

Metodická príručka

k učebnici náboženskej výchovy

Chlebíček

pre 1. ročník základných škôl –

evanjelické a. v. náboženstvo

Materiál spracovaný s finančnou podporou z Hoffnung für Osteuropa

Logo Hoffnung

Autor: PaedDr. Ingrid Peřkovská

Recenzent: Mgr. Štefan Kiss

Ilustrácie: Mgr. Ľudmila Moravčíková, Mgr. Ondrej Peřkovský, PhD.

Fotografie: internet (public domain)

Schvaľovacia doložka:

Generálne presbyterstvo ECAV na Slovensku uznesením č.67/4-2009 z 2.10.2009 schválilo učebné osnovy a štandardy z náboženskej výchovy/evanjelického náboženstva a. v. pre štátny vzdelávací program. Na základe tohto uznesenia, zákona 245/2008 Z.z. §13 ods. 1 a Dohody 395/2004 Z.z. čl. 2 ods. 8 vydáva ECAV na Slovensku schvaľovaciu doložku pre metodickú príručku pre 1. ročník základných škôl.

ISBN

Obsah

Predhovor

Návrh časovo-tematického plánu

Učivo náboženskej výchovy v 1. ročníku

Prílohy

Literatúra

Milí učitelia náboženskej výchovy,

v rukách držíte metodickú príručku pre prvý ročník základnej školy, v ktorej nájdete popis práce so špecifickou skupinou detí - prvákmi. Sú v nej námety, metódy, hry, rady a iné pomôcky pri používaní učebnice Chlebíček. Naznačené postupy nie sú záväzné pre metodicko-didaktickú réžiu vyučovacích hodín, cieľom je inšpirovať, poradiť, pomôcť pri vlastnej príprave na vyučovanie, a zároveň uľahčiť komunikáciu i prácu so žiakmi prvého ročníka najmä začínajúcim učiteľom.

Každý, ktorého Pán Boh povolá učiť, robí, ako najlepšie vie. Pán nás chce použiť, odovzdajme sa do Jeho moci, prosíme o Jeho múdrosť a dostane sa nám jej (Jk 1, 5). Modlitba za vyučovanie i za každého jedného žiaka je veľmi potrebnou súčasťou hodín náboženskej výchovy, pretože snahou a cieľom takejto edukácie nie je len naučiť Biblické pravdy, oboznámiť s príbehmi Biblických postáv, ale predovšetkým, aby sila a moc slova Božieho, Pánova nekonečná láska a dobrota prenikla do srdc detí, aby svoj každodenný život obrátili k Pánovi Ježišovi Kristovi, aby boli vo svojom najbližšom okolí - v rodine a škole príkladom viery, a tak iným ukazovali cestu do Božieho kráľovstva.

Nech Vás žehná svätý Pán Boh, ktorý bol, ktorý je a ktorý príde, vševládny! (Zj 4, 8)

Vaša autorka

Časovo-tematický plán **prosím vložiť - prikladám v samostatnom súbore**

Všeobecná charakteristika vyučovania náboženskej výchovy v prvom ročníku

Domáca príprava učiteľa na vyučovanie je dôležitá, pri predmete náboženská výchova o to viac, že máme zodpovednosť pred samotným Pánom, ktorý všetko vidí, všetko vie a všetko môže. Preto Ho doma v prípravnej modlitbe prosíme o pomoc a múdrosť pri vyučovaní i za všetkých žiakov. Ďalšou veľmi potrebnou časťou prípravy učiteľa je domáce čítanie učebného textu z Biblie - potichu, alebo nahlas. Zavedme si zošit, do ktorého si k jednotlivým témam budeme značiť stručný obsah (napíšme ho svojimi slovami), prvé myšlienky k použitiu príbehu a všetko, čo nás k príbehu napadne. Dobré je si aj druhýkrát prečítať text a zaznačiť otázky, využitie textu v praktickom živote, asociácie či skúsenosti, ktoré sa nám vybavajú z vlastného života - svedectvá ľudí alebo naše - súvisiace s textom. Nechajme si pri téme voľné miesto, aby sme neskôr - napr. po hodine - mohli zapísať, čo sa vydarilo, na čo sme možno zabudli, ako by sme mohli nabudúce túto tému učiť inak, lepšie. Už v príprave berieme na zreteľ, že žiaci (akokoľvek mladí či starí) potrebujú počas učenia názornosť a zmenu činností. Čím sú mladší, tým viac názornosti a tým častejšiu zmenu. Hra ako najlepšie metóda je dobre využiteľná i na náboženskej výchove. „Súčasťou domácej prípravy učiteľa na vyučovanie má byť aj určenie domácej prípravy žiakom i spôsob jej kontroly.“ (Turek 2010, str. 294) V škole sa opýtame na prístup k www.zborovna.sk, z ktorej si môžeme stiahnuť a použiť mnoho materiálu využiteľného na hodinách (maľovanky, prezentácie na rozličné témy, námety na hry, pracovné listy).

Učiteľ nielen učí Biblické pravdy, ale je aj živým príkladom viery, lásky i pokoja. Zvestuje evanjelium a vzbudzuje i prehľbuje vieru u detí, to znamená, že pôsobí nielen na rozum, ale hlavne na srdce. To druhé najlepšie dokáže svojím vlastným príkladom. V prvej triede sa pre deti učiteľ stáva väčšou autoritou než je autorita rodiča, preto nesie v sebe oveľa väčšiu zodpovednosť.

Na úvodných hodinách si zavedme **pravidlá** presunu (napríklad na koberec): ticho, rýchlo a bezpečne. Pri ich prvom použití si vysvetlíme, čo znamenajú: **ticho** - bez rozprávania, bez zvukov, **rýchlo** - ísť priamo a ponáhľať sa primerane a **bezpečne** - aby sa nič zlé nestalo mne ani nikomu inému. Potom, keď potrebujeme so žiakmi vykonať nejaký pohyb v triede i mimo nej, jednoducho povieme pravidlá a ak niektoré žiaci porušili, vrátime ich naspäť na miesta. To sa opakuje, kým všetci nedodržia všetky tri zásady. Na ďalších hodinách si určite dajú záležať a nebudeme sa musieť opakovane presúvať.

Hlásenie sa ľahko naučíme pomocou básničky: *Kto chce niečo povedať, musí hore ruku dať.* Ak chceme utíšiť reč detí: *Urobím si okienko* (rukou nakreslíme okienko), *do okienka kuk* (hlavou dopredu akože kukáme), *priložím prst na ústa a už ani muk* (prst na ústa). Žiaci sa básničky naučia a spolu s nami ich budú opakovať. Dajú sa použiť kedykoľvek počas hodiny.

Práca s prvákmi vyžaduje obrovskú trpezlivosť, postupnosť po malých krokoch, vysvetľovanie toho istého aj viackrát a viacerými spôsobmi, dodržiavanie pomalého tempa

práce, kontrolovanie každého žiaka v takmer každom jednotlivom kroku aspoň do konca prvého polroku. Učiteľ si na prváckej hodine nemá kedy sadnúť, nemôže zadávať samostatnú prácu, ak chce, aby boli žiaci úspešní. Takmer všetko (98%) učiva a pracovných úloh učiteľ pracuje so žiakmi názorne - najjednoduchšie je používať tabuľu. Všetko, čo od žiakov chceme, im vizuálne predvedieme. Keď si vytvoríme systém, oni si naň zvyknú a neskôr budú radi a na dôvažok i správne samostatne pracovať. Pri vytváraní si systému je pomocou poradiť sa s ich vyučujúcou na iných predmetoch (slovenský jazyk, matematika) a prípadne sa ňou i inšpirovať.

Čítanie: V septembri nevie čítať nik - až na tých, ktorí sa to naučili doma. V období okolo Veľkej noci už poznajú takmer všetky písmená. Čítanie žiakov v prvom ročníku je veľmi pomalé, od učiteľa si vyžaduje maximum trpezlivosti, pochopenia. Na náboženskej výchove nejde o precvičovanie čítania, ale o pochopenie a naučenie sa biblických príbehov, ich aplikácia do každodenného života viery, preto do procesu čítania zapájame iba tých žiakov, o ktorých sme presvedčení, že nový text čítajú bez problémov, prípadne šikovným (ak chcú, nie násilu) zadáme domácu úlohu pripraviť si niektorý budúci text - natrénovať si jeho čítanie. Čítať sa učia tlačené pätkové písmo, ktoré musí byť dosť veľké, také je v učebnici Chlebiček i v šlabikári, nevedia čítať malé písmo, kurzívu, ani písmo iného typu. Deti sa učia všetko, preto dbáme aj na správne sedenie pri čítaní.

Písmo: V prvom ročníku žiaci nevedia písať, ich jemná motorika sa len rozvíja, učia sa písať písaným písmom - písané normované, nevedia prečítať vypísané písané písmo učiteľa. Píšu najprv veľké tvary, postupne ho zmenšujú, stredná výška je približne 5 mm. Sami bez názoru diktovaný text nepíšu, iba odpisujú normovane napísaný písaný text alebo prepisujú z tlačeneho na písané. Preto je nevyhnutné všetko, čo majú žiaci písať do učebnice, zároveň písať na tabuľu. Tiež ich písaním príliš veľa nezaťažujeme, majú ho denne po polhodinu na dvoch vyučujúcich hodinách slovenského jazyka. Pred písaním si môžeme rozviesť ruky a dbáme na správne sedenie.

Otázky sú pre žiakov mimoriadne dôležité, nakoľko správne položené rozvíjajú schopnosti i vedomosti, myslenie i tvorivosť a žiakom prinášajú radosť z učenia, čím udržiavajú ich aktivitu. Pri kladení otázok dávame pozor na plynulosť, aby nevznikali zbytočné pauzy, ktoré prerušujú entuziazmus i celkovú navodenú atmosféru. Pre stanovenie vhodných otázok potrebujeme vedieť cieľ každej jednotlivej vyučovacej jednotky. Vyhýbame sa otázkam s odpoveďou áno/nie. Používame jednoduché otázky, dobré sú aj tie, na ktoré existuje viac odpovedí.

„**Humor** je vysoko oceňovaná sociálna schopnosť, na ktorú u detí často zabúdame. Je to taktiež dôležitý spôsob, ako sa môžeme vyrovnáť s mnohými osobnými a medziľudskými problémami.“ (Shapiro, 1998, s. 145) Prejav radosti a humoru hrá veľkú rolu pri vyvíjaní sociálnych schopností, ale aj pri motivácii pre nejakú činnosť. Deti vo veku 6 – 10 rokov sa veľmi rady smejú. Dôležité je naučiť ich používať humor láskavý, priateľský a odsudzovať humor, ktorý vyjadruje agresivitu, hrubosť a ponižovanie. Humorom treba učiť úcte a tolerancii k iným. (Shapiro, 1998, s. 140 - 147)

Štruktúra hodiny: modlitba; ciele; rozprávanie svedectiev; motivácia; aktualizácia poznatkov - opakovanie prv osvojeného učiva, ktoré súvisí s dnešnou témou; hlavná časť -

osvojovanie nového učiva (text a práca s ním, pieseň, Biblický citát, pracovné úlohy); spätná väzba; kontrola výsledkov; zabezpečenie domácej prípravy žiakov, modlitba, hodnotenie. Nie každá hodina musí obsahovať všetky časti.

Modlitba v úvode hodiny. Je veľmi potrebné, aby sa žiaci naučili začínať modlitbou - vyučovaciu jednotku, prácu, čokoľvek. Povieme, že ľudia sa kedysi vo svojich kostoloch schádzali k modlitbe skoro ráno (okolo 4. hodiny) pred odchodom na pole a po práci sa opäť pri modlitbách stretávali v chráme. Ráno prosili o požehnanie, večer zaň ďakovali.

Ciele: Každá téma je uvedená špecifickými cieľmi, ktoré vyplývajú z obsahových a výkonových štandardov. Predstavujú vodítko na ceste vzdelávania, aby sme z nej neodbočili, ale naučili žiakov to, čo je predpísané v učebných osnovách. Celé verzie učebných osnov sú dostupné na stiahnutie na http://www.ecav.sk/?p=ES/ESdokumenty/ESD_vu/platne_ucebne_osnovy_a_standardy, pričom primárne vzdelávanie - 1. až 4. ročník - má skratku **ISCED 1**. Ciele vymedzujú: 1. účel, zámer výučby; 2. výstup, výsledok výučby. (Průcha, 2009, s. 34) Špecifické (konkrétne) ciele sa zvyknú podľa psychických procesov učiacich sa žiakov rozdeľovať na:

1. **kognitívne** = vzdelávacie (poznávacie, zasahujú mozog, oblasť vedomostí, intelektuálnych zručností, poznávacích schopností - vnímanie, myseľ, aj tvorivosť),
2. **afektívne** = výchovné (postojové, zasahujú srdce, citovú oblasť, oblasť postojov, hodnotovej orientácie a sociálno-komunikačných zručností),
3. **psychomotorické** = výcvikové (zručnostné, zasahujú ruky, pohyb, motorické zručnosti a návyky za účasti psychických procesov). Delenie neznamena, že budú oddelené, izolované. Mnohokrát sa prekrývajú a v praxi sa niekedy nedajú rozlíšiť. (Turek, 2010, s. 49)

Rozprávanie svedectiev: Každý veriaci denne zažíva s Pánom situácie, kedy je udivený nad Jeho mocou, kedy mu Pán Boh pomohol, požehnal, uzdravil... Tieto zážitky podávame ďalej, hovoríme ich iným ľuďom, pretože tak sa najlepšie Pánu Bohu odvdčaíme a za zázraky poďakujeme, v neposlednom rade vydávame dôležité a potrebné svedectvo o živom Pánovi Ježišovi, ktorý koná i dnes. Majme teda počas hodiny, najlepšie na začiatku chvíľku na to, aby žiaci mohli svedectvá z minulého týždňa povedať. Učiteľ by mal byť v tejto aktivite príkladom. Deti možno budú potrebovať individuálne rozhovory - nebráňme sa im.

Motivácia je dôležitá časť hodiny, ktorú možno veľmi dobre využiť a nemali by sme ju vynechať. Průcha (2009, s. 158) ju definuje ako „súhrn vnútorných a vonkajších faktorov, ktoré: 1. spúšťajú ľudské správanie, aktivujú ho; 2. zameriavajú toto konanie určitým smerom (snaha niečo dosiahnuť alebo sa niečomu vyhnúť); 3. udržujú ho v činnosti, riadia jeho priebeh i spôsob dosahovania výsledkov; 4. navodzujú hodnotenie vlastného správania a prežívania, vlastných úspechov i neúspechov.“ U žiakov sa uplatňujú dva typy motivácie - vnútorná a vonkajšia. Vonkajšou býva najčastejšie odmena/trest, vnútorná vychádza z vlastnej vôle a chuti učiť sa. Dobré je, ak učiteľ u žiakov dokáže motivovať tak, že sa žiaci sami chcú učiť, že sa vonkajšia učiteľova motivácia u žiakov zvnútorní.

Žiak v tomto období má motiváciu učiť sa a poznávať celkom prirodzenú, spontánnu. Osobnosť sa vyvíja z hľadiska mentálneho, sociálneho i morálneho. Prejavuje sa výrazná

potreba osvojovať si nové poznatky. Predškoláci sa do školy tešia a je na učiteľovi, ako dlho v nich dokáže tento pocit udržať. Konkrétne hodnotenie učiteľa – pochvala, alebo pečiatka je veľmi účinná motivácia hlavne v začiatku primárneho vzdelávania. Motivácia musí byť primeraná a ciele splniteľné, reálne.

Práca s textom: Prváci čítať nevedia, a preto učiteľ musí všetko čítať sám. V Chlebíčku je pomoc pri čítaní - niektoré slová sú nahradené obrázkom. Všetky obrázky si pred začatím čítania pomenujeme (pomocou pre učiteľa sú slová na spodnej časti strany, ktoré nasledujú takom poradí, v akom sú nahradzované obrázkom v texte).

Pracujeme väčšinou spolu - **pomenúvame obrázky** - spolu so žiakmi a čítame text - číta učiteľ, žiaci dopĺňajú obrázky buď všetci spolu alebo len skupinka, dvojica či samostatný žiak. V období po Veľkej noci už šikovný čitateľ môže nahradiť učiteľa, prípadne zadáme niekomu, kto chce, aby si nasledujúci text doma precvičil v čítaní a môže potom na nasledujúcej hodine čítať. Obrázky vopred pomenúvame všetky - v celom texte, najprv však necháme žiakov odhadnúť, čo je podľa nich na obrázku. Obrázky v texte sú nám pomocou aj vtedy, keď si chceme celý príbeh prerozprávať.

Pri práci na pracovných úlohách je potrebné, aby sme neustále chodili pomedzi žiakov a kontrolovali každého jedného. Ideálne je, ak deti a učiteľ sedia v kruhu, napríklad na koberci, hlavne v mesiaci september a október. Potom sa už postupne naučia pracovať aj sami, ale prvákov treba neustále kontrolovať. Radšej im vždy povieme, aby nám najprv prstom ukázali, čo chcú maľovať, kam chcú písať, pretože mnohokrát je to nesprávne a ak by hneď pracovali, nemohli by to tak ľahko opraviť, mali by zlú skúsenosť, ktorá by ich zbytočne demotivovala a odradila od ďalšej práce - a tomu sa chceme vyhnúť. Našou snahou je, aby sa žiakom práca darila, aby z jej výsledkov mali radosť a zažívali úspech.

Nácvik piesne: Učiteľ musí vedieť zaspievať pieseň, ktorú chce naučiť. Možno sa ju budeme musieť doma vopred naučiť, vhodné je si ju doma nahlas zaspievať. Na hodine najprv pieseň vzorovo zaspieva učiteľ a žiakov sa opýta na porozumenie jej obsahu (o čom bola pieseň?). Môžeme rozobrať, či je veselá, smutná, rýchla, pomalá... Potom je vhodné nacvičovať nasledovne: pieseň rozdelíme na logické časti, prvá časť - naučíme sa slová bez melódie rytmicky ako v piesni (dbať na správnu výslovnosť i rytmus, opakovať minimálne trikrát), potom pridáme melódiu, nasleduje druhá časť - opäť najprv samotný text viackrát, pridáme melódiu, spojíme spev prvej a druhej časti, podobne aj ostatné úseky piesne. Naučenú pieseň (jednu slohu) zopakujeme na hodine aj dvakrát. Prebraté piesne často opakujeme, ak sa učíme druhú alebo tretiu slohu piesne, ktorej začiatok už žiaci vedia, je vhodné si najprv spoločne zaspievať naučené, nadväzne učiteľ zaspieva nové a potom pokračuje nácvik novej časti.

Keďže prváci čítať nevedia, je nutné, aby sme všetko, čo ich chceme naučiť doslovne naspamäť, opakovali viackrát. Jednotlivé úseky môžeme pri opakovaní obohatiť o tleskanie, plieskanie o stehná, o dupanie, o lúskanie, o akúkoľvek inú hru na telo, o fúkanie gumou na lavicu, prekrižovanie rúk na ramená, tleskanie iba tromi prstami, udieranie zovretými päťami o seba... čokoľvek, čo nás napadne, čím sa jednotlivé

opakovania stanú zábavnými. Nakoniec je dobré pieseň (slohu piesne) spievať celú - na tej konkrétnej hodine aspoň dva krát a na nasledujúcej ju hneď v začiatku zopakovať.

Biblický citát: Cieľom je, aby žiaci doslovne ovládali text z Biblie, je ho teda tiež potrebné memorovať, viackrát opakovať. Učenie v škole je prvoradá. Zriedkakedy sa jeho naučenie môže zadať ako domáca úloha. Domácou úlohou môže byť pre žiakov naučiť daný citát rodičov a na nasledujúcej hodine sa žiakov opýtať, ako sa im to podarilo. V škole pri biblických citátoch tak ako pri piesni, postupujeme po malých úsekoch. Najprv citát prednesie učiteľ aj s odkazom na knihu, kapitolu a verš. Na hodinách pri Biblickom citáte môže učiteľ mať vo svojej Biblii nájdené miesto, kde sa daný citát nachádza, aby to bolo pre žiakov aktuálnejšie. Najprv prečítame celý citát, potom sa opýtame na porozumenie (o čom je?), vysvetlíme jeho myšlienku, či a ako súvisí s preberaným textom, vysvetlíme neznáme slová. Následne opakovaním po častiach nacvičuje zapamätanie celého citátu. Opakovanie citátu môžeme oživiť spevom na nejakú známu melódiu, môžeme ho šepkať, pridať tlieskanie, pochodovanie po triede a popri tom opakujeme verš. Žiaci môžu za samostatné povedanie dostať nejaké ohodnotenie formou známky alebo pečiatky, nálepky, dobrého bodu,... Hodnotenie činností motivuje žiakov, prvákov však mimoriadne.

Divadielko zaradíme do edukácie, ak cítime, že žiaci potrebujú zmenu, že im je dlho, že sa nesústredia. V prvom ročníku môže ísť len o pantomímu, ukazovanie a prežívanie príbehu za čítania učiteľa. Toto zážitkové učenie však nepoužívame na každej vyučovacej jednotke, pretože by sa tiež stalo fádny.

Domáca úloha je vhodnou pre zopakovanie a upevnenie učiva, nie na naučenie sa niečoho nového, čoho sme sa na hodine vôbec nedotkli. Aj pracovné úlohy, ktoré nestihneme vypracovať na hodine, nahlas prečítame a vysvetlíme. „Každému žiakovi musí byť jasné, čo má doma robiť, prečo to má robiť, ako to má robiť a čo má byť výsledkom jeho domácej prípravy.“ (Turek, 2010, s. 293) Vopred si zistíme u vyučujúcej, ktorá našich žiakov učí slovenský jazyk, ako si zaviedli *značenie domácej úlohy*. Odporúčam značiť tak isto, je to praktické, pre žiakov vhodné. Forma značenia môže byť bodka, čiarka, krúžok,... Dôležité je vždy každého osobitne skontrolovať, či si správne zaznačil.

Modlitba na konci: V textoch sa nachádza príklad modlitby obsahovo sa zhodujúci s témou. Najprv celú modlitbu učiteľ prečíta pomaly nahlas. Opýtame sa žiakov, o čom modlitba je - zistíme pozornosť a porozumenie, aby sme sa modlili za to, čomu rozumieme. Žiaci porozmýšľajú, aké slovo treba do modlitby doplniť, ak niektoré chýba. Potom pomaly nahlas hovoríme modlitbu po malých častiach a žiaci po častiach za nami opakujú formou echa - ozveny.

Napr. : učiteľ : žiaci

Drahý Pane Bože, *Drahý Pane Bože,*

Prepáč, že na Teba zabúdam. *Prepáč, že na Teba zabúdam.*

Đakujem Ti za môj domov. *Đakujem Ti za môj domov.*

Požehnávaj ho

Požehnávaj ho

i mojich doma.

i mojich doma.

Amen.

Amen.

Potom je vhodné modliť sa naučenú veršovanú modlitbu zo str. 3 (vo vyšších ročníkoch ju nahradí Modlitba Pánova).

Keď sa chystáme k spoločnej modlitbe, môžeme deti vyzvať, či sa niekto chce pomodliť aj sám. Veľkým a jedinečným vzorom v modlitbe svojimi slovami je na prvých hodinách učiteľ, naša modlitba vlastnými slovami nemusí byť dlhá, ale mali by sme sa takto pred žiakmi nahlas modliť. Možno je to jediná možnosť, aby počuli a učili sa modliť svojimi vlastnými slovami.

Okrem toho aj žiaci sa môžu zapojiť do modlitby svojimi vlastnými slovami, prípadne sa ich opýtame, či sa chcú za niečo alebo niekoho konkrétne modliť a pomodlíme sa s nimi za to.

Hodnotenie: Pred začiatkom každého školského roka zasadá pedagogická rada, ktorá hlasovaním rozhoduje, akou formou bude prebiehať hodnotenie predmetu náboženská výchova. Ak sa tejto porady nemôžeme zúčastniť, ešte pred prvou hodinou kontaktujeme riaditeľa školy, aby sme zistili odsúhlasený spôsob hodnotenia. Ak učíme na viacerých školách, zisťujeme to na každej osobitne. Hodnotenie môže byť: 1. klasifikácia - známku, 2. slovné - bez známok (pracoval samostatne, pracoval s pomocou, má dobré výsledky,...), 3. nehodnotíme (na vysvedčení bude napísané absolvoval/neabsolvoval - používať môžeme rozličné pochvaly či pečiatky...)

Nech je spôsob na škole akýkoľvek, na hodnotenie nezabúdame, necháme si naň pár minút na konci každej hodiny. Prvákov hodnotenie a oceňovanie snahy silno povzbudzuje a motivuje pracovať i správať sa čo najlepšie. V Chlebíčku sa na konci každej témy nachádza miesto na zhodnotenie práce i správania. Hneď na prvej hodine si spolu so žiakmi vytvoríme **pravidlá správania** pre vyučovací proces - formulujeme ich pozitívne (keď chceme hovoriť, prihlásime sa a ak nás vyvolá učiteľ, môžeme hovoriť, inokedy mlčíme; pri rozhovore necháme iného dohovoriť, až potom povieme svoj názor; správame sa k sebe slušne; hovoríme si pravdu; čakáme vyučujúceho na svojom mieste; týždenníci pred každou hodinou zotierajú tabuľu; vážime si seba aj iných; robíme iným len to, čo chceme, aby robili nám,...), a potom jednoducho dbáme na ich plnenie žiakmi (dôsledne dbáme na ich dodržiavanie a spravodlivo hodnotíme nedodržanie; stačí pár hodín a zvyknú si, potom sa nám bude učiť dobre a žiaci sa tiež budú dobre cítiť). Na prvej hodine si presne určíme aj **pravidlá hodnotenia jednotlivých činností**, upozorníme na vysvedčenie na konci učebnice, v ktorom sa hodnotia osobitne všetky časti hodiny i návšteva služieb Božích. Dodržujeme ich počas celého školského roka, preto je potrebné si ich vopred poriadne premyslieť. Povedzme si hneď na začiatku, aká práca môže byť ocenená dobým (konkrétne - čím? jednotkou, dvojku..., pečiatkou s včeličkou?), aká zlým hodnotením (konkrétne - štvorkou, päťkou, pečiatkou so smutným slniečkom?). Hodnotiť môžeme celkovú prácu, ale aj jednotlivé časti hodiny (modlitba, aktivita, spev, pracovné strany, Biblický citát). Hlavne treba vyzdvihnúť

snaživých a oceniť tiež vedomosti. Na prvých hodinách netreba hneď nahlas hovoriť zlé hodnotenie nesnaživých, ich bude k lepšiemu motivovať samotná pochvala tých snaživých, pretože prváci chcú kladné hodnotenie, ocenenie svojej práce. Na nasledujúcej hodine sa určite budú viac usilovať, je to v charaktere žiakov prvej triedy.

Aj keď budeme hodnotiť známku, nemusíme každého známkovať na každej hodine, ale pre prvákov je veľmi povzbudzujúce a motivujúce, keď sú na každej hodine hodnotení. Odporúčam používať nejakú peknú pečiatku za dobrú prácu na hodine aj za správanie (môžu byť rovnaké, ale aj rozdielne), potom za každých 10 hodnotí známku - jednotkou do žiackej knižky.

Vysvedčenie sa nachádza v Chlebíčku po poslednej téme pred obsahom. Je peknou spomienkou a pamiatkou pre žiaka. Ponúka nám možnosť zhodnotiť každú činnosť, i celkové hodnotenie. Nie je to oficiálne tlačivo, môžu na ňom byť pečiatky, známky, slovné ohodnotenie...

1. Človek a spoločnosť

Ja a môj svet

Môj domov

Ciele:

Kognitívny: Vedieť, čo je to domov, kto a čo doň patrí.

Afektívny: Vytvárať pozitívny vzťah ku domovu i k návšteve chrámu Božieho. viesť žiakov k vďačke Pánu Bohu za domov.

Psychomotorický: Vyriešiť úlohy. Prostredníctvom detí sa snažiť priviesť i rodičov do chrámu Božieho.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: chlieb nakrájaný na kúsky - počet kúskov viac ako počet žiakov

Úvodný rozhovor - zoznámenie sa - predstavenie sa.

Môžeme si vopred pripraviť menovky s menami žiakov, ktorých budeme učiť a na prvej hodine ich môžeme žiakom rozdávať. Rozdávanie môže byť spojené s ponúknutím chleba. (Prečítame meno na menovke, daný žiak príde pred tabuľu, podáme mu ruku, predstavíme sa navzájom, ponúkneme ho kúskom chleba, podáme mu učebnicu Chlebíček, sadá si do lavice.) Povieme žiakom, aby si učebnicu pekne zabalili, menovku nosili v nej a pred hodinou si ju položili na lavicu. Vzadu na poslednej obalovej strane zvnútra je miesto na meno žiaka, triedu a školský rok, môžeme im tieto informácie vypísať už vopred a rozdávať označené učebnice, alebo im meno napíšu rodičia doma. Je praktické, aby na obale knihy bola nálepka s pečiatkou, ktorú má žiak aj na zošitoch iných predmetov - takto si svoj Chlebíček rozpozná. Pečiatku získame od vyučujúcej, ktorá našich žiakov učí iné predmety.

Motivácia:

Opýtame sa, či niekto vie, ako sa volá učebnica náboženskej výchovy. Porozprávame sa o chlebe - dôležitosť, každodennosť, ... kto im dáva chlieb. Môžeme prečítať príhovor na strane 3 a z neho vyvodíť druhý význam názvu učebnice Chlebiček.

Môžeme žiakom prečítať horné dve modlitby a jednu - podľa výberu žiakov (odporúčam druhú), sa naspamäť naučiť - touto budeme začínať aspoň tri mesiace, aby si ju žiaci poriadne osvojili, potom sa môžeme naučiť v poradí prvú a tiež ju tri mesiace používať na začiatku hodiny. Zvyšné mesiace sa môžu modlitby striedať alebo používať obe.

Hlavný text - najprv nadpis - čo to deťom hovorí, čo už vedia - čo si myslia, o čom bude reč? Pomenovať obrázky v texte a keď učiteľ číta, žiaci „čítajú“ s ním, tým, že pomenúvajú obrázky.

K otázkam za textom:

- Niektorí majú súrodencov, niektorí nemajú niektorého rodiča - toho sa citlivo treba dotknúť, niektorí bývajú v byte, nemajú svoju izbu, niektorý rodič nechodí do práce, chodia do kostola, modlia sa, čítajú Bibliu.
- Poďme do kostola. Chcem, aby sme spolu dnes navštívili kostol.

Učiteľ v situačnej metóde môže predstavovať rodiča, ktorý do kostola ísť nechce, napokon však ide. Do prehovárania rodiča (učiteľa) sa môžu zapojiť všetci žiaci v triede. Učiteľ povie: „Ja som otec a do kostola nechodím!“ Žiaci po jednom hovoria svoje dôvody, prečo by tam mal ísť.

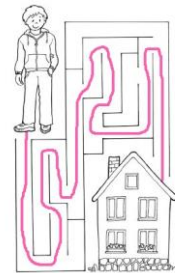
Zhodnoťte aktivitu a porovnajte intonáciu, ktorou vetu povedali - nadšene, smutno, ľahostajne... Aká intonácia by mala byť úspešná? Naliehavá!

- Prečítame zadanie a úlohu označíme ako domácu úlohu (nabudúce sa nezabudneme opýtať, ako rodičia reagovali a či nakoniec žiaci presvedčili rodičov, aby spolu chrám navštívili).
- Opäť prečítame, opýtame sa, či porozumeli zadaniu a označíme ako domácu úlohu. Kontrolujeme, či si všetci zaznačili obe úlohy správne.

Prváci zatiaľ nevedia čítať ani písať, neobratne sa orientujú aj v texte - zvlášť na prvej hodine, preto je vhodné, ak učiteľ zadá úlohu a pritom nielen ukáže v učebnici, ktorú úlohu treba označiť (nakresliť k nej ešte jednu bodku alebo čiarku, zakrúžkovať ju,...), ale aj na tabuľu nakreslí, ako to majú urobiť. Zároveň každého žiaka skontrolujem, či si zaznačil správne. Tento úkon bude v začiatku trvať dosť dlho, ale postupne sa žiaci naučia a proces sa zrýchli. Celý školský rok však budeme kontrolovať každého jedného osobitne, či má domácu úlohu správne zaznačenú.

Pracovné úlohy:

1. Nahlas prečítame zadanie. Povieme, že niekedy k sebe patria tri veci. Môžeme obrázky pospájať aj tak, že patriace k sebe vymaľujeme rovnakou farbou. Prvákom musíme vopred povedať, aby si vzali do ruky červenú pastelku - môžu nám ňou zakývať, až keď majú všetci v rukách danú pastelku, začneme hľadať dvojice/trojice, ktoré k sebe patria. Napr. *šálka – tanierik* - tieto dve veci vymaľujeme červenou. Potom povieme, aby do ruky vzali žltú a vymaľovali ňou veci, ktoré patria ku vidličke *nožík – vidlička – lyžička*. Potom ich vyzveme, aby vzali modrú, opäť nám ňou zamávali a keď majú všetci, vymaľujeme posteľ a čo k nej patrí *perina – posteľ – vankúš*. Zelenou môžu vyfarbiť spojenie *stolička – stôl*, oranžovou *peniaze € - peňaženka*, hnedou *okno – dom*, ružovou *pastelky – peračník*, a napokon akoukoľvek farbou (aj rôznofarebne), akou sami chcú vymaľujú rodinu *ocko – mamka – dieťa*.
2. Nahlas prečítame zadanie, povieme, aby si najprv prstom bez pastelky ukázali cestičku aj viackrát. Necháme žiakov pracovať samostatne. Dvojice žiakov si navzájom môžu vypracovanú úlohu skontrolovať. Túto úlohu môžeme zadať až pred koncom hodiny, na prácu im v tomto prípade necháme toľko času, aby sme stihli záverečnú modlitbu i hodnotenie.

Pieseň 305

Povieme žiakom, že v nebi anjeli neustále spievajú chválu Pánu Bohu, preto aj my budeme Pána Boha oslavovať spevom vrúcny, milý, láskavý, spevom z celého srdca. Aj keď nebudeme vždy spievať absolútne perfektne, dôležité je to, či celým svojim srdcom myslíme vážne to, čo spievame - Pán Boh to vidí a úprimnej modlitbe prostredníctvom spevu piesne sa veľmi teší. Žalmista vyznáva Haleluja! Chváľte Hospodina! Lebo je dobré spevom oslavovať nášho Boha; lebo chválospev je milý, ľúbezny. Ž 147, 1

Biblický citát:

Pred učením sa textu z Biblie upozorníme, že Pán Boh nám dal svoje slovo, aby sme ho poznali, ale nesmieme si nič vymýšľať a hovoriť, že to je Jeho slovo, preto sa musíme učiť vždy presne to, čo sa v Biblii - v Božom slove píše. Môžeme odcitovať alebo parafrázovať Zjavenie Jána 22, 18 – 19 Ja dosvedčujem každému, kto počuje prorocké slová tejto knihy: Ak k nim niekto pridá, tomu Boh pridá plagi opísaných v tejto knihe. Ak niekto vezme niečo zo slov tejto prorockej knihy, tomu Boh vezme podiel na strome života a zo svätého mesta, opísaných v tejto knihe!

Modlitba:

Doplníme slovo **domov**. Naučíme sa jednu z dvoch veršovaných modlitieb vhodných na záver hodiny zo str. 3 (v poslednej chýba slovo **Amen**).

Hodnotenie:

Zavedieme hodnotenie: oboznámime s ním žiakov a môžeme ich nechať, aby svoju dnešnú prácu i správanie porovnali s predloženými pravidlami.

Moja rodina

Pomôcky: zubná kefka, uterák, hrebeň, zrkadlo (divadielko)

Ciele:

Kognitívny: Vedieť vysvetliť, čo je to rodina, poznať vzťahy v nej. Poznať štvrté Božie prikázanie.

Afektívny: Vedieť prejaviť úctu k starším.

Psychomotorický: Vzbudiť túžbu vytvárať láskavú a pokojnú atmosféru v rodine. Vedieť poďakovať Pánu Bohu za domov a rodinu.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, dopravná výchova, environmentálna výchova

Modlitba:

Opýtame sa, či sa chce niekto na začiatku sám pomodliť. Dáme možnosť všetkým, úvodné modlitby ukončíme tak, že sa spoločne nahlas pomodlíme naučenú modlitbu z minulej hodiny.

Úvodný rozhovor:

Ako sa žiakom podarilo prehovoriť rodičov, aby šli do kostola, ako rodičia reagovali, či tam nakoniec boli...

Motivácia:

Povieť žiakom, aby do ruky zobrali prinesenú fotografiu rodiny. Sadneme si do kruhu (ak je v triede koberec, je to jednoduchšie). Dobré je, ak si aj učiteľ prinesie fotku rodiny - s mamou, otcom, súrodencami alebo s manželom, manželkou, deťmi. Žiaci sa zaujímajú o učiteľov život, je pre nich nielen pútavý, ale aj poučný. Postupne žiaci ukazujú prinesené fotografie a hovoria - toto je moja mama, toto je môj otec,... Pozor - nie všetky deti majú rodiča a niektorí aj majú, ale nežijú spoločne v jednej domácnosti, niekto je adoptovaný, má nevlastných oboch rodičov. Na to citlivo reagujeme.

Hlavný text:

Najprv nadpis - čo to deťom hovorí, čo už vedia - čo si myslia, o čom bude reč? Pomenovať obrázky v texte (pomôcka sa nachádza v dolnej časti strany pod zelenou čiarou) a keď učiteľ číta, žiaci „čítajú“ s ním tak, že dopĺňajú slová - pomenúvajú obrázky.

K otázkam za textom:

- Samy deti nech navrhujú riešenia - vyliečia sa, nevyliečia,...
- Detský domov je zariadenie - akýsi náhradný domov pre deti, o ktoré sa nemá kto starať, niektoré z nich nemajú rodičov ani príbuzných. Starajú sa o nich tety, ktoré sa s nimi hrajú, obliekajú ich, chodia s nimi na prechádzky, proste robia všetko to, čo bežne robia rodičia. Dávajú im nielen starostlivosť a jedlo, ale aj pohladenie, lásku. Ako by ti bolo, keby si nemohol byť s rodičmi?
- Pán Boh nám dal rodičov, aby sa mal kto o nás starať, kým to nebudeme vedieť sami - kým sa sami nebudeme vedieť o seba postarať. Aby sme neboli hladní, ale sýti, aby sme nechodili bosí, ale obutí, aby sme mali dostatok lásky, bezpečia, pokoja, oddychu, ale hlavne, aby nás viedli k Bohu, ukazovali nám cestu do Božieho kráľovstva, učili nás modliť sa... bez rodičov by bolo nielen smutno, ale aj nemožné žiť, dieťa by samé neprežilo.
- Úloha je zaradená v rámci motivácie, ale tu môžete hovoriť o tom, ako sa jednotliví členovia rodiny k sebe správajú, ako sa majú deti správať a rozprávať s rodičmi, čo sa od neho v rodine očakáva...
- Situácie nech hovoria deti - ráno nás budia, chystajú jedlo, kupujú oblečenie a obuv, hračky, vodia nás do školy, pracujú, aby zarobili peniaze a mohli nám kúpiť potrebné veci, umývajú nás, kúpu nás, obliekajú, češú, učia nás poznávať svet, pomáhajú nám s domácimi úlohami, vodia nás do chrámu Božieho, čítajú nám z Biblie.

Čo by s vami bolo, keby ste nemali rodičov? Ako by ste sa cítili? Ak niektorý žiak nemá rodiča, povieme, že nám je to ľúto a že mu je isto smutno - ostatných povzbudíme, aby sa k nemu správali obzvlášť pekne, láskavo, v žiadnom prípade sa mu nesmú vysmievať. Ak takýto žiak nechce o tom rozprávať, nebudeme ho nútiť.

- **Divadielko:**

Postavy: mamka, ocko, 1. dieťa, 2. dieťa (vystriedať sa môžu viacerí), stôl a stoličky.
Učiteľ môže hovoriť situácie a deti podľa nich hrajú.

Závesy sú zatiahnuté. Je ráno. Deti spia. Mamka odťahuje závesy a zobudí deti: „Dobré ráno, moji milí!“ „Dobré ráno, mamka,“ pozdravia deti. Mama pokračuje: „Ocko chystá raňajky, poďte sa umývať a obliekať.“ Deti berú uterák, umyjú sa, oblečú a idú k stolu. Mama: „Pekne si vás učešem!“ Deti sa nechajú česať, pritom pozerajú do zrkadla. Pri stole ocko hovorí: „Pomodlíme sa!“ Všetci zopnú ruky, modlia sa: „Príď Ježiši, príď z nebička a požehnaj nám chlebička, aby sme sa nasýtili a aj biednym udelili. Amen.“ Po raňajkách si umývajú zuby, zoberú tašku a rodičia ich vedú do školy.

Skupiny detí môžu zahrať rôzne charaktery detí: 1. skupina poslušných, tichých. Potom to isté divadielko, ale 2. skupina bude hrať deti neposlušné, drzé. Po skončení aktivity nasleduje rozbor - ktoré správanie bolo správne, ako sa deťom znázorňovali poslušné deti, ako neposlušné - či to bolo ťažké, ako sa cítili deti v roli rodičov, ktorých deti poslúchali, a ako tí, ktorých deti neposlúchali...

Podobne môžeme zdramatizovať aj poobedie - mamka perie, žehlí, chystá večeru, deti si píšu domáce úlohy, vynášajú smetný kôš, vysávajú, utierajú prach, idú na prechádzku so psom. Po večeri ich rodičia ukladajú do postele.

Pracovná úloha:

Upratovanie vecí: Žiaci ešte samostatne pracovať nevedia, preto pracujeme spoločne po malých krokoch. Najprv si pomenujeme všetko, čo na obrázku vidíme.

Povieme žiakom, aby zobrali do ruky červenú pastelku - zakývali vám ňou. Keď budú mať všetci (vidíme, že kývajú), povieme, aby ňou vymaľovali **posteľ**. Opýtame sa, čo patrí na posteľ. **Vankúš a perina** - nech najprv ukážu prstom vankúš a perinu a keď im to odobríme, tak nech ich tiež vymaľujú červenou.

Potom nech vezmú **žltú** - presne taký istý postup ako pri červenej - **skriňa + nohavice + tričko + košeľa**. **Hnedá** - **stôl + obrus + váza**, **tmavomodrá** - **polička + knihy**, **zelená** - **peráčnik + zošit**, **svetlo modrá** - **stena nad posteľou + obraz**, **oranžovou** - **plafón + luster**.

Kontrolujeme, či všetky deti majú dokončený jeden krok, až potom postupujeme k ďalšej farbe, aby stíhali pokojne pracovať aj žiaci s pomalším tempom práce.

Pieseň KTS 298, 1

Biblický citát:

Žiaci opäť opakujú najprv po častiach, potom celý. Dôležité je naučiť ich odkaz - 2. kniha Mojžišova 20. kapitola, 12. verš, pretože text sa doma naučia, ale máloktorý rodič vie prečítať, kde sa text v Biblii nachádza.

Modlitba na konci hodiny:

Prečítame začiatok, deťom dáme možnosť, aby doplnili slová (mamku, ocka, domov... prípadne za čo chcú), potom sa modlia týmito slovami aj deti. Nakoniec sa spolu môžeme pomodliť niektorú z modlitieb ku koncu hodiny. Zvolíme jednu z dvoch na str. 3. Tú sa budeme spoločne modlievať na konci hodín po modlitbe pri texte. Po polroku sa naučíme druhú veršovanú modlitbu a modlieme sa na záver pomocou nej. V poslednej modlitbe chýba slovo Amen.

Hodnotenie

Nebeský domov

Ciele:

Kognitívny: Vedieť rozlíšiť pozemský a nebeský domov. Naučiť sa, čo je podobenstvo. Poznať pozvanie Pána Ježiša do Božieho kráľovstva.

Afektívny: Chápať význam nebeského domova pre svoj život. Vzbudiť túžbu poznávať Božie kráľovstvo.

Psychomotorický: Spievať chválospev Pánu Bohu.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova

Motivácia:

Ja a moja rodina bývame v dome. Náš dom sa nachádza v meste alebo dedine, dedina (mesto) sa nachádza (v okrese, okres v kraji a kraj sa nachádza) v krajine. Vie niekto, ako sa volá naša krajina? Slovensko! Počúvajte, ako sa básnik Milan Rúfus modlí za Slovensko. Zarecituje - prednesieme báseň Modlitba za Slovensko. Slovenská republika je náš domov, naša domovina, naša rodná krajina, v ktorej sme sa narodili, boli sme pokrstení, žijeme, vzdelávame sa - chodíme do školy, navštevujeme chrám Boží, máme blízkych, známych i neznámych. Už aj v našej krajine bývajú ľudia s rozličnou farbou pleti, z rôznych končín a krajín Zeme. Tak to bolo aj v domove, kde býval Martinko.

Prečítame text, ktorý hovorí teta Nelka a Martinko.

Pomenujeme obrázky a prečítame text.

Koľko domovov máme? Náš dom, našu krajinu a nebeský domov. Martinko a deti, ktoré nemajú rodičov, majú ešte jeden - detský domov. Ako nám je doma? Aký domov nám Pán Boh pripravil v nebesiach sa dozvedáme v 1K 2, 9 - naučíme sa **biblický citát**. Žiaden človek nevidel ani nepočul, ani srdcom necítil, ako úžasne a krásne v Božom kráľovstve bude.

K otázkam za textom:

- Čo ti chýba? Keď to budeš mať, budeš šťastný? V Božom nebeskom kráľovstve nám nebude nič chýbať. Chýba nám niečo a vždy bude ľuďom chýbať niečo, pokiaľ nebudú mať vo svojom srdci Pána Ježiša. Keď budú mať Jeho, nič im nebude chýbať. V Božom kráľovstve budeme v neustálej prítomnosti s Pánom Bohom a Pánom Ježišom, ktorí sú plnosťou všetkého.
- Spočítajme spoločne dievčatá a chlapcov, pripočítajme aj seba a spočítajme, žiaci vedia počítať do 10, niektorí aj do dvadsať.
- Len tí, ktorí patria do Božej rodiny, do konca života veria v Pána Boha.
- Nech tleskajú všetci, ktorí sa tam tešia (aj učiteľ!).

Všetci, ktorí chcú patriť nech sa naučia jeden chválospev:

Pieseň 267

- Spoločne zopakujeme podľa textu: Podobenstvo je poučný príbeh, ktorý rozprával Pán Ježiš napríklad o Božom kráľovstve, o poslednom súde, o láske, o obetavosti, o bohatstve o práci na Božom kráľovstve...

Pracovné úlohy:

1. Najprv si pomenujeme všetky deti, manželské páry a obydlia. Potom podľa poradia detí vytvárame správne skupiny. Alebo spoje vyberajme podľa toho, čo žiaci bezpečne vedia. Každú trojicu, ktorá k sebe patrí, treba spojiť čiarou inej farby, bude to prehľadnejšie pre žiakov i pre kontrolu. Pracujme spoločne, pozerajme, ako žiaci v učebniciach pracujú, s ďalšou trojicou čakajme, kým všetci dokončia práve zadanú. Neustále ich osobne každého kontrolujeme. Pred napísaním nám môžu najprv prstom ukázať, čo chcú spojiť.

modrá: Eskimák - Eskimáci - iglu;

červená: indián - indiáni - vigvam,

žltá: Japonec - Japonci - červeno-zelený dom;

čierna: Černoch - Černosi - obydlie z tehál;

zelená: Európan - Európania - dom nášho typu.

2. Rozhovor o obrázkoch:

1. nepokoj - mama bosá, kričí, má natáčky - nestíha, chlapec sa otáča od stola, hrá sa s lietadlom, v ruke má síce lyžicu, ale neje ňou, koberec je pokrčený. Otec sedí síce napohľad pokojne, ale má na sebe pyžamové nohavice a tielko...

2. všetci pekne sedia upravení, oblečení, mama nabera polievku, chlapec a otec sa modlia.

Ako to vyzerá u vás doma? Ktorý obrázok je vám podobnejší?

Riešenie: Vymaľujú druhý obrázok.

Čas na samostatnú prácu - aby ste mali do konca hodiny ešte 10 minút.

Modlitba:

Dáme možnosť každému, kto sa chce modliť, my by sme sa mali vlastnými slovami pomodliť - aj keď stručne, potom po častiach pomaly predriekame modlitbu z učebnice a žiaci po častiach pomaly opakujú. Nasleduje spoločná veršovaná modlitba zo str. 3.

Hodnotenie

Podobenstvo o boháčovi a chudobnom Lazarovi

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh Podobenstva o boháčovi a chudobnom Lazarovi.

Afektívny: Vzbudiť súcit k ľuďom, ktorí majú menej ako ja.

Psychomotorický: Vedieť sa v modlitbe kajať.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Modlitba:

Opakovanie modlitby z konca minulej hodiny, veršovaná modlitba na začiatok vyučovania zo str. 3.

Opakovanie:

Čo je podobenstvo? (Poučný príbeh, ktorý rozprával Pán Ježiš)

Motivácia: teta Nelka a Martinko

Pomenujeme obrázky, prečítame text.

Kto je to boháč? Má veľa bohatstva, peňazí, luxusné auto, zahraničnú dovolenku...

Aký je to chudobný? Nemá čo jesť, kam ísť spať, nemá si čo obliecť... bezdomovec.

Myslíte si, že vy ste bohatí alebo chudobní?

Nič, čo máme v dome, na sebe ani pri sebe nepotrebujeme, potrebujeme iba - jedine Pána Ježiša!

K otázkam za textom:

- **Boháč** v mieste múk v podsvetí, v ohnivom jazere - muky = trápenie, ťažkosti, bolesť,...

Kto je **Abrahám**? Postava zo starej zmluvy, človek, ktorý mal takú veľkú vieru v Pána Boha, že odišiel z krajiny Ur, v ktorej býval, tam, kam ho poslal Pán - do zasľúbenej kanaánskej krajiny. Taktiež veril slovám Pána Boha, že bude mať veľa potomstva - toľko, koľko je piesku a hviezd, ale dosť dlho (99 rokov) nemal syna. Napokon mal a Hospodin skúšal jeho vieru tým, že ho mal obetovať ako baránka.

Čo je to **lono Abrahámovo**? Miesto, kde je Pán Boh, večný raj, kráľovstvo nebeské, hostina blahoslavených. „Zomrelý Lazar je zobrazený, ako na hostine blahoslavených

leží vedľa Abraháma. Podľa židovského zvyku spočívala hlava jedného stolovníka takmer na prsiach alebo v lone druhého sediaceho nad ním. Túto polohu zaujímal najväčejší hosť voči hostiteľovi.“ (Douglas, 1996, s. 9)

Pretože boháč nepoužíval Pánom Bohom zverené bohatstvo na dobré ciele, na pomoc iným, ale na svoj vlastný prospech, skúpo si držal všetko len pre seba, nemal dobré a veriace srdce. Mať majetok nie je zlé, veď je to dar od Pána, ale tak treba aj s ním nakladať - podeliť sa, pomôcť iným.

Pretože Lazar nebol tak veľmi požehnaný tu na zemi, prosil Pána Boha, aby mu niečo dostal, ale boháč nepočul (nechcel počuť a poslúchnuť) Lazarovo ani Božie volanie. Preto Lazarovi Pán dal v nebi to, čoho sa dopytoval na zemi - hojnosť všetkého.

- Kajať sa znamená **vyznať** (povedať - priznať sa) **Pánu Bohu svoje viny** - hriechy a **prosiť** Pána Boha o láskavé **odpustenie**.

Teória	Konkrétny príklad
1. hanbiť sa pred sebou samým - to sa deje, keď sa ozve svedomie - taký tichý hlások v duši;	Zobral som otcovi 2 €, tak som potreboval kúpiť si slaninové chipsy, ach, to je ale zlý pocit, ani mi až tak dobre nechutili... Čo, keď na to otec príde? Ach, kedy na to príde? Stále na to musím myslieť...;
2. priznať si to (vo svojom vnútri uznať, že to nebolo správne), že som zhrešil - neposlúchal, nekonal tak, ako to chce Pán Boh;	nemal som to urobiť, nemal som vtedy otcovi vziať dve eurá, nebolo to správne, ani Pán Boh si takéto správanie neželá a trestá také konanie;
3. pokľaknúť pred Hospodinom, zopnúť ruky a povedať pravdivo a priamo, na rovinu, všetko Pánu Bohu, prosiť Pána Boha o odpustenie tých konkrétnych vecí;	Kľáčiac modlitba (nemusí byť celá ani presne takáto): „Pane Bože, Ty všetko vieš, aj to si videl, ako som otcovi zobral dve eurá. Prosím Ťa, odpusť mi to, nehnevaj sa na mňa, že som chcel tie chipsy, a že som kvôli tomu kradol, viem, že je to nesprávne a úprimne to ľutujem. Už to neurobím, daj mi prosím silu k poslušnosti. Ty si milostivý a hovoríš vo svojom slove, že ktokoľvek úprimne ľutuje, tomu Ty láskavo odpúšťaš, tak Ťa úpenlivo prosím, zmiluj sa a odpusť mi pre svojho Syna

	Ježiša Krista Ďakujem. Amen.“ Pri modlitbe je dôležitý postoj srdca - celým srdcom musíš prosiť a stane sa.
4. verejne sa priznať, povedať, čo som urobil a podľa možnosti sa snažiť chybu odstrániť - nahradiť, vrátiť, odpracovať...	Ísť za otcom a povedať mu priamo do očí: „Ocko, prepáč, vzal som ti pred mesiacom dve eurá z peňaženky, lebo som si chcel kúpiť chipsy. Ľutujem to a sľubujem, že to už viac nikdy nespravím, nech mi Pán Boh pomáha. Ty sa tiež, ocko, za to modli, aby som už nič podobné nerobil. Ďakujem!“
5. Keď príde pokušenie opäť, modliť sa o Božiu pomoc - s Pánom v akejkoľvek skúške vždy obstoíš, ak to myslíš vážne.	„Prosím, Pane, buď pri mne, daj mi silu a múdrosť obstať v tejto skúške, ja nechcem otcovi brať z peňaženky peniaze. Ďakujem. Amen.“

- Mal sa **podeliť s majetkom**, ktorý mu Pán Boh dal, s tými, ktorí ho prosili a ktorí mali menej, alebo nič. Mal veriť v Pána Boha a potom by vedel, že sa má rozdeliť. A aspoň na konci života mal oľutovať svoje zlé správanie a kajať sa.
- My máme **veriť v Pána Boha**, vyznať Bohu svoje hriechy, keď sme neposlúchli Božie slovo, Božie prikázania, prosiť o odpustenie - **kajať sa**. Aby sme poznali Božiu vôľu - čo od nás chce a čo nám zakázal, musíme denne **čítať Bibliu**, pretože v nej je návod na všetko, v nej k nám hovorí sám Pán Boh.
- **Pozemský domov** je nedokonalý, chýba nám všeličo, máme ho iba dočasne, len kým žijeme na tejto zemi, kým nezomrieme - každý raz zomrie, či chce alebo nie, či verí, alebo nie v Pána Boha. Len ten je v pozemskom domove blahoslavený (šťastný), kto má v srdci Pána Ježiša.

Nebeský domov je dokonalý, nič nám v ňom nebude chýbať, je to večný život s Bohom, v Božom kráľovstve, do ktorého sa dostanú iba tí, ktorí tu na zemi vo svojom srdci a vo svojom pozemskom domove milovali Pána Ježiša. Zopakujme si biblický verš z minulej hodiny 1K 2, 9.

- Sám Boží Syn - Pán Ježiš Kristus.
- Máme byť láskaví, trpezliví, dobromyseľní, ochotní, čestní, nerobiť zle, pomáhať, milovať svojich blízkych i nepriateľov, poslúchať rodičov, nezávidieť - priať iným to, čo ja nemám, a dodržiavať Božie prikázania (k blízkym sa nesú 4. - 10.: 4. Cti si otca

i matku, aby s dlho žil na zemi!, 5. Nezabiješ!, 6. Nescudzoložíš!, 7. Nepokradneš!, 8. Nevypovieš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu!, 9. Nepožiadáš dom svojho blížneho! 10. Nepožiadáš ani jeho manželku ani nič, čo je jeho!).

Pieseň 312

Pracovné úlohy:

1. Žiaci ešte nevedia čítať ani písať, doplnia vetu iba **slovné, prípadne** si môžu na prázdne miesto **nakresliť** knihu - **Bibliu** (je na titulnej strane Chlebička).
2. Sami pracujú, keď nájdú, ukážu na kontrolu a môžu maľovať. Miesta chýb označujú „X“ na farebnom obrázku.

Hra Pravda – nepravda:

Učiteľ hovorí vety a žiaci určujú, či sú pravdivé alebo nie.

Pravdu a nepravdu môžu vyjadrovať rozlične: zdvihnutým palcom/palcom otočeným nadol, tleskaním/dupaním, stojom/drepom, sedením/hlavou na lavici... Vety: Boháč mal prepychové šaty - p. Boháč hladoval - n. Lazar mal na tele vredy - p. Lazar si pýtal od boháča jedlo -p. Boháč mu jedlo dal -n. Boháč sa po smrti dostal do neba -n. Lazar sa po smrti dostal do neba -p. Bohatstvo je zlé - n. Bohatstvo je dobré, ak sa vieš podeliť -p.

Biblický citát:

Prečítame celý - vysvetlíme, že každý človek je Božie milované dieťa, tak ako ja... a Boh aj jemu chce dať potrebné veci pre život, žiada nás teda, aby sme sa podelili s tým, čo nám dal. Potom náš skutok, čin hodnotí až tak veľmi vysoko, že to vníma, akoby sme pomohli Jemu samému - nášmu nebeskému Otcovi - Pánu Bohu. Keby bohatý z dnešného podobenstva pohostil Lazara, občerstvil by tak samého Pána Boha.

Modlitba:

Prečítame celú, opýtame sa, o čom hovorí, každý žiak porozmýšľa a povie konkrétnu vec, s ktorou by sa chcel s iným rozdeliť a pri modlení v druhej vete každý žiak doplní svoje slovo: „...Daj, nech sa viem s jablkom, s rožkom, s čokoládou, s oblečením,... rozdeliť s tými, ktorí majú menej ako ja. Amen.“ Nakoniec spoločná veršovaná modlitba zo str. 3.

Hodnotenie

2. Boh a Jeho stvorenie

Boh - Stvoriteľ

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh stvorenia. Vedieť, kto je Stvoriteľ. Poznať prvé Božie prikázanie.

Afektívny: Pána Boha oslovovať s úctou. Cítiť obdiv nad úžasným Stvoriteľským dielom.

Vzbudiť vďačnosť za stvorenie a túžbu spoznávať krásu a dokonalosť Božieho stvorenia.

Psychomotorický: Naučiť sa oslovovať Pána Boha v správnych situáciách.

Prierezová téma: environmentálna výchova

Pomôcky: obrázky stvorenia - svetlo, obloha, voda, stromy, kvety, tráva, more, slnko, mesiac, hviezdy, had, vtáčik, ryba, lev, pes,..., človek (počet obrázkov toľko, ako je počet žiakov + jeden pre učiteľa)

Modlitba:

Kto chce, môže sa pomodliť, učiteľ by sa mal pomodliť svojimi slovami, poďakovať podľa možnosti za každého žiaka v triede. Spoločná veršovaná modlitba na úvod hodiny zo str. 3.

Motivácia:

Meno a aktivity zo str. 16. Každé meno vyznie podľa toho, ako ho iný vysloví. Spôsob, akým nás iní volajú, hovorí o tom, aký vzťah k nám majú. Ak nás oslovujú nežne a milo, majú nás radi, ak vyslovia škaredo a so zlosťou, potom sa asi na nás hnevajú. Môžeme povedať meno, ktoré v triede medzi žiakmi nikto nemá, milo a potom zlostne, prípadne aj sinou intonáciou (Klaudia. Izabelaaa!!!). Po uvážení môžeme použiť aj mená žiakov v triede (v tom prípade pomenujeme prívetivo i zlostne všetkých žiakov), ľahšie si zapamätajú, že nepekne pomenovanie je odporné, ale prívetivé je príjemné. Nech určia, ktoré bolo milé, ktoré nie a ako sa pri nich cítili.

Aj Pán Boh si želá, aby Jeho meno bolo hovorené iba s najvyššou úctou a rešpektom, s láskou a pokojom, a to jedine v situáciách na to vhodných. Povieme žiakom citát - Božie prikázanie 2M 20, 7 a povieme, že Pán Boh nám zakázal hovoriť ktorékoľvek z Jeho mien hocikedy.

Dôležitá je úloha o dohode upozorňovať sa - slušne (ako je to slušne? „Prepáč, keby si radšej meno Božie hovoril s úctou.“ „Nehnevaj sa, použil si Božie meno nevhodne.“ „Prosím, daj si na budúce pozor, aby si nepoužil Božie meno hocikedy, Pán Boh sa na to veľmi hnevá a mňa to uráža.“), **ak niekto používa mená Božie nevhodne!**

Povieme, že tak, ako všetky mená, aj **Božie meno** z úcty **píšeme s veľkým začiatočným písmenom** podobne, ako ktorékoľvek iné meno (žiaci už vedľa, že mená píšeme s veľkým začiatočným písmenom).

Dnes budeme Pána Boha oslovovať Stvoriteľ.

Pomenujeme obrázky a prečítame text.

K otázkam za textom:

- Pán Boh, Hospodin, Boh Otec.

- Refazovka: Všetci sedíme v kruhu na koberci. Rozdáme žiakom obrázky - svetlo, obloha, voda, stromy, kvety, tráva, more, slnko, mesiac, hviezdy, had, vtáčik, ryba, lev, pes,..., človek. Každý nahlas pomenuje, čo má na svojom obrázku. Učiteľ začne vetou: Pán Boh stvoril svetlo. Položí obrázok neba pred seba na koberec. Dotkne sa rukou ramena žiaka po pravici a ten pokračuje. Zopakuje vetu a pridá slovo podľa svojho obrázka, napr.: Pán Boh stvoril svetlo i oblohu. Položí obrázok zeme na koberec pred seba. Dotkne sa rukou ramena spolužiaka po pravici a ten pokračuje - zopakuje predchádzajúce a pridá ďalšie slovo podľa svojho obrázka. Pán Boh stvoril svetlo, oblohu i vodu. Položí obrázok kvetov na koberec pred seba. Takto hra pokračuje, kým nám obrázky stačia. Ak máme viac obrázkov a menej detí, môžeme im rozdať aj po dva obrázky. Potom sú dve možnosti - buď oba obrázky povie naraz, keď má slovo, alebo budeme hrať aj druhé kolo. Obrázky je dobré rozdávať podľa poriadku stvorenia, ľudí až na koniec, takto si žiaci učivo lepšie zapamätajú.
- Za šesť.
- V siedmy deň odpočíval.
- Jeden. Máme ten deň zasvätiť Pánu Bohu napríklad aj tým, že pôjdeme do kostola.

Biblický citát:

V ponuke sú dva (2M 20, 7 alebo 2M 20, 2.3), vyberme jeden alebo sa naučte oba.

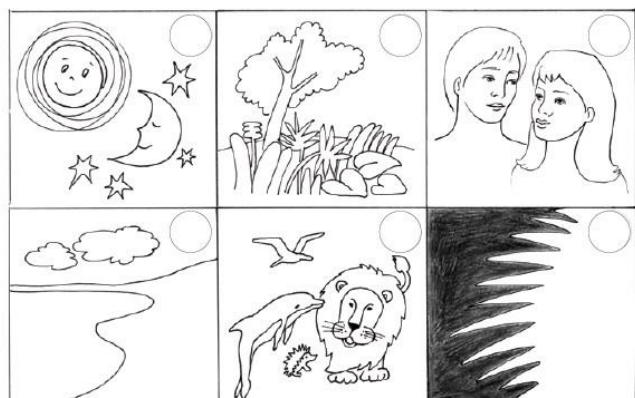
Pieseň 110

Pomôcť nám môže youtube.com, kde sa môžeme inšpirovať ukazovaním pri spievaní piesne. Slovo *neučinil* vysvetlíme - neurobil, teda v spojení *nič nie je*, čo *neučinil* = neexistuje nič, čo by nebol stvoril, čiže úplne všetko stvoril - urobil.

Pracovná úloha:

Žiaci ešte nevedia písať číslice, počet a poradie do desať vedľa vyjadriť pomocou počtu nakreslených bodiek, čiarok, srdiečok... Najjednoduchšie, časovo a priestorovo najmenej náročné je písanie bodiek. Povieme im, že majú robiť malé bodky, nie veľké (aby sa im na konci zmestilo do krúžku šesť). Tiež ukážeme v učebnici, kam majú bodky písať, nech nám to každý ukáže vo svojej učebnici.

Označovanie ukážeme aj na tabuli. **Prvý deň** Pán Boh stvoril nebo a zem, bola tma a Pán Boh učinil - stvoril **svetlo**. Nájdeme svetlo, na ktorom obrázku sa nachádza? Nech každý ukáže, čo našiel (vpravo

dole). Opravíme tých, čo ukazujú nesprávne. Povieme, že v rohu obrázka je krúžok a do neho majú napísať jednu bodku. Potom si spolu povieme, čo Pán Boh učinil **druhý deň - oblohu a vodu**. Postup je rovnaký, dve bodky. **Tretí deň - súš, rastliny, stromy**, tri bodky. Štvrtý deň - slnko, mesiac, hviezdy, štyri bodky. **Piaty deň - zvieratá - plazy a vtáky** (na obrázku je aj lev a jež, hoci boli stvorené až šiesty deň, ale pre žiakov v prvom ročníku by to bolo príliš komplikované). Päť bodiek. **Šiesty deň - človeka**. Šesť bodiek. Pripomenieme žiakom, že všetko, čo Pán Boh učinil, bolo dobré!

Po vypracovaní si príbeh prerozprávame. Vopred vystrihnuté obrázky (identické s tými v učebnici z prílohy) rozdáme žiakom, tí sa pred tabuľou sami pokúsia zoradiť tak, ako postupoval Hospodin pri stvorení. Ak máme žiakov viac, pripravíme si obrázky viackrát a žiakov rozdelíme do skupín, v ktorých sa navzájom poradia a správne zoradia.

Potom necháme dosť času pre vymaľovanie. Počas maľovania nám niektorý žiak môže opäť podľa obrázkov prerozprávať príbeh stvorenia, za čo môže byť ohodnotený alebo môže obrázky zoradiť sám.

Sedem minút pred koncom hodiny povieme, že kto nestihol, dokončí doma.

Modlitba:

Po prečítaní celej modlitby učiteľom žiaci skúsia doplniť správne slovo - **Stvoriteľ** (Pane Bože, Hospodin), neba i **zeme** (sveta...). Spoločná veršovaná modlitba na záver hodiny zo str. 3.

Hodnotenie

Človek - Božie dielo

Adam a Eva v raji

Ciele:

Kognitívny: Vedieť, že ľudia boli stvorení z Božej lásky. Poznať úlohu, ktorú dal Pán Boh človeku. Naučiť sa biblický citát.

Afektívny: Veriť a ďakovať Pánu Bohu za stvorenie. Uvedomiť si, že som Božím stvorením aj ja. Chápať význam manželstva.

Psychomotorický: Esteticky vymaľovať obrázok.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: hlina, zem, prach alebo piesok, plastelína

Modlitba:

Opakovanie modlitby z minulej hodiny (učebnica str. 17), vlastné modlitby, veršovaná modlitba na začiatok hodiny.

Motivácia:

Zopakujeme príbeh stvorenia, opäť nám môžu poslúžiť obrázky. Uvedomíme si, v koľký deň Pán Boh stvoril ľudí (6.). Keď by sme skúsili z hlíny (piesku, plastelíny) niečo vytvoriť - učiteľ vytvorí (alebo dá nejakému žiakovi vytvoriť) trávu, kvetinu, strom, zviera, rybu, hada alebo človeka. Vytvorili sme niečo živé? Nie, iba napodobeninu niečoho živého. Ako Pán Boh stvoril ľudí?

Pomenujeme obrázky, prečítame text.

K otázkam za textom:

- Pán Boh stvoril človeka na svoj obraz, podľa svojej podoby, na Boží obraz ho stvoril, ako muža a ženu ich stvoril, aby panovali nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom, nad dobytkom, nad všetkou poľnou zverou a nad všetkými plazmi. Človek bol stvorený z prachu zeme tak, že Pán Boh do neho vdýchol dych života. Žena bola stvorená z jeho rebra, keď človek spal. (1M 1 - 2)

„Starý židovský výklad znie takto:

Prečo utvoril Boh ženu z mužovho rebra?

Netvorí ju z jeho hlavy. Pretože žena nemá nad ním rozhodovať.

Netvorí ju z jeho chodidla. Pretože on nemá po nej šliapať.

Tvorí ju z kosti jeho boku, aby si stáli bok po boku.

Tvorí ju z kosti pod jeho ramenom, aby ju on ochraňoval.

Tvorí ju z kosti blízko srdca, aby ju miloval...” (Pleijel, 2001, s. 57)

Naučíme sa biblický citát.

- **Adam** znamená človek, ženu Adam pomenoval **Eva**, čo znamená život.
- Kto tvorí rodinu a čo kto doma robí - voľné rozprávanie detí.

Pieseň z minulej hodiny: Je veľký náš Boh s ukazovaním.

Pracovná úloha:

Čo je to záhrada? Čo všetko v záhrade rastie?

Raj - záhrada v Édene s rozličnými stromami - uprostred strom života a bol tam aj strom poznania dobra a zla, do ktorej Pán Boh postavil (umiestnil) človeka, aby ju obrábal a strážil. Rozprávanie, o tom, čo v raji bolo. Pozrieme si obrázok, porozprávame sa, čo v raji nebolo. Obyčajnou ceruzkou môžu žiaci prečiarknuť, treba im spôsob prečiarknutia „X“ názorne na tabuli ukázať.

Pokyn môže byť aj taký, nech vymaľujú iba to, čo v raji bolo, to čo tam nebolo ostane nevyfarbené.

Riešenie: **mobil, klobúk, okuliare, kniha, kabelka, náhrdelník, fotoaparát**

Modlitba:

Žiaci majú doplniť Božie meno (nie napísať, ešte to nevedia, iba slovne - ústne - pri modlení sa), ako sa Ho učili (učebnica s. 16). Druhé slovo nech najprv sami skúsia vytvoriť, potom si rozdelíme slová zo zátvorky a každý sa pomodlí pomocou tohto daného slova. Napr. 1. žiak: Ďakujem Ti, drahý Hospodine (Bože, Pane, Stvoriteľ, Bože Otče), že si všetko tak **dokonale** stvoril. Amen. 2. žiak: Ďakujem Ti, drahý Hospodine, že si všetko tak **pekne** stvoril. Amen. 3. žiak:, že si všetko tak **múdro** stvoril....., 4. žiak:že si všetko tak **úžasne** stvoril... atď.

Spoločná veršovaná modlitba na záver vyučovacej hodiny z učebnice zo str. 3.

Hodnotenie:

Každú jednu časť môžeme ohodnotiť osobitne, oddelíme však vedomosti a prácu na hodine od správania.

Pán Boh sa o nás stará**Ciele:**

Kognitívny: Vedieť, ako sa Pán Boh postaral o ľudí v raji. Vedieť, čo nám Pán Boh denne dáva.

Afektívny: viesť žiakov, aby si vážili, to čo od Pána majú a boli Mu za to vo svojom srdci vďační.

Psychomotorický: Vedieť sa v modlitbe poďakovať za konkrétny dar od Pána Boha.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova

Modlitba:

Opakovanie modlitby z konca minulej hodiny (učebnica str. 19). Veršovaná modlitba zo str. 3.

Motivácia:

Žiaci sklonia hlavy na lavice, učiteľ hovorí slová, pomenúva rozličné veci. Ak je to vec, ktorá bola v raji, hlavy sú na lavici ďalej, ak nie posadia sa a pozerajú na učiteľa. Slová: **Adam**, krieda, pero, **Eva**, **tráva**, **motýľ**, tabuľa, **lev**, učebnica Chlebíček, **stromy**, **žaba**, **kvety**, počítač, fotoaparát, mobil, **papagáj**, aktovka, **medveď**, klobúk, **tulipán**, náhrdelník, **ruža**, **ryby**, **vtáky**, kabelka, kniha, dom, tričko.

Prečítame alebo prerozprávame nasledujúci **text** a porozprávame sa o ňom:

Potom Hospodin Boh vysadil na východe záhradu v Édene a postavil tam človeka, ktorého utvoril. Hospodin Boh dal zo zeme vyrásť všelijakým stromom, lákavým na pohľad a dobrým na jedenie, aj stromu života uprostred záhrady, aj stromu poznania dobra a zla. Z Édenu vytekala rieka, aby zavlažovala záhradu, a odtiaľ sa rozdeľovala na štyri ramená. (1M 2, 8 - 10)

Hospodin Boh pojal človeka a umiestnil ho v záhrade Éden, aby ju obrábal a strážil. Potom Hospodin Boh rozkázal človeku: Zo všetkých stromov záhrady smieš jesť, ale zo stromu poznania dobra a zla nesmieš jesť, lebo v deň, keď budeš z neho jesť, istotne zomrieš. (1M 2, 15 - 17)

Pomenujeme obrázky, prečítame text v učebnici.

Sadneme si do kruhu na koberec. Zahráme sa opäť reťazovku. V ruke môžeme držať nejaký predmet (napr. švihadlo, ktoré predstavuje mikrofón a do neho žiaci hovoria), ten si žiaci podávajú, kto má predmet, hovorí. Učiteľ drží v ruke predmet a povie: Pán Boh sa o nás stará, pretože nám dáva jedlo. Podá predmet žiakovi. Prvý žiak zopakuje, čo povedal učiteľ a pridá jedno slovo: Pán Boh sa o nás stará, pretože nám dáva jedlo a oblečenie. Podá predmet druhému žiakovi. Druhý žiak zopakuje, čo povedal jeho predchodca a opäť pridá niečo: Pán Boh sa o nás stará, pretože nám dáva jedlo, oblečenie, zdravie... tak hra pokračuje, kým nám pamäť stačí. Na túto hru môžeme mať tiež pripravené obrázky, bez nich je hra náročnejšia na pamäť.

K otázkam za textom:

- Opätovať - robiť to isté (vrátiť, dať späť) tomu, od koho som dostal/a.
- Tomu, kto nám ju dáva: rodičom, starým rodičom, učiteľom, ale hlavne Pánu Bohu.
- Vymenujeme si. Žiakov môžeme rozdeliť do dvojíc (alebo skupín) a povieme, že jedna dvojica vymenuje dary, ktoré máme v škole, druhá tie, čo máme doma, tretia v prírode, štvrtá tie, čo môžeme chytiť do ruky a piata tie, čo nemôžeme chytiť do ruky...
- Robíme, čo od nás Pán Boh čaká - modlitba, spev, návšteva chrámu, chodíme na náboženstvo, čítame Bibliu a učíme sa naspamäť Jeho slovo, povieme Mu, že ho máme radi, máme radi bratov a sestry vo viere, učím sa milovať aj nepriateľov, denne ďakujeme za všetko, čo nám Pán dáva... Keďže nám Pán Boh dal aj rodičov, tak tiež tým spôsobom, že sa k nim pritúlime, že im povieme, že ich máme radi, že poslúchame, pomáhame, slušne sa k nim správame, neodvráame...

Pieseň 299

Pracovná úloha:

Rozhovor, za čo chcú poďakovať - zopakovať podľa reťazovky. Samostatná práca.

Biblický text:

Po častiach, *ustarostení* znamená strachujúci sa - ten, kto sa trápi, bojí. *Žiadosti* - to, čo chceme, čo potrebujem, čo si od Pána žiadame.

Modlitba:

Najprv nech si rozmyslia, za čo chcú Pánu Bohu poďakovať. Potom sa spoločne pomodlite prvú vetu po častiach (opakovaním za učiteľom). Druhú vetu povie najprv učiteľ a potom každý žiak sám s tým, že doplní vhodné slovo. Veršovaná spoločná modlitba.

Hodnotenie

Hriech a Boží trest

Ciele:

Kognitívny: Vedieť, čo sa odohralo v rajskej záhrade. Poznať pôvod hriechu.

Afektívny: Rozlišovať medzi správnym a nesprávnym konaním. Vedieť oceniť dobro.

Psychomotorický: Podnecovať správne konanie a dobro, odmietať zlé konanie a zlo. Vedieť slovné vyjadriť rozdiel medzi dobrom a zlom na konkrétnych príkladoch.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: ovocie na scénku (dve jablká) - skutočné alebo na obrázku, menovky na zavesenie na krk: Hospodin Boh, Adam, Eva, had, dva papierové figové listy - štipce na ich pripnutie k oblečeniu

Modlitba:

Učiteľ a kto chce, opakovanie modlitby z konca minulej hodiny (Chlebíček s. 21), spoločná veršovaná modlitba.

Motivácia: teta Nelka a Martinko

Čo urobil Martinko nesprávne? Vzali ste niekedy niečo, čo nepatrilo vám?

Pomenujeme obrázky a prečítame text.

Čo urobil had? Čo urobila Eva? Čo urobil Adam?

Biblický citát:

Čo je to smrť? Koniec života. Čo je to milosť? Nezaslúžene niečo dostanem.

Pieseň 208

Porozprávame sa o texte piesne, čo nám hovorí do života, na aké veci sa nemáme pozeráť, na aké áno; ktoré zvuky a reči nemáme počúvať, ktoré áno; aké slová máme používať, ktoré nemáme; kam máme chodiť, kam zase nie.

K otázkam za textom:

- Prečítame nahlas a zaznačíme ako domácu úlohu. Ukážeme žiakom, ako si majú označiť a každému zaznačenie skontrolujeme.
- Svojvoľné rozprávanie.
- Svojvoľné rozprávanie detí.
- Keď úprimne poprosíš, áno.
- Pán Boh, ale aj mamka, ocko,...

Pracovné úlohy:

1. Chlapec kradne v obchode. Chlapec ťahá dievča za vrkoč. Chlapec predbieha ľudí pri nastupovaní do autobusu. **Chlapec číta Bibliu.** Jednotlivé situácie rozoberieme aj širšie podľa času i podľa toho, akých máme žiakov.

2. Po prečítaní zadania si prerozprávame celý príbeh, nech si sami vyberú, čo chcú nakresliť.

Scénka:

Postavy: Hospodin, Adam, Eva, had, jeden žiak - strom poznania dobra a zla, viacerí žiaci - iné stromy, aspoň dvaja cherubíni.

Stromy usporiadané do kruhu, v strede strom poznania dobra a zla - v rukách má ovocie (jablká alebo niečo iné). V strede najprv Hospodin a Adam, potom Eva a had. Hospodin ukazuje prísne prstom Adamovi. Had sa plazí. Žena rukou ukazuje na rajske stromy a potom na strom poznania dobra a zla. Eva berie ovocie a je, dáva aj Adamovi, ten tiež je...

Učiteľ číta text z Biblie dvakrát, žiaci pri druhom čítaní pantomimicky hrajú (bez slov, len ukazujú).

Potom Hospodin Boh prikázal človeku: Zo všetkých stromov záhrady smieš jesť, ale zo stromu poznania dobra a zla nesmieš jesť, lebo v deň, keď budeš z neho jesť, istotne zomrieš. 1M 2, 16 - 17

Had bol lstivejší ako všetky poľné zvieratá, ktoré Hospodin Boh učinil. Ten povedal žene: Či naozaj nesmiete jesť zo žiadneho rajskeho stromu? Žena odpovedala hadovi: Z ovocia rajských stromov smieme jesť, ale o ovocí, ktoré je v strede raja, riekol Boh: Nejedzte z neho, ani sa ho nedotknite, aby ste nezomreli. Had však povedal žene: Vôbec nezomriete; ale Bo vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvoria sa vám oči a budete ako Boh; budete vedieť, čo je dobro a čo zlo. Keď žena videla, že by bolo dobré jesť zo stromu, že je pre oči zvodný a lákavý na zmúdenie, vzala z jeho ovocia a jedla; potom dala aj svojmu mužovi, ktorý bol s ňou; aj on jedol. Vtedy sa obidvom otvorili oči a spoznali, že sú nahí, pospínali si teda figové listie a urobili si zástery. Keď začuli kroky Hospodina Boha, chodiaceho za podvečerného vánku po záhrade, skryl sa človek a jeho žena pred Hospodinom Bohom medzi stromy záhrady. Hospodin Boh však zavolať na človeka a riekol: Kde si? A on odpovedal: Počul som Ťa v záhrade, bál som sa, lebo som nahý; i skryl som sa. Nato Boh riekol: Kto ti oznámil, že si nahý? Nejedol si zo stromu, z ktorého som ti zakázal jesť? Človek odpovedal: Žena, ktorú si mi dal, aby bola pri mne, dala mi zo stromu; i jedol som. Nato riekol Hospodin žene: Čo si to urobila? A žena odpovedala: Had ma podviedol, nuž som jedla.

Hospodin Boh riekol: Hľa, človek je už ako jeden z nás, keďže pozná dobro i zlo. Aby však teraz nenačiahol ruku, aby nevzal a nejedol zo stromu života aby nežil večne, poslal ho Hospodin Boh von zo záhrady Éden obrábať pôdu, z ktorej bol vzatý. Potom zahnal človeka a na východ od záhrady osadil cherubínov s blýskavým plamenným mečom, aby strážili cestu k stromu života. 1M 3, 1 - 13.22 - 24

Modlitba:

Prečítame, žiaci si rozmyslia, čo by mohli doplniť, potom sa spolu modlíme. Každý nech povie celú modlitbu, je krátka, ľahko si ju zapamätá. Vzorom je učiteľ. Modlitby zakončíme spoločnou veršovanou modlitbou.

Hodnotenie

3. Záchranca pre svet

Pán Ježiš prichádza

Ciele:

Kognitívny: Vedieť, kto je Spasiteľ sveta, kto bola jeho matka, kto jeho Otec, kto sú veriaci. Vedieť, že Pán Ježiš je Boží Syn.

Afektívny: Vzbudiť vďaku za narodenie Spasiteľa. Chápať potrebu narodenia Pána Ježiša.

Psychomotorický: Obkresliť anjela a vystrihnúť ho.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: pauzovací papier - pre každého žiaka jedna A4, nožnice

Modlitba:

Opakovanie z minulej hodiny, veršovaná modlitba.

Motivácia:

Zaspievame, pustíme na CD, alebo na youtube.com pieseň *Tichá noc*. Kedy sa spieva? Zarecitujeme báseň *Keď Tichá noc zaznie sladko*, potom porozprávame, o čom je báseň. Jezuliatko - Pán Ježiš, ako Ho privítame? Srdcom, radosťou, úsmevom, láskou, dobrotou. Teta Nelka a Martinko.

Pomenujeme obrázky, prečítame text.

Prorozprávame si príbeh. Skúsime Martinkovi vlastnými slovami odpovedať na jeho zvedavé otázky. Spasiteľ je Pán Ježiš Kristus - Boží Syn, narodil sa panne Márii, Jeho Otcom je Pán Boh, veriaci sú všetci, ktorí veria v Pána Boha a že kresťanmi sa nazývajú tí, ktorí veria, že Pán Ježiš je Boží Syn Spasiteľ.

K otázkam za textom:

- Sadneme si na koberec do kruhu a pozrieme si Biblie, ktoré žiaci priniesli. Podľa obrázkov nech skúsia pohľadať príbeh, ktorý sa dnes učili. Porozprávame sa o obrázkoch, z niektorej Biblie si prečítame.
- Prečítame a zaznačíme ako domácu úlohu.

Pieseň: Zopakujte niektorú naučenú, alebo opäť pustíme Tichú noc.

Pracovné úlohy:

1. Práca spoločne s tabuľou. Pomenujeme obrázok, nech slovo vyhlásujú **v-e-v-e-r-i-č-k-a**, na začiatku počujeme v, tak napíšeme veľké písané V. Druhé slovo vyhlásujeme **i-h-l-a** - napíšeme malé písané i, **a-u-t-o**, **n-o-ž-n-i-c-e**, **o-k-o**, **c-i-b-u-l'-a**, **e-g-r-e-š-e**.
Riešenie: **Vianoce**. Spoločne nahlas prečítajte riešenie a zopakujte, čo si veriaci počas Vianoc pripomínajú.
2. Samostatná práca.
3. Obkresliť na priesvitný papier, vymaľovať a potom vystrihnúť.

Biblický citát celý prečítame a naučíte sa ho od konca, každú časť opakujú i spojenie opakujú:

1. Knieža pokoja (3x zopakujú - +tlieskanie, +plieskanie, +lúskanie)

2. Otec večnosti (3x zopakujú), spojíme 2. a 1. (3x zopakujú)
3. Mocný Boh (3x zopakujú), spojíme 3., 2., 1. (3x zopakujú)
4. Predivný radca, spojiť 4., 3., 2., 1.
5. Jeho meno bude;, spojiť 5., 4., 3., 2., 1.
6. Dieťa sa nám narodilo, Syn nám je daný, spojiť celý citát

Modlitba:

Doma sa ju môžu naučiť naspamäť. Veršovaná modlitba.

Hodnotenie

Narodenie Spasiteľa

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh narodenia Pána Ježiša, vedieť o pastieroch, ktorí sa prišli pokloniť narodenému Spasiteľovi. Vedieť, kto je Spasiteľ sveta. Naučiť sa biblický citát.

Afektívny: Pochopiť a prijať pravý význam Vianoc.

Psychomotorický: Zúčastniť sa hry v divadielku. Vymaľovať obrázok so správnym významom vianočných sviatkov.

Pomôcky: postavy z papiera podlepené a pripevnené na špajdľu, lampáš (stolná lampa), plachta alebo jednofarebná deka, krabička zabalená v ozdobnom papieri, previazaná ako darček - vo vnútri lístky s menom JEŽIŠ - počet lístkov väčší ako počet žiakov

Modlitba:

Naučíme sa druhú z veršovaných modlitieb vhodných na začiatok hodiny zo str. 3.

Motivácia: báseň Cez Vianoce vyber úsmev...

Porozprávame sa o úsmeve, ako často ho máme používať, kedy sa nám nechce a kedy chce usmievať, či sa dá z očí vyčítať úsmev... nech si učebnicou zakryjú dolnú časť tváre tak, aby im bolo vidieť iba oči, nech sa pozerajú dvojice na seba a nech striedajú úsmev a smútok - vidieť na očiach tento rozdiel?

Prečo aj v nasledujúcom roku máme rozdávať lásku?

Aké sviatky sa v básni spomínajú? Čo sú pre teba Vianoce? Učiteľ povie, čo pre neho tento sviatok znamená.

Prednes básne V mestečku Betléme. Betlehem - mesto, v ktorom sa narodil Pán Ježiš. Jasličky - drevené krmidlo, do ktorého sa dáva seno pre zvieratá. Obrázok jasličiek je v učebnicovom texte.

Pomenujeme obrázky a prečítame text. Podľa obrázkov v texte si príbeh prerozprávame. Dávidovo mesto je Betlehem, pretože sa narodil a s otcom Izajom a bratmi žil v Betleheme. (1S 16, 1 - 4nn)

Zopakujeme slová, ktoré pastierom povedali anjeli. Naučíme sa ich naspamäť. Postup učenia: najprv prvú časť povie učiteľ, žiaci trikrát zopakujú, potom druhú časť učiteľ a žiaci trikrát zopakujú, potom celý verš spolu trikrát, potom jednotliví žiaci.

Darček by sme mohli dať pod stromček (ak sa v triede nachádza) už ráno alebo pred hodinou, či začiatku hodiny. Teraz ho vyberieme. Povieme, že to je darček od Pána Boha pre každého z nás. Najprv necháme deti hádať, čo tam asi bude. Rozbalíme a rozdávame. V škatuľke sú lístočky s menom JEŽIŠ. Dáme každému dieťaťu, sebe, môžeme rozdať všetky - pre rodičov, súrodencov, kamarátov, učiteľov...

Prečítame text fialovou farbou a svojimi slovami ho rozoberieme. Kresťania sú všetci, ktorí veria, že Ježiš Kristus je pravý Boží Syn, že sa narodil na náš svet, aby nám hriešnym ľuďom vydobyl nebo.

K otázkam z a textom:

- Nech sa *prihlásia* tí, čo veria, alebo nech *ukážu palec hore, nech tleskajú, nech vyskakujú od radosti*...
- Na koberci v kruhu si porozprávajme, prečo si ľudia k Vianociam píšu pozdravy. Prezrieme si pohľadnice. Nech každý popíše, čo je na tej jeho (stromček, ozdoby, darčeky, jasličky, kostol...). Potom ich poukladáme vedľa seba a nech žiaci vyberú tie, ktoré zobrazujú vianočný príbeh o narodenom Spasiteľovi - majú kresťanskú tematiku - zobrazujú pravý význam Vianoc. Tie si ešte raz popíšte, prečo práve tie. Aké pohľadnice posielajú svojim blízkym kresťania?

- **Divadlo:**

Dejová línia bude: 1. Mária ukladá Dieťaťko do jasličiek. 2. Pastierom sa zjavia anjeli. 3. Pastieri utekajú k nim a chvália Boha.

V prílohe 2 na konci metodickéj príručky si postavy na obrázkoch vystrihneme, podlepieme výkresom, prílepíme pásikmi lepiacej pásky na špajdlu, s nimi zahráme divadielko na plachtou/dekou prikrytej lavici. Učiteľ (žiak, ktorý už vie čítať) číta text a žiaci podľa neho pohybujú postavičkami. Môžeme stiahnuť rolety (závesy), pretože príbeh sa odohráva v noci. Jeden žiak zapáli lampáš a osvieti pastierov. Slová rytierstva nebeského - Biblický naučený text, môžu hovoriť žiaci - diváci.

Pieseň 21

Poznámka:

Prváci sa na hudobnej výchove učia koledu *Povedzte nám pastuškovia*. Môžeme ju s nimi zopakovať.

Pracovné úlohy:

1. Písmeno P sa ešte neučili, treba im povedať, že je to P, preto je aj v tajničke napísané. Ostatné písmená už poznajú, ale zatiaľ im písanie ide veľmi pomaly, potrebujú dostatok pokojného času, aby napísali správne, úhladne a aby mali z práce radosť. Preto postupujeme po malých krokoch, pracujeme spolu s tabuľou, za každým napísaným písmenkom čakáme, kým ho každý žiak napíše. Povieme, že tí, čo majú, nech pozerajú na nás.

Prečítame zadanie, potom tajničku písmen a číslíc, postupujeme od druhého riadku: nula je á, jednotka je n, dvojka je i,... Prvý príklad je hotový, ale skontrolujeme ho. $1+2=3$ - tri je p, napísané je, ideme na druhý príklad. $8-8=0$ - nula je á, napíšeme malé písané á. Takto postupujeme spoločne aspoň prvé dve slová (a potom môžu šikovní pracovať aj samostatne). **Riešenie: Pán Ježiš je Spasiteľ sveta.** Pozor na veľké písmená na začiatku slov Ježiš, Spasiteľ. Žiakov na to treba upozorniť napríklad tak, že im do okienka, kde majú veľké písmeno napísať, dáme bodku.

2. Podobne ako vyberali pohľadnice. Samostatná práca. Necháme žiakom toľko času, aby nám ešte zostalo 10 minút do konca hodiny.

Modlitba:

Čítame pomaly a po častiach, žiaci opakujú. Veršovaná modlitba.

Hodnotenie

Mudrci od východu

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh navštívenia Pána Ježiša mudrcmi. Vedieť, ako našli k Nemu cestu a aké dary Mu priniesli.

Afektívny: Uvedomiť si, že Pán Ježiš je niekto veľmi vzácny. Chápať, prečo mudrci podnikli takú dlhú cestu. Prijíť to, že Pán Ježiš ponúka odpustenie a milosť pre ľudí z ktoréhokoľvek národa.

Psychomotorický: Chcieť priniesť svoje srdce k jasliam, v ktorých leží Boží Syn. Podieľať sa na hre v divadielku.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova

Pomôcky: nejaká zlatá vec - prsteň, retiazka..., obrázok tymianu, hviezda z papiera, bábika bábätkovského typu, plachta alebo deka

Modlitba:

Opakovanie záverečnej modlitby z minulej hodiny (Chlebíček, str. 31).

Motivácia:

Divadielko z minulej hodiny alebo pieseň KTS 21, 1, ktorú zaspieva učiteľ. Teta Nelka a Martinko.

Pomenujeme obrázky, prečítame text.

K otázkam za textom:

- Múdry človek, ktorý veľa vie, ktorý od Pána Boha dostal dar múdrosti.
- Chceli sa pokloniť narodenému Spasiteľovi a obdarovať Ho.
- Cestu im ukazovala hviezda, ktorá išla pred nimi a nad miestom, kde bol narodený Pán Ježiš, zastala.
- **Zlato** - symbol bohatstva kráľa,

kadidlo - tymian (podobný materinej dúške) - symbol kňazstva (Príloha 3).

myrha - voňavá masť z myrhy - myrha tvorí časť parfumu (voňavky) a kadidla, bola kedysi veľmi cenená, jej hodnote bývala v zlato väčšia než jej váha (dostali za ňu viac zlata ako bola jej hmotnosť - niekto váži 25 kg, tak ak by sme mali toľko myrhy, dostali by sme za ňu viac ako 25 kg zlata); myrha slúžila na balzamovanie prorokov, znamenala pomazanie, svätosť a nesmrteľnosť.

- Lebo mal s Ježišom zlé úmysly. Predstieral, že sa Mu chce ísť pokloniť, ale v skutočnosti Ho chcel dať zabiť.
- **Divadielko:** Herodes - jeden žiak, mudrci - aspoň štyria žiaci, hviezda - jeden žiak, Jozef, Mária, dieťa - bábika bábätko, slová vo sne od Pána Boha môže hovoriť učiteľ.

Mária, Jozef a dieťa sú v krídlach málo pootvorenej tabule, vrch je zakrytý plachtou. Pred mudrcmi kráča žiak s hviezdou v ruke - drží ju nad hlavou. Najprv mudrci prichádzajú k Herodesovi, potom ich hviezda vedie k jasličkám, tu zastane. Mudrci sa klaňajú a dávajú dary. Potom spia, počujú hlas: „Nevracajte sa ku Herodesovi.“ Odchádzajú, ale inou cestou, než prišli.

Zaspievame **pieseň** z minulej hodiny a naučíme sa druhú slohu.

Pracovné úlohy:

1. Žiaci si vyberú akúkoľvek pastelku. Prečítame zadanie, povieme, že vymaľovať majú nielen obrázok (hviezdu), ale celú plošku, v ktorej sa táto nachádza.
2. Zopakujeme, čo to boli za dary, čo znamenali. **Zlato, kadidlo, myrhu** nech opäť vymaľujú akokoľvek. Čo by si malému Ježišovi priniesol ty?

Učiteľ zarecituje báseň M. Rúfusa. V nej sa hovorí, že Mu básnik posielal srdce. Kto chce Pánovi Ježišovi priniesť srdce?

3. Môžeme si opäť prerozprávať príbeh. Spoločne pomenujeme obrázky (**hviezda, pastieri, lavica, matka Mária, cesta, anjel, myrha, dieťa v jasliach, kadidlo, stromček, zlato, kráľ, zošit**). Obrázky, ktoré nepatria doňho prečiarkneme X, žiakom spôsob prečiarknutia na tabuli ukázať. Pracovať môžu samostatne, ale treba im aspoň

dva obrázky názorne spolu predviesť. Hviezda - bola, tak necháme, pastieri neboli, prečiarkneme... Koľko zostalo neprečiarknutých? 8.

4. Spoločne prečítame a doplníme. Žiaci už číslo „3“ napísať vedia. **Mudrcov bolo ??? (nevieme koľko). Dary boli 3.** Trojku môžu napísať, otázniky zo zátvorky môžu spojiť so správnou vetou.

Opakovanie: môžete žiakom rozdať čísla od 1 po 13 a potom hovoriť otázky, kto má jednotku, odpovedá na prvú, kto dvojku, odpovedá na druhú...

1. Kde sa Pán Ježiš narodil? V Betleheme.
2. Kde Pán Ježiš býval? V Nazarete.
3. Ako sa volala Jeho mama? Mária.
4. Kto bol Jeho otec? Pán Boh.
5. Kto Ho spolu s Máriou vychovával? Jozef.
6. Čo ukazovalo cestu mudrcovi k narodenému Ježišovi? Hviezda.
7. Akí ľudia sa prví boli pokloniť narodenému Spasiteľovi? Pastieri.
8. Ako sa volali prví ľudia? Adam a Eva.
9. Povedz ako ináč môžeme osloviť Pána Boha. Hospodin, Stvoriteľ, Otče, Pane Ježiši, Duchu Svätý...
10. Kam sa dostal Lazar a kam boháč z podobenstva? Boháč do pekla a Lazar do neba.
11. Čo je to podobenstvo? Poučný príbeh, ktorý rozprával Pán Ježiš.
12. Čo je to nebeský domov? Miesto, kde prebýva Pán Boh a kde budú všetci, ktorí uverili v Božieho Syna Ježiša Krista.
13. Kto je jedinou cestou do nebeského kráľovstva? Pán Ježiš Kristus.

Modlitba a veršovaná modlitba.

Hodnotenie

Dvanásťročný Ježiš v chráme

Ciele:

Kognitívny: Vedieť, prečo a kedy prišiel Pán Ježiš do Jeruzalemského chrámu, ako Ho rodičia hľadali a našli v chráme. Vedieť, čo znamenajú slová „musím byť vo veciach svojho Otca“.

Afektívny: Uvedomiť si význam chrámu pre Pána Ježiša i pre svoj vlastný život. Vzbudzovať lásku ku chrámu. Uvedomiť si nutnosť a Božiu vôľu poslúchať svojich rodičov podľa vzoru Pána Ježiša, ktorý bol Boží Syn, a predsa poslúchal.

Psychomotorický: Formovať poslušnosť voči rodičom, vedieť prejsť lásku a poslušnosť rodičom. Spievať pieseň.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: obrázok davu ľudí

Dnes začneme **piesňou 282, 1**. Učiteľ spieva celú, potom po častiach sólo, žiaci opakujú.

Modlitba:

Pieseň nám navodila, čo máme robiť, keď prichádzame k Hospodinovi (do chrámu). Plesť – jasať, tešiť sa, radosť sa, spievať chválospev – oslavovať Pána piesňou. Ďakovať. Skúsme v modlitbe niečo z tohto vysloviť.

Motivácia:

Teta Nelka a Martinko.

Židia chodili do Jeruzalema vo veľkom zástupe – v dave. V takomto šli aj Jozef s Máriou a Ježišom. Deti však nešli celú cestu vedľa rodičov, ale rodičia bývali vždy spoľahliví, že sa im nič nestane, pretože na nich dohliadal každý z davu. Sviatky trvali týždeň (od šabat po šabat – od soboty do soboty). Čím viac sa pútnici

blížili k chrámu, tým viac malý Ježiš vnímal jeho nádheru a lesk. Veľké mramorové kvádre, jagot zlata a vrchol stavby podľa nebeskej klenby. Pri vchode krásna brána, nad ktorou visel veľký zlatý strapec hrozna, symbol Židov. Dvory boli dláždene mramorom, ... na najvyššom mieste bola Svätynia a Svätynia svätých. Na pozlátenom stole vo Svätyni svätých ležalo 12 chlebov. Vo Svätyni svätých boli tri veci: truhla zmluvy obitá zlatom, dosky zákona a Áronov prút.

Nad truhlou sa skláňali dvaja cherubíni. Trúby trikrát denne oznamovali čas modlitieb a tisíce ľudí sa valili (prichádzali) z celého sveta modliť sa, obetovať a počúvať veľkňazov a zákonníkov. Dieťa Ježiš tu nechal oči i myseľ. (Osuský, 108 - 109)

Pomenujeme obrázky a prečítame text z učebnice.

Po slávnostiach sa vracali späť, ale Ježiš ostal v Jeruzaleme. Oni o tom nevedeli. Tu doplníme:

Rodičia to nezbadali, mysleli si, že ide s mládežou, a keďže býval vždy poslušný, nemuseli sa o Neho báť. V karaváne – dave ľudí boli skupiny, ktoré chodievali spolu: skupina mužov, skupina žien, skupina starších, skupina mladších, skupina mládeže. Pán Ježiš nešiel so svojimi rodičmi. (Osuský, 108 - 109)

Pokračujeme v texte z učebnice. Na str. 39 je chyba: namiesto „Čože ste ma hľadali?“ má byť: „Čo, že ste ma hľadali?“ (L 2, 49)

K otázkam za textom:

- Ľuďom, keď budeme vystupovať príjemne, úctivo, priateľsky, budeme konať dobrosrdečne a láskavo, keď deti poslúchajú svojich rodičov i učiteľov, ich reč a správanie sú slušné a pokojné. Pánu Bohu, keď budeme poznať Jeho slovo zapísané v Biblii a konať podľa neho.
- Vzrast – telesné dozrievanie, pribúdanie rokov, a zároveň rast tela. Múdrostou Ježiš prospieval – nenadobúdal iba vedomosti, ale vníkol, pochopil zmysel života pre časnosť a večnosť. Preníkol do správnych ciest k večnému životu v tomto časnom živote. Poznával židovský zákon Tóru, učil sa naspamäť Žalmy a mnohé state z prorokov..., učil sa z práce, z prírody, z kníh a z rodiny. Nehovoril hlúpe reči, rástol v múdrosti Božej. (Osuský)
- *Musím byť vo veciach svojho Otca*
 - Otcom nazýva Pána Boha - stvoriteľa neba i zeme, Hospodina
 - vo veciach - poslúchať povolanie Božie
 - v chráme - tam, kde prebýva Hospodin - Jeho Otec
 - v Bohoslužbe - vo vysvetľovaní zákona, v modlitbe, v chválospeve
 - musím byť v tom, čo patrí môjmu Otcovi - nášmu Bohu (Osuský, 112)
- Lebo do chrámu prichádzal Hospodin - Jeho Otec. Každý Žid miloval chrám, tu sa stretával s Hospodinom, tu Ho oslavoval, vzýval, modlil sa trikrát za deň, spieval Mu, prinášal obete - tak bol vychovávaný, tak to videl u svojich rodičov,... aj Pán Ježiš bol Žid.
- V chráme sa posilňujeme Božím slovom, spoločne s ostatnými bratmi a sestrami vo viere oslavujeme, vzývame a chválim Pána Boha, modlíme sa, kajáme sa, vyznávame svoje hriechy, ďakujeme za dary a spomíname na rozličné osobnosti viery. Prosto - slúžime Pánu Bohu, čím prejavujeme vďaku za to, že On slúži nám, hoci je náš Pán. Nech sú aj našim vyznaním slová zo Žalmu 26, 8. Môžeme ho hovoriť v duchu Pánu Bohu vždy, keď vojdeme do kostola.

Naučíme sa **Biblický citát**.

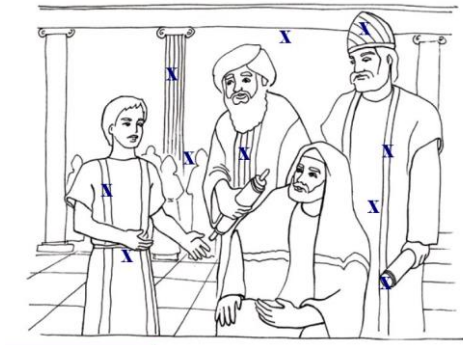
- Pán Ježiš ako malý chlapec bol poslušný svojim rodičom, aj my máme svojich rodičov poslúchať. A tiež máme zostávať v Božích veciach, pretože Hospodin, Otec Pána Ježiša, je aj naším drahým a milujúcim Otcom.
- 1. Lebo nás Pán Boh dal - zveril im, aby nás správne vychovávali - viedli k Nemu, naučili nás modliť sa, spievať chválospevy, milovať Bibliu a poznávať ju, aby nás vodievali do spoločenstva veriacich v chráme Božom...

2. Lebo to od nás Pán Boh očakáva - je to štvrté z desiatich Božích prikázaní: Cti si otca i matku, aby si dlho žil na zemi!

- Keď rodičia od nás chcú iné, ako Pán Boh. Napríklad, aby sme nechodili do kostola, aby sme sa nemodlili, aby sme nečítali Bibliu, aby sme sa neprihlásili na náboženstvo...

Pracovné úlohy:

1. Žiaci budú vedieť povedať číslo **12**, ale nemusia ho vedieť zapísať, takže sa ich opýtame, či niekto vie dvanástku zapísať. Najprv jednotka, potom dvojka. Napíšeme na tabuľu 12, nech nájdu číslicu (siedma v poradí) a ukážu nám ju. Potom nech vezmú do ruky akúkoľvek pastelku a zakrúžkujú ju - ukážte, ako majú urobiť okolo dvanástky kruh.
2. Po prečítaní zadania a zopakovania si svojimi slovami žiaci dokážu úlohu urobiť aj samostatne. Vyznačiť môžu tak, že slovo (slová) vymaľujú pastelkou svetlej farby.
3. Nech žiaci označujú rozdiely na farebnom obrázku, aby značenie nezošklivilo obrázok, ktorý si budú vymaľovať. Je to vlastne ilustrácia k hlavnému textu. Chýbajúce časti môžu, ale aj nemusia dokresľovať. Samostatná práca.
4. Označiť ako domácu úlohu spôsobom, akým si domáce úlohy značia aj na iných hodinách.

Modlitba:

Najprv ju celú nahlas prečítame, nech žiaci doplnia chýbajúce slová - **rodičov i krstných rodičov (starých rodičov)**. Potom sa modlíme po častiach, žiaci opakujú. Veršovaná modlitba.

Hodnotenie

Pán Ježiš a Jeho moc

Búrka na mori

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh plavenia sa učeníkov s Pánom Ježišom po mori a zázračné utíšenie búrky mocou Pána Ježiša.

Afektívny: Uznať a prijať, že Pán Ježiš je mocný Pán a vládne nad prírodou aj nad akýmkoľvek počasím.

Psychomotorický: Vedieť nakresliť vlny mora pred búrkou a vlny mora potom, ako Pán Ježiš more utíšil.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova

Pomôcky: biely alebo farebný kancelársky papier podľa počtu žiakov (aj viac), prípadne noviny, lístočky s číslami podľa počtu žiakov, loďka, miska s vodou

Modlitba:

Opakovanie zo str. 21, pričom doplníme: *každý deň počasie, aké je najlepšie pre danú chvíľu*. Veršovaná modlitba.

Motivácia: teta Nelka a Martinko

Poskladanú loďku z papiera položíme na vodu, nech pláva. Poprosíme žiakov (najprv jedného, potom nech príde druhý, tretí...), aby prišli bližšie a fúkali do loďky. Miskou trochu hýbeme, aby sa voda vlnila. Potom povieme, aby prestali fúkať a položíme misku, aby sa voda utišila. Žiaci pozorujú a čakajú. Koľko trvalo, kým sa hladina upokojila? Nebolo to ihneď, však?

Pomenujeme obrázky, prečítame text.

Poznámky k textu:

1. Nebezpečný vietor zvířil hladinu. Vlny sa valili do lode, až sa ponárala a ľudia boli v nebezpečenstve. (Osuský, s. 211)

Hladina mora sa ihneď utišila na Pánove slová! Učeníci boli s Pánom Ježišom vždy v bezpečí. Cítiš sa aj ty v bezpečí s Pánom Ježišom? Kedy sa niečoho bojíš? Čo vtedy urobíš?

Prerozprávame si text.

2. V Biblii máme zaznamenaných deväť divov moci nad prírodou, ktoré urobil Pán Ježiš. (Osuský, 2010, s. 200)

Biblický citát: v texte si spoločne označíme slová z Mt 8, 26 *Čo sa strachujete, ľudia malej viery?*

Doplňujúce úlohy:

- Nech žiaci dopĺňajú slová do čítaného:

Ježiš a učeníci sa plavili na (mori). Strhla sa veľká (búrka). Ježiš (spal). Učeníci Ho (zobudili). Pán Ježiš im povedal: opakujeme Biblický citát Mt 8, 26. Pohrozil vetru i(moru). Oni sa (utíšili). Učeníci sa tomu zázraku (divili).

- Odpovedzte celou vetou: Na lístočky napíšeme čísla 1 - 8. Rozdáme ich žiakom. Kto má jednotku (2, 3, ... 8), postaví sa a odpovedá na danú otázku celou vetou.

1. Kde sa Ježiš a Jeho učeníci plavili? *Ježiš a učeníci sa plavili na mori.*
2. Čo sa na mori prihodilo? *Strhla sa veľká búrka.*
3. Čo práve robil Pán Ježiš? *Pán Ježiš spal.*
4. Ako sa cítili učeníci? *Učeníci sa báli.*

5. Čo im povedal Pán Ježiš, keď Ho zobudili? *Mt 8, 26*
6. Čo urobil Pán Ježiš? *Pohrozil vetru i moru.*
7. Čo sa stalo potom s vetrom a morom? *Vietor i more sa utíšili.*
8. Ako to vnímali učeníci? *Učeníci sa divili.*

K otázkam za textom:

- Lebo je Pánom celej zeme, aj počasia.
- V televízii, na internete...
- Snažia sa povedať, ako bude, ale nie vždy sa im to podarí. Počasie bude také, aké dá Pán Boh a Božiu vôľu nik nemôže ovplyvniť. Pán vie, aké počasie má dať. Svedectvo moje: malo pršať a bolo zamračené, išli sme na výlet do hvezdárne na noc pozorovať hviezdy a oblohu, čo sa pri zamračenom nedá. Modlili sme sa za priaznivé počasie a počas nášho výletu nepršalo. Keď som prišla domov, len čo som vošla dnu za dvere, začalo doslova liať a dážď trval dva týždne. Chvála a sláva nášmu Bohu, Pánovi neba, zeme i všetkého. Amen.
- Postavy: rozprávač, Pán Ježiš, učeníci, dvaja žiaci vietor - vejúci šál (uterák), dvaja búrka - dažďové kvapky - ukazujú prstami zo vzpaženia až do drepu, traja more - títo žiaci budú držať loď (koberec) za okraj a metať s ním ako búrka s vlnami mora. Text môže čítať šikovný žiak alebo učiteľ. Loď bude koberec. Pán Ježiš a učeníci sú na lodi, more pokojné, Pán Ježiš zaspí, fúka vietor, padá dážď, more kolíše loďku, učeníci Pána budia. Keď Pán Ježiš pohrozí, umŕkne vietor, prestanú padať kvapky, more je pokojné - rukami pri tele pohybujú prstami, loď sa nekyvoce. Učeníci sú udivení.

Na **youtube.com** nájdeme pieseň s ukazovaním: *Na jazere je veľká búrka* a môžeme si ju zaspievať:

Na jazere je veľká búrka,	<i>ruky vzpažiť</i>
Ježiš so mnou v loďke je.	<i>ruky napodobňujú pádlovanie popri tele</i>
On za ruku <u>drží</u> ma,	<i>v predpažení vystretá pravá - na ňu <u>tleskne</u> ľavá ruka</i>
loďka sa nekolembá.	<i>obe ruky držiace sa hýbu ako loďka na mori</i>
Na jazere je veľká búrka, Ježiš so mnou v loďke je.	<i>ako v úvode</i>

NOTY + akordy (doplniť z prílohy – samostatný súbor); noty piesne vyhotovil Pavel Šianský (uviesť pod piesňou)

Pracovné úlohy:

Všetky tri môžu žiaci vykonávať samostatnou prácou, na začiatku im každú jednu vysvetlíme.

1. Prečítame zadanie, žiaci pomenujú obrázky, potom pracujú samostatne. Schválne úloha, v ktorej sú všetky obrázky správne, treba **všetky vymaľovať**.
2. Vlny sú najprv veľké, potom malé. Precvičíme si ich kreslenie pri zadávaní úlohy vo vzduchu. Žiaci stoja, zdvihnú ruku, ktorou píšú, učiteľ ľavú (zrkadlo pre pravákov). Kreslíme a oni tiež, najprv také akurát, potom obrovské - hovoríme, že je búrka a silný vietor fúka, potom malé, najmenšie - Pán Ježiš svojim slovom utíšil búrku i more i vietor. Môžeme ich kresliť aj na tabuľu alebo veľký baliaci papier voskovkou.
3. Nech povedia do ucha susedovi, aké počasie majú najradšej.

Dostatok času na samostatnú prácu dá žiakom priestor na vzorné vymaľovanie, kreslenie a radosť z práce.

Pieseň 180

Len na zaspievanie učiteľom, pretože je dlhá a žiaci by ju nezvládli celú (nevedia ešte čítať). Náhradou je pieseň odporučená vyššie.

Pracovná časť:

Ak zvýši čas, poskladáme si spoločne loďku z papiera. Návod je na

<http://www.jojo.sk/files/1352118692-lodicka-new-3-sk.pdf> alebo na

<http://www.youtube.com/watch?v=KXgm8XvBqL0>. Je vhodné, ak vieme postup a po malých krokoch pomalým tempom spoločne sediac v kruhu skladáme. Ak nemáme čas, žiakom pred očami poskladáme jednu loďku.

Potom ich (ju) môžeme dať na lavicu a fúkať do nich (nej) - akoby ich (ju) vietor unášal alebo ich (ju) na vode v umývadle nechať plávať a tiež posúvať fúkaním.

Modlitba:

Rozdelíme žiakom počasie podľa obrázkov v prvej pracovnej úlohe. Hovoríme modlitbu po častiach, žiaci nech opakujú a na prázdnych miestach nech hovoria to, čo sme im zadelili: „...že máš moc aj nad slniečkom, že máš moc aj nad oblakmi, že máš moc aj nad snehom, búrkou, hviezdami, mesiacom, morom, dúhou, potokom, jazerom“. Môžu si aj vymyslieť nejaké počasie. Veršovaná modlitba.

Hodnotenie

Bohaté lovenie rýb

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh bohatého lovenia rýb, v ktorom zázračne pomohol Pán Ježiš. Vedieť, že rybárov Pán Ježiš povoláva, aby k Nemu privádzali ľudí. Vedieť, prečo je Pán Ježiš mocný. Vedieť, prečo sa rybárov zmocnil strach a rešpekt.

Afektívny: Povzbudzovať poslušnosť Pánovi Ježišovi aj v neprirodzených, nelogických situáciách podľa vzoru Petra.

Psychomotorický: Vzbudiť túžbu nasledovať Pána Ježiša. Vymaľovať správne ryby.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova

Modlitba: opäť dopĺňame modlitbu z minulej hodiny.

Zopakujeme **divadielko**.

Motivácia: teta Nelka a Martinko.

Pomenujeme obrázky, prečítame text.

Poznámka k textu: Genezaretské jazero bolo také veľké, že sa na druhú stranu plavilo jednu hodinu. Učeníci už chceli opraté siete sušiť zavesením na dve lode. Ježiš na brehu učil zástupy. Potom vstúpil na jednu z lodí. Šimonovi Petrovi bolo divné, že má loviť cez deň, prirodzené je lovenie v noci. Tiež sa loví pri brehu - na plytčine, ale oni mali pokyn od Pána Ježiša, aby od brehu odrazili, čiže mali loviť v hlboknej vode. O to väčšmi boli udivení toľkým úlovkom. (Osuský, 210)

K otázkam za textom:

- Pretože si nemysleli, že Pán Ježiš také niečo dokáže. Teraz sa stali svedkami zázraku, videli, že Pán Ježiš má veľkú moc, o ktorej predtým nevedeli a ktorej predtým neverili. Zistili, že koná úžasné veci, predivné skutky.
- Pán Ježiš myslel, že budeš ľuďom zvestovať - hovoriť o Božom kráľovstve, o spasení, a tak ich privádzať ku mne, zachraňovať ich od večného plameňa pre život v Božom kráľovstve. Ryby v mori predstavujú ľudí neveriacich, chytené ryby v sieti (ulovené) sú tí, ktorí už veria.

Pieseň 166

Biblický citát sa naučíme odzadu:

najprv: ... na Tvoje slovo očakávam. Ž 119, 81;

potom: Prahne mi duša po Tvojej spáse; ... nakoniec obe časti spojíme.

Pracovné úlohy:

1. Najprv si spolu nahlas čítame (žiaci už vedia pomerne dosť písmen) a vymaľujeme, po dvoch - troch slovách môžu pracovať sami. Pri kontrole si každé slovo vysvetlíme (aj tie, čo nemali vymaľovať a opýtame sa prečo ich nevymaľovali). Riešenie: **12 vymaľovať, 7 nevymaľovať.**
 - **viera** (dar Boží, keď sa spolieham na Pána a úplne Mu dôverujem),
 - **láska**(milujem pána Boha i blížnych ako seba samého),
 - **nádej** (presvedčenie, že sa splní, čo očakávam),
 - **úcta** (uznanie authority, vážnosti Pána Boha alebo človeka),
 - **pokora** (uvedomenie si vlastných nedostatkov, poníženie sa pred autoritou Pána Boha alebo človeka),
 - **pracovitosť** (usilovnosť, kto rád robí),

- **humor** (vtipnosť, žartovnosť, láskavý humor, ktorý iných neosočuje a neponižuje),
- **radosť** (prejav šťastia),
- **slušnosť** (kto je dobre vychovaný, vie pozdraviť, poďakovať, poprosiť, používa pravidlá spoločenského správania),
- **pravda** (hovorím a žijem čestne, to, čo cítim a čo si myslím aj poviem, nezatajujem a neprekrúcam),
- **dobro** (čo je v zhode s Božou vôľou),
- **dôvera** (ak splním, čo som sľúbil, tak mi dôverujú, keď Pán sľúbil, že v mene Ježiš nám odpustí, tak Mu tiež dôverujeme, veríme).
- **zlo** (nekonanie podľa Božej vôle),
- **lož** (klamstvo, nehovorenie pravdy, Pán Boh to vidí a hnevá sa),
- **lenivosť** (kto nerád pracuje, kto iba leží a nič nerobí „Kto nepracuje, nech ani nejde“),
- **hádavosť** (škriepi sa, nežije v pokoji, vyvoláva hádky),
- **nenávisť** (nemá niekoho rád, je mu odporný, želá inému zlé, túži mu robiť zle - Pán Ježiš povedal: Neprotivte sa zlému! Naopak: Ak ňa niekto udrie po pravom líci, nastav mu aj druhé. Mt 5, 39),
- **drzosť** (bezočivosť, hrubosť, keď odvráva, musí mať posledné slovo),
- **faloš** (iné hovorí a iné si myslí - nehovorí to, čo si naozaj myslí, ale hovorí opak),

2. Spoločne nahlas prečítame zadanie a necháme pracovať žiakov samostatne. Upozorníme ich, že každá farba musí byť osobitne pospájaná, nesmú spojiť čísla rozličných farieb.

Modlitba:

Najprv prečítame, nech porozmýšľajú, čo treba doplniť, potom sa modlíme po častiach. Môžete nahradiť slová Teba poslúchať - **Tebe dôverovať, podľa Tvojej vôle konať, Tebe bez odvrávania (reptania) veriť**.

Hodnotenie

Ježiš a učeníci

Ciele:

Kognitívny: Naučiť sa mená apoštolov. Poznať základy o Ježišových učeníkoch, o ich povolani.

Afektívny: Vzbudiť túžbu stať sa učeníkom Pána Ježiša a učiť sa od Neho. Chápať veľkosť Pána Ježiša ako najlepšieho učiteľa.

Psychomotorický: Vymaľovať správnu odpoveď v úlohe.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: kartičky s menami apoštolov, kríž

Modlitba:

Opakovanie modlitby z minulej hodiny, ktorá je v učebnici. Veršovaná modlitba.

Motivácia: teta Nelka a Martinko

Pomenujeme obrázky a prečítame text.

K otázkam za textom:

- Apoštol znamená **poslaný**. Grécke slovo **apoštol** znamená to isté ako latinské **misionár** a slovenské **posol**. Apoštoli boli Ježišom vyslaní po dvoch. Peter a Ondrej, Jakub a Ján, Filip a Bartolomej, Tomáš a Matúš, Jakub Alfeov a Júda Jakubov, Šimon Kanaánský a Judáš Iškariotský. (Osuský, 188)
- Kázať znamená vysvetľovať a sprítomňovať, objasňovať Božie kráľovstvo, hovoriť o spasiteľnom diele Pána Ježiša Krista.
- Démon - zlý duch od diabla.
- Učeníkov bolo dvanásť, vyslaných apoštolov kázať evanjelium (dobrú správu) len jedenásť, lebo Judáš Iškariotský Pána zradil a keď pochopil, že zradil nevinného, obesil sa.
- Každý, kto v Pána Ježiša Krista uverí, túži Ho poznávať a rozprávať o láske, milosti a požehnaní od Pána, ktoré denne zažíva, túži sa stať Jeho učeníkom.

Pracovná úloha:

Pracovať začneme spoločne, nahlas čítame zadanie i vetu a vymaľujte ☺ - keď je veta správna, ☹ - keď je veta nesprávna. Nesprávnu zmeníme na správnu. Riešenie:

1. Ježiš vystúpil na vrch. ☹
2. Spolu s Ním išlo 12 mužov. ☹
3. Učeníci počúvali, čo Ježiš hovoril. ☺
4. Ježiš im hovoril o nebeskom kráľovstve. ☺
5. Apoštoli videli zázraky, ktoré konal Ježiš. ☹
6. Medzi učeníkov nepatril Adam. ☹
7. Ďalších 70 učeníkov nebolo vždy s Ježišom. ☺
8. Ježiša zradil Judáš Iškariotský. ☺

9. Šimon sa volal druhým menom Peter. ☺
10. Učeníci verili, že Ježiš je Spasiteľ sveta. ☺

☺ bolo 6 ☹ boli 4

Ako naučiť žiakov mená učeníkov:

Pripravíme si kartičky s menami učeníkov. Dobré je ich napísať päťkovým dosť veľkým písmom na počítači a vytlačiť, aby mená žiaci vedeli prečítať. Ak máme dvanásť detí, každému dáme jednu kartičku s menom, ak nie rozdáme najprv iba toľko kartičiek, koľko máme žiakov. Žiaci sedia na stoličkách v kruhu a prečítajú nahlas meno na kartičke.

1. Môžeme dať deťom do ruky napríklad kríž. Žiak, ktorý má kríž, sa postaví, povie meno učeníka, ostatní šeptom (krikom) na váš pokyn zopakujú jeho meno. Podá kríž ďalšiemu, a tak hra pokračuje.
2. Pošepkáme meno niektorého učeníka, ten sa postaví a zakričí svoje „učenické“ meno, obehne všetkých a sadne si opäť na svoje miesto. Vystriedame všetkých, v ďalšom kole môžeme obmieňať činnosti - urobí drep, tleskne, lúskne, zakričí: Som (meno učeníka) - učeník Pána Ježiša!... činnosť záleží na atmosfére a tiež stupni a charaktere únavy žiakov.
3. Miesta si vymieňajú (ticho, rýchlo a bezpečne) po našom tlesknutí (alebo inom signáli - zvonček, zvolanie „Učeníci - výmena!“), ale kartičku si nechávajú u seba. Keď všetci sedia, opäť prečítajú - povedia meno. Výmenu môžeme opakovať, kým si bez čítania neosvoja svoje „učenické“ meno. Môžeme niekoho vyzvať, aby povedal mená učeníkov (podľa spolužiakov).

Na ďalšej hodine sa môžeme zahrať:

4. Po tlesknutí si vymenia miesta (ticho, rýchlo a bezpečne), ale kartička s menom učeníka ostáva na stoličke. Opäť prečítajú mená z kartičky.

Ak máme menej žiakov a sú zruční, môžeme im dať aj po dve kartičky s menom. Ak je menej žiakov a menej zručných, pokojne sa naučíme najprv len mená niekoľkých učeníkov, na niektorej z nasledujúcich hodín sa naučíme ďalšie.

Modlitba:

Po častiach nech spoločne nahlas opakujú. Spoločná záverečná modlitba.

Hodnotenie:

Ak sme ešte neskúsili sebahodnotenie žiakov, povieme im, aby sa každý sám ohodnotil. Nech povedia, ako sa im darilo, čo si zapamätali, či pracovali podľa pokynov, nakoniec nech zhodnotia aj svoje správanie.

Ježišova moc nad chorobou

Ciele:

Kognitívny: Poznať uzdravenia Pána Ježiša. Vedieť, že Pán Ježiš z lásky k človeku a pre vieru vracia ľuďom zdravie.

Afektívny: Súcíť s chorými ľuďmi.

Psychomotorický: Zapojiť sa do dramatizácie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Pomôcky: dve šatky dosť veľké, magnetky - desať kusov, baliaci papier s pripraveným Biblickým citátom, slová z Biblického citátu, hracia kocka - šesť bodiek

Modlitba:

Učiteľ, žiaci - kto chce, spoločná veršovaná modlitba.

Motivácia: teta Nelka a Martinko

Pomenujeme obrázky a prečítame text. Vopred si vyberieme, na ktorý z uvedených textov sa chceme zamerať - ten môžeme aj zdramatizovať. Môžeme dať žiakom možnosť výberu. Prípadne vyberieme dva... Ak máme hodinovú časovú rezervu, môžeme si učivo naplánovať aj na viac hodín.

Pán Ježiš uzdravil:

- nevidiacich

☞ A hľa, dvaja slepí sedeli pri ceste a keď počuli, že Ježiš ide tade, skríkli: Pane, Synu Dávidov, zmiluj sa nad nami! Zástup im však dohovárať, aby zamĺkli, ale on tým väčšmi kričali: Pane, Synu Dávidov, zmiluj sa nad nami; i zastal Ježiš, zavolať ich a riekol: Čo chcete, aby som vám urobil? Povedali Mu: Pane, nech sa nám otvoria oči. I zľutoval sa Ježiš, dotkol sa im očí a hneď videli a nasledovali Ho. Mt 20, 30 - 34

☞ Potom prišli do Betsaidy. Tu priviedli k Nemu slepca a prosili Ho, aby sa ho dotkol. A On chytil slepca za ruku, vyviedol ho z mestečka, poslinil mu oči, položil ruku na neho a spýtal sa ho: Či vidíš niečo? On prehliadol a povedal: Vidím ľudí, pretože sa mi zdá, akoby stromy chodili. Potom mu znova položil ruky na oči. Slepca ich otvoril, ozdravel a videl všetko jasne. Nato poslal ho domov a povedal mu: Nechoď do mestečka /ani nikomu z mestečka o tom nehovor/. Mk 8, 22 - 26

- nemého a hluchonemého

☞ A vyháňal démona, ktorý bol nemý. Keď démon vyšiel, nemý prehovoril. A zástupy sa divili. L 11, 14

☞ Keď vychádzali, priniesli k Nemu nemého, posadnutého démonom. Keď Ježiš vyhnal z neho démona, nemý prehovoril. Zástupy sa divili a hovorili: Nikdy nič podobného sa neobjavilo v Izraeli. Ale farizeji povedali: Kniežatom démonov vyháňa démonov. Mt 9, 32 - 33

☞ Odpovedal Mu jeden zo zástupu: Majstre, priviedol som k Tebe svojho syna, ktorý má nemého ducha a kde ho len pochyť, lomcuje s ním; penia sa mu ústa, škripe zubami a chradne. I povedal som Tvojim učeníkom, aby ho vyhnali, ale nemohli. A On im odpovedal takto: Neveriace pokolenie, dokiaľ budem s vami? Dokiaľ vás budem trpieť? Prineste ho ku mne! A priniesli ho k nemu. Ako ten duch uzrel Ježiša, hneď lomcoval /chlapcom/; tento padol na zem, zvíjal sa a ústa sa mu penili. Spýtal sa /Ježiš/ jeho otca: Odkedy sa mu to stáva? Odpovedal: Od detstva. A často ho hodil aj do ohňa, aj do vody, aby ho zahubil. Ale ak môžeš, pomôž nám, zľutuj sa nad nami! Povedal mu Ježiš: Ak môžeš? **Veriacemu je všetko možné!** Otec dieťaťa hneď zvolal: Verím! Pomôž mojej nevere! Keď Ježiš videl zbiehať sa zástup, pohrozil nečistému duchu a povedal mu: Nemý a hluchý duch, ja ti rozkazujem: vyjdi z neho a nikdy viac nevojdí doňho! Nato skríkol /ten duch/, veľmi ním zalomcoval a vyšiel. A /chlapec/ ostal ako mŕtvy, takže mnohí hovorili, že umrel. Ale Ježiš chytil ho za ruku a zodvihol, a on vstal. Keď /Ježiš/ vošiel do domu a boli sami, spýtali sa Ho učeníci: Prečo sme ho my nemohli vyhnáť? A On im odpovedal: Tento rod /démonov/ môže vyjsť len modlitbou /a pôstom/. Mk 9, 17 - 29

- malomocných - ďalšia téma v učebnici
- človeka s ochrnutou rukou

☞ Zas v inú sobotu vošiel do synagógy a učil. A bol tam človek, ktorý mal pravú ruku vyschnutú. Zákonníci a farizeji dávali pozor na Neho, či bude uzdravovať v sobotu, aby Ho mohli obžalovať. Ale On znal ich zmýšľanie a povedal človeku, ktorý mal vyschnutú ruku: Vstaň a postav sa do prostriedku! A on vstal a postavil sa. Nato povedal im Ježiš: Či je dovolené v sobotu činiť dobre alebo zle, zachovať život alebo zahubiť? I povedal človeku: Vystri ruku! On urobil tak. A ruka bola mu zase zdravá. L 6, 6 - 10

- stotníkovho sluhu, ktorý mal ťažkú porážku

☞ Keď vošiel do Kafarnaumu, prišiel k Nemu stotník a prosil Ho: Pane, sluha mi leží doma porazený a strašne sa trápi. Povedal mu /Ježiš/: Ja prídem a uzdravím ho. Ale stotník odpovedal: Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu; povedz len slovo a ozdravie môj sluha. Veď aj ja som len človek podriadený vrchnosti a mám pod sebou vojakov. Keď poviem tomuto: Chod'! - ide, a druhému: Poď sem! - príde, a svojmu otrokovi: Urob toto! urobí. Keď to Ježiš počul, zadivil sa a povedal tým, ktorí Ho nasledovali: U nikoho v Izraeli nenašiel som takej viery. Hovorím vám, že mnohí prídu od západu a od východu a budú stolovať s Abrahámom, Izákom a Jákobom v kráľovstve nebeskom, ale synovia kráľovstva budú vyhodení von do tmy; tam bude plač a škripanie zubov. A stotník Ježiš povedal: Chod' a staň sa ti, ako si uveril! A ozdravel mu sluha v tú hodinu. Mt 8, 5 - 13

- Petrovu testinú z horúčky

☞ Potom prišiel Ježiš do domu Petrovho a videl jeho testinú ležať v horúčke. Dotkol sa jej ruky a horúčka prestala; i vstala a posluhovala Mu. Mt 8, 14 - 15

Dramatizácia textu Mt 20, 30 - 34

Najprv sa naučíme vety, ktoré hovoria slepí. Potom sa naučíme vetu, ktorú hovorí Pán Ježiš. Vyberieme troch žiakov - dvaja budú nevidiaci a jeden bude Pán Ježiš.

Cesta - koberec. Dvaja žiaci sedia a majú zaviazané oči šatkou (svetrom, uterákom, šálom). Po triede idú ďalší žiaci - zástup, jeden z nich predstavuje Pána Ježiša. Pán Ježiš ide prvý a vyberá cestu, chodí po celej triede, ostatní ho nasledujú. Prichádzajú k nevidiacim.

Nevidiaci kričia: „Pane, Synu Dávidov, zmiluj sa nad nami!“

Zástup - ostatní žiaci cez seba môžu hovoriť: „Zmlknite, buďte ticho, pst!“ prikladajú si prst na ústa a ukazujú, aby nevidiaci boli ticho.

Nevidiaci hlasnejšie kričia: „Pane, Synu Dávidov, zmiluj sa nad nami!“

Pán Ježiš: „Čo chcete, aby som vám urobil?“

Nevidiaci: „Pane, nech sa nám otvoria oči.“

Pán Ježiš sa k nim skloní, dotkne sa ich očí - zloží im šatku z očí. Oni sa postaví, tešia sa, majú úsmev na tvári a nasledujú Ho. Pán Ježiš a dav ide ďalej...

Scénku môžeme opakovať s inými žiakmi. Najprv je vhodné vybrať zručnejších, ktorí vedú vety bez problémov zopakovať, menej zdatní získajú čas na naučenie sa a osmelia sa.

„Najviac divov urobil Ježiš ako lekár, a to hromadne, nad väčším počtom ľudí, dvadsaťtri ich vykonal nad jednotlivými prípadmi telesne a duševne chorých a tri nad mŕtvymi.[...] Uzdravil jedenásť malomocných, šesť slepých, päť posadnutých démonmi a niekoľko takých, ktorých postihla horúčka, lámba, vodnatieľka, padúcnica (epilepsia), krvotok.“ (Osuský, s. 200)

- Ak by žiakom úloha aj napriek možnostiam v zátvorke robila problémy, slovo stotník rozdelíme na slabiky. **100tník** je nadradený sto vojakom.
- Tu môžeme dať hlasovať za jednotlivé možnosti, pretože slovo „testiná“ určite nikto nepozná, tak si môžu tipnúť. Každý však môže hlasovať oba za jednu možnosť.
Riešenie: **manželova matka, manželkina matka.**
- Nech voľne hovoria. Slušne, jemne, citlivo, bez urážok a výsmechu, uvoľniť miesto v autobuse - nevidiacim je vyhradené dvojsedadlo za vodičom.
- Lekár zisťuje, akú máme chorobu a predpíše nám lieky. Uzdravenie - (ne)vyliciečenie z choroby je však iba v Božej moci a v Božej vôli. Lekár nám zdravie nevráti, jedine Pán Ježiš - Lekár najvyšší, jediný.

Pracovné úlohy:

1. Pomocou neho čítajú nevidiaci. Nepoužívajú oči, ale končeky prstov, preto majú nevidiaci veľmi jemné ruky. Každé písmenko je vytvorené špeciálnym strojom, vyrytými bodkami od jednej po šesť, ich rôznym počtom a umiestnením na ploche, ktorá je rovnaká ako šesť bodiek na **hracej kocke**. Aj lieky bývajú označené písmom

pre nevidiacich. Medzi nevidiacimi je mnoho talentovaných ľudí, napríklad hudobníkov - Andrea Boceli, Stewe Wonder,... ak máme čas, pustíme si na youtube.com, oslepol napríklad J. S. Bach a hral napriek tomu ďalej.

2. Na internete si môžeme pozrieť záznam niektorého programu pre nepočujúcich alebo správ na STV2. Napríklad je veľmi milé video na youtube.com „Viktorka znakuje 1. díl“ (<http://www.youtube.com/watch?v=w61r6QPsyVo>). Aj nepočujúci sa môžu uplatniť, Ludwig van Beethoven najväčší skladateľ všetkých čias - napísal svoje najkrajšie diela práve po tom, ako ohluchol. Maliar Francesco Goya ohluchol a robil grafiky.
3. Samostatná práca. Farbu pastelky si môžu zvoliť akúkoľvek. Riešenie: **Nevidiaci človek vedený psom.** Pes, ktorý sa najlepšie osvedčil ako vodiaci pre nevidiacich, je labrador retriever.

Pieseň 122, 1

Biblický citát:

Napíšeme ho na veľký baliaci papier alebo na magnetickú tabuľu ešte pred hodinou. Vynecháme slová **vidia, chodia, čistia, čujú, vstávajú, evanjelium zvestuje**, necháme však prázdne miesto na správne slovo. Tieto slová napíšeme na osobitné pásy výkresu, ktoré rozdáme deťom - šikovným jednotlivcom, alebo ešte lepšie dvojiciam či skupinkám, pričom berieme ohľad na čitateľské zručnosti žiakov (spojenie „evanjelium zvestuje“ dáme najlepším čitateľom, „čujú“ najslabším). Dáme deťom čas, aby si slová na papieroch prečítali. Keď prečítajú, nech pozerajú na nás, tak budeme vedieť, na koho ešte čakať. Baliaci papier počas žiackeho čítania slov pripneme na magnetickú tabuľu. Keď všetci pozerajú na nás, pomaly čítame celý citát s pauzami, kde chýbajú slová. Potom povieme, že budeme ešte raz čítať a nech tí, ktorí si myslia že by sa v danom mieste ich slovo hodilo na doplnenie, zdvihnú ruku. Slová spoločne pripnete na správne miesto a nakoniec celý citát nahlas prečítajte.

Modlitba:

Spoločne vytvoríme modlitbu a potom sa niektorý žiak poďakuje za zdravie. Kto chce, môže poprosiť o zdravie pre seba alebo niekoho blízkeho. Spoločná veršovaná modlitba.

Hodnotenie

Uzdravenie malomocných

Ciele:

Kognitívny: Poznať a prerozprávať príbeh o uzdravení malomocných, vedieť, kto sa Pánovi Ježišovi poďakoval.

Afektívny: Poznať význam vďaky, vedieť Pánu Bohu aj ľuďom poďakovať. Smútiť nad nevďačnosťou uzdravených. Uvedomiť si vlastnú nevďačnosť voči Pánu Ježišovi.
Psychomotorický: Vedieť pracovať samostatne. Spievať pieseň.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Modlitba:

Poďakujeme za zdravie i za to, že nám Pán Ježiš dal opäť čas, keď sa môžeme o ňom učiť.

Motivácia: teta Nelka a Martinko

Pomenujeme obrázky, prečítame text.

K otázkam za textom:

- Tešili sa, boli šťastní.
- $10 - 1 = 9$
- Nie. Aj my často zabúdame na slovo **ĎAKUJEM**.
- V modlitbe. Skúste porozmýšľať, na konci sa budeme modliť.

Pieseň 122 - noty na **str....(Ježiš, Ty máš meno najkrajšie)**

Pracovné úlohy:

1. Pracujeme spoločne, práca je jednoduchšia, ak máme tajničku aj na tabuli. Pomenujeme obrázok (nos), vyhláskujte ho (n-o-s). Posledné je „s“, napíšeme veľké písané S. Druhý obrázok pomenujeme (misa), vyhláskujeme (m-i-s-a), posledné je „a“, napíšeme teda malé písané a. Ďalšie slová: domm, Bibliaa, komárr, trii, zošit, červena, stann. **Riešenie: Samaritán;** môžeme dopísať aj do hlavného textu, potom poslednú vetu s doplneným slovom prečítame nahlas.
2. Nahlas prečítame zadanie a zadáme samostatnú prácu. **Riešenie: muž s čelenkou vpravo hore.**
3. Samostatná práca.

Zopakujeme **Biblický citát** z predchádzajúcej hodiny podobným spôsobom ako na minulej hodine.

Modlitba:

Žiaci opakujú po učiteľovi časti modlitby, veršovaná modlitba.

Hodnotenie

Najlepší učiteľ

Ciele:

Kognitívny: Poznať podobenstvo o stratenej ovci a vedieť ho vysvetliť. Zopakovať si význam slova podobenstvo.

Afektívny: Nabádať k poriadku a k modlitbe aj v situáciách, keď niečo stratia. Túžiť poznať pravidlá Božieho kráľovstva.

Psychomotorický: Vyriešiť pracovné úlohy. Spievať pieseň.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: plyšová ovečka

Modlitba

Motivácia: teta Nelka a Martinko

Pomenujeme obrázky a prečítame text.

K otázkam za textom:

- Žiaci nech hovoria, čo kedy stratili a potom našli, pocity pri stratení a nájdení. Hľadáme často, čo si neodpraceme na svoje miesto. Vec, ktorú hľadáme, sa pre nás stáva jedinou momentálne potrebnou, najdôležitejšou. Pán Boh práve tak úpenlivo hľadá ľudí, ktorí sa stratili z Jeho blízkosti.

Svedectvo: Keď si neviem spomenúť, na ktoré miesto som odložila nejakú vec, v duchu sa modlím: „Pane, Ty vieš, kde to je, prosím, ukáž mi. Ďakujem. Amen.“ A Pán mi vždy ukáže. Potom Mu samozrejme z hĺbky srdca opäť ďakujem. Podobne sa modlím aj za iných, keď vidím, že niečo hľadajú - a Pán vždy pomáha. Sláva Mu!

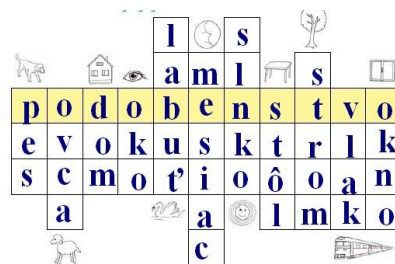
- Neprijemný.
- Akoby spadol kameň zo srdca, také uvoľnenie, radosť, šťastie.

Pieseň 245

Pracovné úlohy:

- Tajničku je dobré mať na tabuli a pracovať spoločne. O podobenstve sme sa učili na str. 10 - **poučný príbeh, ktorý rozprával Pána Ježiš.** Písanie slov s prvkami robíme podľa týchto bodov:

- pomenujeme obrázok (pes),
- vyhláskujeme (p-e-s),
- píšeme do stĺpca pod seba malé písané písmená,
- čakáme, kým si dané slovo napíšu všetci žiaci.

2. Prečítame zadanie, nech žiaci zamávajú čiernou pastelkou a nech maľujú. Riešenie: **Lebo Syn človeka prišiel hľadať a spašiť, čo bolo zahynulo. Lukáš 19, 10** Spoločne prečítame, naučíme sa naspamäť, opakujte po skupinkách, po dvojiciach, jednotlivo, chlapci, dievčatá, rad pri okne, rad v strede, rad pri dverách...
3. Porozprávame sa o dôležitosti poriadku doma, v šatni, v triede, zhodnotíme aktuálny poriadok okolo lavíc, okolo smetného koša... Pán Boh má rád poriadok. Riešenie: **okuliare, topánka, ceruzka, mobil, macko, opasok, ponožka, kniha, pravítko, lopta.**
4. Samostatná práca. Riešenie: **ovečka.** Zopakujeme dnešný príbeh.

Hra *Zima, zima, teplo, teplo!*

Pán Ježiš hľadá každého jedného z nás, ktorý sa mu stratí. Hľadanie stratených ovečiek nie je ľahké, skúsime si to spolu. Bez pomoci spolužiakov - bratov a sestier, by to bolo ešte ťažšie. Hľadať budeme túto ovečku. Jedného žiaka odvedieme za dvere. Ďalší žiak skryje plyšovú ovečku. Odvedený žiak príde do triedy a pohybuje sa. Ak sa blíži k miestu, kde je ovečka ukrytá, ostatní pravidelne kričia: „Teplo, teplo!“. Ak je ďaleko, kričia: „Zima, zima!“ Keď ovečku nájde, zakričia: „Horiš!“

Na pastiera Jeden žiak predstavuje pastiera, ostatní sú zatúlané ovečky. Pastier ide za dvere, ovečky sa skryjú. Pastier prichádza a hľadá ovečky. Môže volať ich meno, môže pozeráť, kde asi sú... niektoré ovečky môžu reagovať na meno a ísť za pastierom, iné za ním prídu, až keď ich nájde. Hra končí, keď všetky ovečky idú za pastierom.

Všetci sa prechádzajú, majú zakryté oči svetlom. Pastier sa postaví na nejaké miesto pri okne a volá na ovečky: „Janko, pod' za mnou!“ „Sárka, pod' za mnou!“ Deti sa snažia prísť k pastierovi. Iný žiak - nepravý pastier stojí pri ovečkách a volá: „Janko, pod'!“ „Sárka, pod'!“ Keď deti nemôžu nájsť pravého pastiera, kľaknú si na kolená a napodobňujú modlitbu. K nim prichádza pravý pastier, odokrýva im oči a oni ho nasledujú.

Modlitba: po učiteľovi opakujú časti modlitby, veršovaná modlitba

Hodnotenie

O staviteľoch

Ciele:

Kognitívny: Poznať a vedieť prerozprávať príbeh o staviteľoch, vedieť ho vysvetliť. Vedieť rozdiel medzi skalou a pieskom, medzi životom bez Pána Ježiša a životom s Ním.

Afektívny: Chcieť si postaviť základ života na Ježišovi Kristovi.

Psychomotorický: Dokresliť správne obrázky do neúplných viet.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: skaly - podľa počtu žiakov, piesok - na motiváciu aj na dramatizáciu, noviny na pokrytie podlahy, kríž

Modlitba: zopakujeme veršovanú modlitbu z konca minulej hodiny (učebnica str. 56).

Motivácia: teta Nelka, Martinko, necháme namiesto Martinka odpovedať žiakov.

Pomenujeme obrázky a prečítame text. Nech žiaci charakterizujú rozumného a nerozumného muža.

Sadneme si spolu do kruhu. Dáme deťom chytiť do jednej ruky skalú a piesok im nasypeme do druhej ruky. Kým držia v jednej ruke piesok a v druhej skalú, zarecituje báseň L. Fričovského. Porozprávame sa o nej. Kto má byť skalou v našom živote? Pán BOH! Odložíme skaly a piesok, umyjeme si ruky.

Pracovná úloha:

Deti čítajú a dokresľujú. ... na skale, ... na piesku, ... dažď, ... na skale.

Posledná veta znamená, že chcem svoj život postaviť na Pánu Bohu! Že **základným kameňom môjho života bude Pán Ježiš!** (Ak chceme, môžeme do poslednej vety dokresliť kríž - symbol toho, že Pán Ježiš sa na kríži obetoval za nás všetkých.) Kto svoj život stavia na iných veciach či ľuďoch, napr. bohatstvo, auto, dom, kariéra, zamestnanie, sláva, krása, oblečenie, mobil, počítač, partner, dieťa, politik, televízia, slávna osobnosť..., ten sa podobá nerozumnému staviteľovi, pretože tie veci a tí ľudia mu nedajú odpustenie hriechov ani večný život v Božej blízkosti. Kto stavia na Pánovi Ježišovi, ten s Ním bude večne v nebi.

Text si môžeme ľahko zdramatizovať:

Na podlahu dáme noviny. Jeden žiak bude mať v rukách piesok - postaví sa a zdvihnutými rukami znázorní strechu domu, pričom piesok drží stále v zovretých dlaniach. Viacerí žiaci okolo neho behajú a znázorňujú prstami padajúce kvapky dažďa. Dotyčný dom - žiak sype piesok okolo seba a padá na zem.

Druhý žiak bude mať v rukách skaly a na krku kríž, tiež znázorní rukami strechu domu. Žiaci - dažďové kvapky padajú, dobiedzajú do domu, ale on pevne stojí, ani sa len nepohne. Potom ukáže kríž a povie: „Môj život je postavený na Bohu!“

Dobrý a zlý strom

Ciele:

Kognitívny: Poznať podobenstvo o dobrom a zlom strome i jeho vysvetlenie.

Afektívny: Túžiť mať dobré srdce, ktoré verí, nasleduje a poslúcha Pána Ježiša. Upevňovať túžbu po čítaní Biblie.

Psychomotorický: Farebne rozlíšiť dobrý a zlý strom, správne vymaľovať ovocie dobrého a ovocie zlého stromu.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: rozličné ovocie - jablko, hruška, slivka, čerešňa,..., Biblický citát na kartičkách po častiach

Pieseň 122, 1, 2, 3 - noty sú na str. ... (Ježiš, ty máš meno najkrajšie!)

Motivácia:

Teta Nelka, Martinko. Odpovedať necháme žiakov.

Ukážeme deťom rozličné ovocie. Na akom strome rástlo? Všetky by mohli rásť na jednom strome?

Pomenujeme obrázky a spoločne prečítame text.

K otázkam za textom:

- Podľa toho, čo konáme, podľa ovocia - skutkov - výsledkov našej viery.
- Dobré - ak veríme v Pána Boha a konáme podľa Jeho svätej vôle. Zlé - ak neveríme a robíme, čo Pán Boh zakázal, čo sa Mu nepáči.
- V Biblii, ktorú musíme čítať, potrebujeme denne čítať a učiť sa naspamäť jej texty. Veriace srdce túži Bibliu čítať, poznávať, vedieť naspamäť, mať ju vo svojom srdci.

Pracovná úloha:

Spolu nahlas prečítame zadanie, žiaci robia samostatne. Riešenie: **strom vpravo - usmiaty, jeho ovocie: láskavý, milý, dobrý, slušný, priateľský, poslušný, ochotný.** Nech spočítajú, koľko dobrého ovocia vymaľovali - 7. Môžeme si vysvetliť jednotlivé vlastnosti.

Ochutnávka ovocia:

Ak zvýši čas, nakrájame rozličné druhy ovocia na malé kúsky a žiakom dáme ochutnať jeden kúsok tak, aby nevideli čo jedia. Potom môžu určovať, čo je to za ovocie, ktoré ochutnali.

Biblický citát pripravíme po úsekoch na kartičkách: Nie každý,/ kto mi hovorí Pane, Pane!/, vojde do kráľovstva nebeského,/ ale kto činí/ vôľu môjho Otca nebeského./ Evanjelium podľa Matúša 7, 21 Kartičky rozdáme žiakom, nech sa zoradia podľa poradia.

Modlitba:

Vymeníme slovo „**správne**“, nech porozmýšľajú, čím by sa dalo nahradiť (dobré, múdre, milé, láskavé, čestné,...).

Hodnotenie

Posledná večera

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o poslednej večeri. Vedieť, ako Pán Ježiš ustanovil večeru Pánovu. Poznať spôsob prijímania večere Pánovej.

Afektívny: Chápať význam večere Pánovej. Cítiť smútok z rozlúčky Pána Ježiša s učeníkmi. Uvedomiť si, že Pána Ježiša čaká niečo zlé.

Psychomotorický: Aktívne sa zapojiť do nácviku Biblického citátu.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: chlieb kvasený a chlieb nekvasený - maces (predáva sa v škatuľkách v obchodných reťazcoch), slová Biblického citátu na lístkoch

Modlitba: opakovanie modlitby z konca minulej hodiny, modlitba učiteľa, veršovaná modlitba

Motivácia: teta Nelka a Martinko

Obrázky pomenujeme a hlavný text môže pomáhať **čítať** šikovný žiak. Prvú vetu učiteľ - je dosť dlhá, druhú žiak - je krátká, tretiu učiteľ - dlhá, štvrtú žiak - krátká,... žiakom vyberáme na čítanie krátke vety, je vhodné si vopred text pozrieť a poverenie pre žiakov pripraviť.

Prerozprávame si príbeh.

- **Kvások** - zmes droždia s mliekom a štipkou cukru - málinko zohriata a nabublaná, ktorá sa pridáva do cesta pri pečení chleba (múka, voda, soľ, kvások) alebo na buchty, dukátové buchtičky, knedľu, rožky, kysnuté koláče. Kvások spôsobuje, že cesto narastie, zväčší sa jeho množstvo (slovo objem ešte nepoznajú), z cesta malého ako päse narastie - nafučí v teple celý bochník. Kysnutie cesta však nejaký čas trvá 15 - 20 minút. Ukážeme deťom kysnutý chlieb - každému môžeme dať aj ochutnať, aj keď ho určite poznajú.

Nekvasený chlieb upečieme vtedy, keď do cesta kvások (droždie s mliekom a cukrom) nepridáme. Cesto nezväčší svoju veľkosť. Príprava sa skraca, netreba čakať, kým cesto nafučí. Ukážeme žiakom **maces** a dáme im ochutnať. Nech povedia rozdiely. Maces je tvrdší, nenadýchaný, chlieb s kváskom mäkučký, jemný, lahodnejší, ľahšie ho pohryzieme..

- Ako piatok býval prípravným dňom na sobotu - sabat - oddych, tak na Paschu (slávnosť **nekvasených** chlebov na pamiatku vyvedenia Izraelcov z Egypta) sa pripravovali 14. nisan, t. j. na náš Zelený štvrtok. Zelený štvrtok nesvätili obedom, ale večerou kvôli veľkým horúčavám cez deň. Židia pripravili slávnosť zabíjaním veľkonočného baránka - mal byť ročný a bez telesnej chyby. (Osuský, s. 283)

Pracovné úlohy:

1. Tajničku je vhodné mať pripravenú na tabuli. Prečítame zadanie, potom na tabuľu napíšeme pomenovanie všetkých obrázkov, písmenká nech diktujú žiaci:

1. l o p t a 2. č e r e š n e 3. o r g o v á n.

Prvé písmenko tajničky dostaneme, keď pomenujeme obrázok číslo 3 a v ňom nájdeme 5. písmenko:

V názve obrázka na tabuli odpočítame dané písmenko - o r g o **v** á n. Do okienka nad 3/5 napíšeme **veľké písané V**. Druhé písmenko dostaneme, ak pomenujeme 2. obrázok a v ňom 2. písmenko - č **e** r e š n e. Nad 2/2 napíšeme malé písané e.

2/1 **č** e r e š n e, 2/4 č e r **e** š n e, 2/3 č e **r** e š n e, 1/5 l o p t **a**,

1/3 l o **p** t a (napíšeme **veľké písané P**), 3/6 o r g o v **á** n, 3/7 o r g o v **á n**, 1/2 l **o** p t a, 3/5 o r g o **v** á n, 1/5 l o p t **a**. Takto vyplníme celú tajničku, ktorú prečítame nahlas, potom opäť prečítame motiváciu aj s doplnením riešením tajničky.

Riešenie: Večera Pánova. Deťom vždy povieme, či majú napísať veľké alebo malé písmeno, a zároveň doplniť, že má byť písané.

- svojimi slovami - podľa motivačného textu - sviatosť Večere Pánovej - prijímanie pravého tela a pravej krvi Pána Ježiša Krista
 - Pán Ježiš
 - V prípravnom dni na slávnosť Paschy, v deň nekvasených chlebov, v deň, keď jedli veľkonočného baránka.
 - V našej evanjelickej cirkvi každý pokrstený a konfirmovaný člen. Prijímať smieme, ale nie nehodne - tak, že by sme tomu neverili, že je to pravé telo a pravá krv Pána Ježiša Krista vyliata za nás na Golgotskom kríži. Pokrstené dieťa prvýkrát prijíma sviatosť Večere Pánovej v deň konfirmácie, v deň, keď v chráme Božom pred všetkými verejne vyzná svoju vieru v Trojjediného Pána Boha, keď sa stane dospelým členom cirkvi.
2. Pomenujeme všetky obrázky. Nech sami žiaci vymaľujú správne obrázky, dáme im čas a potom nech si dvojice vymenia učebnicu a skontrolujú správnosť susedovi.

Riešenie: chlieb, víno.

Pieseň ES 604 - akordy sú v učebnici na str. 62 prosím ich pridať do notového zápisu

Biblický citát pripravíme vopred. Napíšeme ho na výkres dosť veľkým písmom - tlačným, alebo aj písaným (normovaným), tak, aby bolo pre žiakov - prvákov - čitateľné (môžeme ho vytlačiť aj na počítači - písmo Times New Roman veľkosť 18 - 22). Citát najprv prečítame, deťom rozdáme kartičky so slovami, nech sa sami pred tabuľou usporiadajú tak, ako citát znie. Ostatní žiaci citát spoločne nahlas prečítajú. Potom kartičky dáme ďalším žiakom, nech sa aj oni zoradia podľa citátu. Opakujeme podľa počtu žiakov. Môžeme si vyrobiť citát aj viackrát, každú možnosť inou farbou a dať skupinkám, aby ho poskladali. Najprv pred tabuľu prídu modré slová, potom červené, potom zelené...

Modlitba:

1. Každý žiak sa môže **sám za seba** modliť nahlas: Ďakujem, Pane Ježiši, že si mne nehodnému/ nehodnej dal možnosť stolovať s Tebou. Amen.
2. Na tabuľu napíšeme slová: hriešnemu, zlému, slabému, nevernému, poníženému, neposlušnému, závistlivému, zlostnému, pyšnému... Žiaci nech si vyberú jedno slovo a v modlitbe ho použijú namiesto slova **nehodnému/ nehodnej**. Spoločná modlitba.

Hodnotenie

Pán Ježiš umiera na kríži

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh ukrižovania. Vedieť, prečo Pán Ježiš musel umrieť. Vedieť, čo znamená smrť Pána Ježiša pre nás kresťanov.

Afektívny: Cítiť vďačnosť za obeť Pána Ježiša na kríži. Túžiť po odpustení.

Psychomotorický: Vyriešiť pracovné úlohy. Vedieť doplniť správne slová do záverečnej modlitby.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Modlitba: kto chce, opakovanie z minulej hodiny, spoločná veršovaná

Biblické citáty, ktoré sme sa učili môžeme pripraviť podobne, ako citát na minulú hodinu a dať jednotlivým žiakom, aby ich poskladali. Čítať už vedia, majú ich vedieť aj naspamäť. Vhodné sú citáty, ktoré majú menej slov.

Motivácia:

Dnes budeme preberať veľmi smutný príbeh. Zopakujeme si text o poslednej večeri. Veta Pána Ježiša: „Túžil som byť s vami tohto veľkonočného baránka skôr, ako budem trpieť.“ nedala Martinkovi pokoj, preto prišiel za tetou Nelkou. - Pokračujeme kurzívou z učebnice. Pamätáte si mená učeníkov? Ktorí to boli? (učebnica str. 48) Spomenie s niekto na meno zradcu? (Judáš Iškariotský)

Pomenujeme obrázky, čítame hlavný text.

Zopakujeme si nápis na kríži. Doplníme, že bol napísaný grécky, latinsky a židovsky. Latinsky: Iesus, Nasareus Rex Iudaeorum - INRI.

Cesta na popravisko bola dlhá 700 - 800 metrov, vzdialenosť priblížime na dvoch okolitých známych bodoch (škola a kostol).

Kríž bol z cédrového dreva. Na čele sprievodu bol trubač, vojaci... Na prsiach mal Pán Ježiš bielu tabuľku s menom a popisom viny červenými písmenami. (Osuský 2010, s. 294)

K otázkam za textom:

- Judáš Iškariotský
- Vojaci na Božieho Syna pľuli, dali Mu korunu z trnia (symbol kráľa, ale posmešný), dali Mu plášť, vysmievali sa Mu, podávali Mu ocot na pitie.
- Nech žiaci hovoria, či sa im už niekto vysmieval, prečo a ako sa cítili. Porozprávajte si, čo treba vtedy robiť. Vyžalovať sa v modlitbe Pánu Bohu. Nech sa nad sebou zamyslia, či sa aj oni niekedy náhodou nevysmievali inému. Ako sa cítil a ako sa oni vtedy cítili, či sa ospravedlnili... prosili aj Pána Boha o odpustenie.
- Golgota znamená „miesto lebky“: lebka (lebka je pomenovanie pre kostru hlavy) z aramejčiny (mŕtva lebka), kalvária - holé miesto
 - miesto, kde sa konali popravy zločincov

- miesto, kde sa nachádza plno rozmanitých kostí, aj kostra hlavy (lebka)
- miesto vyvýšené, ľuďom dobre viditeľné, aby vzbudzovalo strach
- telá mŕtvych mali podľa predpisu visieť na kríži, kým ich dravci neroznesú, kým nezostane len kostra (Osuský)
- Tma tri hodiny, slnko sa zatmilo, skaly pukali, bolo zemetrasenie, mŕtvi vychádzali z hrobov, opona v chráme medzi svätyňou a svätyňou svätých sa roztrhla (znamená to, že všetci ľudia, nie iba kňazi, majú priamy prístup so svätyne svätých, v ktorej sa jedine určený veľkňaz jedenkrát ročne stretával s Hospodinom,...).

Pieseň 50

Pracovné úlohy:

1. Takúto úlohu bežne robievajú na slovenčine. Dobré je, ak aj na tabuľu pripravíme neposlušné slabiky a píšeme spoločne. **Ajhľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta** (Evanjelium podľa Jána 1, 29). Po napísaní myšlienku prečítame spolu so žiakmi nahlas, potom dáme prečítať dievčatám, následne chlapcom. Potom zotrieme slovo Baránok a nech spolu prečítajú aj so zotretým slovom, potom zotrieme slovo hriech, nech prečítajú, potom zotrieme slovo Ajhľa, prečítajte, potom slovo sveta, potom slovo Boží, slovo sníma a slovo ktorý. Takto sa žiaci naučia celý citát a bude ich to aj baviť.
2. Spoločná práca. Najprv nahlas prečítame všetky vety. Potom nech žiaci povedia, čo sa odohralo na začiatku príbehu, tam napíšeme jednotku s bodkou. Dvojku s bodkou k vete, ktorá v príbehu nasleduje... **Riešenie:** 5. Ukrižovanie, 2. Zajatie, 3. Pán Ježiš pred Pilátom, 1. Judášova zrada, 4. Pán Ježiš nesie svoj kríž. Potom spoločne prerozprávame príbeh. Prvákom veľa pomáhame, jednotlivé body rozšírime, povieme o nich viac, usporiadané vety sú iba osnovou príbehu.
3. Prečítajme zadanie, doplníme vety a potom nech kreslia. **Riešenie:** Tma o 12. hodine začala (napíšeme dvanástku a za ňu bodku), trvala 3 hodiny (napíšeme trojku), takže skončila o 15. hodine (12+3=15, pätnásť s bodkou, o 3. hodine popoludní). Píšeme spoločne, čakáme na každého žiaka. Akou pastelkou budeme kresliť tmú? (čiernou)

Modlitba:

Čítať ju môže žiak, sami nech určia a ústne doplnia vhodné slová (...**Pane**, ...**Boží**), na písanie je tam málo priestoru. Potom čítame po úsekoch, žiaci opakujú, ukončíme spoločnou veršovanou modlitbou.

Hodnotenie

Ježiš vstal z mŕtvych

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh vzkriesenia. Vedieť, čo znamená vzkriesenie pre veriaceho človeka.

Afektívny: Cítiť radosť zo vzkriesenia Pána Ježiša a vďaku za vzkriesenie.

Psychomotorický: Spievať pieseň na oslavu živého Pána. Vyriešiť pracovné úlohy.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Modlitba: z konca minulej hodiny, veršovaná modlitba na úvod

Motivácia: pieseň Ježiš, Ty máš meno najkrajšie, teta Nelka a Martinko

Pomenovanie obrázkov, čítanie textu.

K otázkam za textom:

- Môžeme zadať ako domácu úlohu, ale odporúčam zistiť spoločne s deťmi. Najprv sa opýtame, či niekto nevie odpovedť. Potom prečítame text. Nech si hlavy položia na lavice, aby sa im lepšie vnímalo.

Na druhý deň, ktorý bol po prípravnom dni (na sviatky), zhromaždili sa veľkňazi a farizeji k Pilátovi, hovoriac: Pane, rozpomenuli sme sa, že ten zvodca riekol ešte zaživa: Po troch dňoch budem vzkriesený. Rozkáž teda strážiť hrob až do tretieho dňa, aby azda neprišli /v noci Jeho/ učenici, neukradli Ho a nepovedali ľudu: Vstal z mŕtvych. A bude posledný blud horší ako prvý. Odpovedal Pilát: Máte stráž, choďte a strážte, ako viete! A šli, zabezpečili hrob: zapečatili kameň a postavili stráž. Mt 27, 62 - 66

Strážili teda preto, aby učenici nemohli telo Pána Ježiša ukradnúť a ostatných oklamať, že akože vstal. Je dobré, že strážili, pretože Jeho vzkriesenie je tým viac pre nás pravdivé, nemôže nás nik oklamať, Pána Ježiša vzkriesil Boh Otec. Haleluja!

- Tak sa to robievalo. Dôkladné zabalzamovanie Ježišovho tela drahou luxusnou masťou z aromatických - voňavých bylín pomiešaných s nardovým olejom a myrhou bolo znakom lásky. (Osuský, 2010, s. 207)
- Nedeľa. Ako sa spomína v našom texte? V hlavnom texte namiesto slov *V prvý deň po sobote* povieme *V nedeľu* a pokračujeme v čítaní: V nedeľu, skoro ráno, nastalo zemetrasenie, anjel Pánov zostúpil z neba, odvalil kameň... nech žiaci dopĺňajú, čo všetko sa udialo.
- Povieme deťom o svojej viere vo vzkriesenie. Potom dáme možnosť povedať žiakom, nech svoju vieru odstupňujú od 0 po 3, kde 0 je neverím, 1 trochu verím, 2 dosť verím, 3 úplne verím. Nech ukážu na prstoch, ako silno veria a potom jednotlivo povedia.

Pieseň Živý je Pán, 1. sloha (prosím vložiť noty zo 4. učebnice)

Pracovné úlohy:

1. Nahlas prečítame zadanie 1. a), riešenie: *Nebojte sa* píšeme postupne na tabuľu, prečítame, doplníme ho do hlavného textu, potom spolu vyriešime aj dvojsmerovku 1. b). Nech maľujú inou farbou než čiernou, dobrá je žltá, svetlomodrá, aby písmenká videli, pretože niektoré sa používajú dvakrát. Aj na

tabuli je dobré mať dvojsmerovku nachystanú, riešenie: Vstal prečítame a doplníme do textu.

Po doplnení je dôležité, aby sme si nahlas str. 70 aj s doplneným riešením prečítali.

2. Číslica **3**, ostatné sú písmenká. Na tretí deň Pán vstal z mŕtvych.
3. Samostatná práca po prečítaní zadania a všetkých možností. Povieme žiakom, že písmenká a), b), c), d) nemajú písať, doplniť treba iba to, čo je za písmenom. Na napísanie im dáme dosť času, aby sa nemuseli ponáhľať a aby vybrali správne a napísali pekne. Riešenie: **nádej a radosť**. Máme nádej, že aj my budeme vzkriesení a môžeme sa z toho už teraz radovať! Haleluja!
4. Vetami najprv popíšeme obrázky. Potom určíme, ktorý obrázok znázorňuje začiatok. K nemu do kruhu napíšeme číslo 1. Potom zistíme, ktorý obrázok by mal byť druhý, k nemu napíšeme číslo 2. ... Žiaci už číslice písať vedia.
 1. Ježišove telo je zabalené do čistého plátna. Urobil to Jozef z Arimatie.
 2. Strážca z rozkazu farizejov a veľkňazov stráži zapečatený a kameňom zavalený otvor hrobu, v ktorom leží Ježišovo telo.
 3. Zemetrasenie.
 4. Anjel a ženy pri hrobe, kameň hrobu odvalený.
 5. Ženy odchádzajú od otvoreného prázdneho hrobu a boja sa.
5. Text prečítame a naučíme sa naspamäť. K jednotlivým častiam skladačky si môžu napísať poradie čítania - 1. Pretože 2. ja žijem, 3. aj vy 4. budete 5. žiž. Evanjelium podľa Jána 14, 19

Modlitba:

Je napísaná kurzívou, čo je chyba tlače, pretože prváci (ani druháci) kurzívu ešte čítať nedokážu. Keďže je krátka, ľahko si ju žiaci zapamätajú a môžeme ju obmieňať:

Chcem veriť, Pane Ježiši, **že si vstal z mŕtvych** (že si pravý Boží Syn, že si naozaj živý, že hrob je prázdny, že...). Pomôž mojej nevere. Amen.

Taktiež je možné pozmeniť slovo veriť, prvá veta potom bude: Chcem ďakovať, Pane Ježiši, že si vstal z mŕtvych. Chcem si byť istý, Pane Ježiši, že si vstal z mŕtvych. Chcem o tom svedčiť iným, Pane Ježiši, že si vstal z mŕtvych. Chcem sa radovať z toho, Pane Ježiši, že si vstal z mŕtvych. Chcem... Žiakom ponúkneme možnosť, aby sami vymysleli, čo by bolo ešte vhodné doplniť do vety. Rôzne variácie modlitby môžeme zadať jednotlivým žiakom. Veršovaná modlitba.

Hodnotenie

Ježiš odchádza k Otcovi

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh vstúpenia. Poznať slová Pána Ježiša na rozlúčku s učeníkmi.

Afektívny: Cítiť smútok z rozlúčky. Chápať význam odchodu Pána Ježiša do Božieho kráľovstva.

Psychomotorický: Vyriešiť pracovné úlohy. Spevom i srdcom oslavovať živého Pána Ježiša.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Modlitba:

Opakovanie obmeny modlitby z minulej hodiny. Spoločná veršovaná modlitba.

Zopakujeme **pieseň** zo str. 69.

Motivácia: teta Nelka a Martinko

Hlavný text: obrázky pomenujeme v celom texte, čítame alebo voľne rozprávame.

K otázkam za textom:

- Štyridsať
- Božie kráľovstvo, život s Pánom Bohom
- Chváliť Ho, oslavovať Pána, ďakovať Mu, vyznávať, že je dobrý, láskavý, múdry, jedinečný, úžasný, skvelý, dokonalý, v dobrom zmysle slova Mu ďakovať za Jeho vôľu v našom živote.
- Vzniesol sa do výšky a oblak im Ho vzal.

Pieseň - Živý je pán, 2. sloha**Pracovné úlohy:**

1. Nech píšú písané písmená, kde je malé, tam malé, kde veľké, tam veľké. Slová, ktoré dopĺňajú: **Ježiš, moc, nebi, zemi, učeníkmi, meno, všetko, prikázal, dni, sveta.** Potom si celý text spolu nahlas prečítame a červenou označíme vetu hrubo vytlačenú: **Ajhľa, ja som s vami po všetky dni, až do konca sveta.** Tú sa naučíme naspamäť, je napísaná v Mt 28, 20 b
2. Oprava - v zátvorke má byť **zo str. 10**, nie zo str. 8. nakreslia **oko, ucho, srdce a srdce s lúčmi okolo alebo veľa srdiečok.**
3. Nech rozdiely značia na farebný obrázok, aby im označenia nekazili dojem pri vymaľovaní veľkého obrázka. Rozdiely:

Modlitba:

Skúsime dobrorečiť Pánu Bohu. Môžeme predniesť jednoduchú modlitbu dobrorečenia. Chválim Ťa, Pane, pretože si dokonalý vo svojej láske k nám. Amen. Modlitba z učebnice, veršovaná modlitba.

Hodnotenie

4. Som Božie dieťa

Prichádza Pomocník

Ciele:

Kognitívny: Vedieť prerozprávať príchod Ducha Svätého počas Letníc. Vedieť, že Pomocník je Duch Svätý. Zoznámiť sa s významom slova apoštol. Vedieť vymenovať podoby a mená Ducha Svätého.

Afektívny: Chápať súvislosti medzi Božou Trojicou. Uvedomovať si dôležitosť, dielo, pomoc a silu Ducha Svätého pre veriacich.

Psychomotorický: Vedieť prosiť v modlitbe o pomoc Ducha Svätého. Afektívny: Vzbudzovať a podporovať úctu voči Duchu Svätému. Vedieť nakresliť podobu Ducha Svätého.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: mená Ducha Svätého na kartičkách (podľa počtu žiakov)

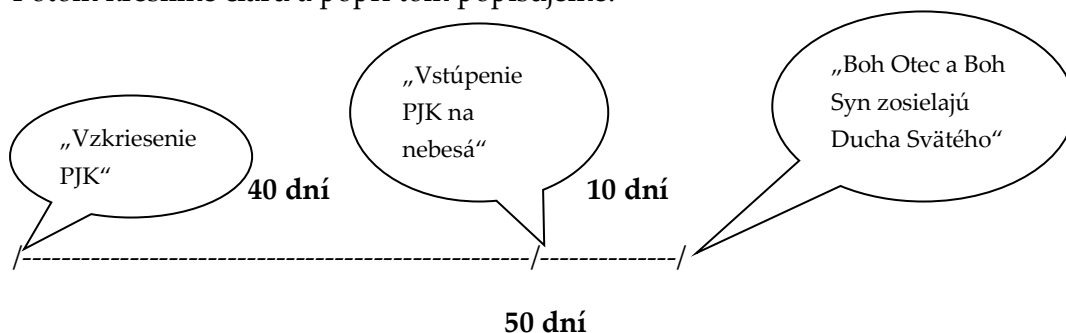
Modlitba: opakovanie z konca minulej hodiny (učebnica str. 75), veršovaná modlitba

Motivácia:

Koho by ste vo svojom živote nazvali slovom pomocník? Pán Boh - Boh Otec i Boh Syn Ježiš Kristus je náš Pomocník, učeníkom spoločne zoslali dar - Pomocníka Ducha Svätého. Tiež Ho dostaneme aj my, ak budeme prosiť.

Teta Nelka a Martinko - príklad píšeme na tabuľu postupne, ako ho čítame v texte motivácie, prváci sa ešte taký neučia, ale ľahko si ho zapamätajú (ak $4+1=5$, tak $40+10=50$).

Potom kreslíme čiaru a popri tom popisujeme:

Obrázky z textu pomenujeme, prečítame text, už sa môžu do procesu čítania zapájať aj žiaci, ale iba tí, čo chcú, prípadne tí, o ktorých vieme, že nemajú s čítaním problémy. Ak budú čítať žiaci, čítanie zaberie viac času, musíme byť trpezliví, žiaci ešte čítajú veľmi pomaly. Za prečítané im treba poďakovať, je to pre nich námaha. Ak chceme, aby čítal nejaký šikovný žiak, dáme mu špeciálnu domácu úlohu, aby si nasledujúci text doma vopred nacvičil.

Zopakujeme, že slovo *apoštol* znamená **poslaný, vyslaný**. Učeníci bolo vyslaní kázať evanjelium. Viac informácií nájdeme pri téme *Ježiš a učeníci* na str. ...

K otázkam za textom:

- Vietor a oheň.
- Rozdelenie jazykov - každý apoštol hovoril cudzou rečou, ktorú sa nikdy predtým neučil. Spôsobil to Duch Svätý, ktorý na nich zostúpil. Ale pozor, nehovorili hocičo nemúdre, oni hovorili o Pánovi Ježišovi, o pokání - vyznaní hriechov Pánu Bohu, o nutnosti uveriť v Ježiša Krista ako Božieho Syna a o pokrstení v Jeho meno, o spasení, ktoré skrze Ježiša Krista - Toho ukrižovaného, dáva Boh pre každého človeka. Z takéhoto kázania spôsobeného Duchom Svätým sa dalo pokrstiť tritisíc ľudí a vznikla kresťanská cirkev.
- Boh Otec, Boh Syn Ježiš Kristus a Boh Duch Svätý. Pán Boh je jeden, ale je Trojjediný, to znamená, že v troch rôznych osobách môže vystupovať, môže sa zjavovať. Ako voda má tri skupenstvá - kvapalné (tečie), plynné (keď sa vyparuje napr. z hrnca pri varení) a pevné (keď zamrzne - ľad alebo sneh), ale vždy je to voda.
- Angličtinu, nemčinu..., aby ste sa v cudzej krajine nestratili, aby ste rozumeli, čo, kde a ako funguje, alebo aby ste sa mohli dohovoriť s cudzincom u nás na Slovensku.
- Jesus - anglicky i nemecky, Jésus - francúzsky, Gesù - taliansky, Jezus - poľsky, Gie-su - vietnamsky, Iesus - latinsky...
- Nakreslíme dvoma ťahmi na tabuľu veľkú ryбку a opýtame sa, či už niekto niekde takú videl. Potom ju kreslite vo vzduchu. Mali by sme byť otočení tvárou k žiakom a zdvihnúť ľavú ruku (zrkadlovo oproti pravej ruke žiakov) a povedať, aby sa postavili, zodvihli ruku, ktorou píšú, pozor na ľavákov, tých kontrolujeme osobitne, či zodvihli správnu ruku. Potom pomaly vo vzduchu kreslíme ryбку ľavou rukou zrkadlovo tak, aby ťahy mohli žiaci opakovať podľa nás (zrkadlové písanie je dobré nacvičiť si vopred, pomáha predstava, akoby sme písali spoločne s píšucim za sklom). Toto opakujeme viackrát, najprv nakreslíme takú akurátne veľkú, potom trochu menšiu, potom najmenšiu, potom obrovskú, ako len dočiahnem, môžeme pri tom striedať tempo písania, raz rýchlo, potom pomaly... - žiakov bude činnosť baviť a zapamätajú si symbol.

Následne nech do ruky vezmú fixku akejkoľvek farby. Na zašepkanie „Teraz“, nech prídu ticho, rýchlo a bezpečne k miestu, kde máme baliaci papier (na zemi, na lavici,...). Naň nech nakreslia symbol kresťanov. Alternatíva: Nech napíšu svoje meno a okolo neho nech nakreslia symbol kresťanov.

- Svätodušné sviatky svätíme päťdesiat dní po veľkej noci. Oslavujeme Pána Boha, že nám dal Ducha Svätého.
- Pomocník, Posvätiť, Utešiteľ, Radca, Duch Boží. Pripomenieme, že tak ako všetky mená, aj mená Ducha Svätého píšeme s veľkým začiatočným písmenom.

Pieseň ES 181

Pracovné úlohy:

1. a) Spolu píšeme aj na tabuľu $40 + 10 = 50$, zároveň opakujeme, že 40 dní chodil Pán Ježiš po tejto zemi po vzkriesení, v 40. deň vstúpil na nebesá a o 10 dní nato Otec a Syn zoslali Ducha Svätého, teda po vzkriesení bol Duch Svätý zoslaný v 50. deň.

b) Nech sami žiaci skúsia doplniť vety - obyčajnou ceruzkou.

2. Môžeme mať na tabuli pripravenú takú istú tajničku, ale môžeme úlohu zadať aj ako samostatnú prácu. Spoločne si nahlas prečítame zadanie a zopakujeme mená Ducha Svätého.
3. Najprv prečítame texty. Po každom jednom zhodnotíme, ako sa prejavil Duch Boží.

Mt 3, 16 - 17 Keď bol Ježiš pokrstený, hneď vystúpil z vody, a hľa, otvorili sa nebesá a videl Ducha Božieho, ktorý zostupoval ako **holubica** a prichádzal na Neho. A hľa, z neba bolo počuť hlas: Toto je môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zaľúbilo.

Sk 2, 2 - 4 I ukázali sa im rozdelené jazyky akoby z **ohňa**, usadili sa na každého z nich a Duch Svätý naplnil všetkých, takže začali hovoriť inými jazykmi, ako im duch dával hovoriť.

J 3, 8 **Vietor** veje kam chce: čuješ jeho hlas, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide: tak je s každým, kto sa narodil z Ducha.

Jon 1, 4 Ale Hospodin spustil veľký **vietor** na more, takže sa strhla veľká búrka na mori a lodi hrozilo stroskotanie.

Potom pomenujeme obrázky v učebnici, a zároveň hovoríme, či je alebo nie je symbolom Ducha Svätého: slon - nie - prečiarkneme, dom - nie - prečiarkneme, **ohneň** - áno - necháme, prsteň - nie - prečiarkneme, baránok - nie - prečiarkneme, **holubica** - áno - necháme, voda - nie - prečiarkneme, **vietor** - áno - necháme, **plameň** - áno - necháme, anjel - nie - prečiarkneme.

4. Nakreslia plameň alebo holubicu alebo vietor, najjednoduchší je plameň - oranžovú pastelku do ruky. Riešenie je v tabuľke.

-	-
	-
-	-
	-
-	-
	-

Naučíme sa **Biblický citát**.

Modlitbu z učebnice môžeme použiť tak, že každý žiak sa modlí a použije jedno meno Ducha Svätého. Daj aj mne, svätý bože **Pomocníka** Ducha Svätého. Amen. Daj aj mne, svätý Bože, **Radcu** Ducha Svätého. Amen. (**Posvätiťeľa, Božieho Ducha, Utešiteľ**a). Mená Ducha Svätého môžeme mať nachystané na lístkoch podľa počtu žiakov a každému dať jeden s tým, že toto meno použije v modlitbe. Nakoniec spoločná veršovaná modlitba.

Hodnotenie

Boží dar viery

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh stretnutia Saula so živým Pánom Ježišom a zmenu, ktorú toto stretnutie spôsobilo. Vedieť, aký bol a ako sa zmenil Saulov život i jeho meno. Poznať rozdiel medzi veriacim a neveriacim človekom. Vedieť, že viera je Boží dar.

Afektívny: Uvedomovať si dôležitosť viery v živote človeka. Vzbudzovať túžbu po živej viere v Pána Ježiša Krista.

Psychomotorický: Správne vyriešiť dané úlohy.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Modlitba:

Opakovanie modlitby z konca minulej hodiny, poslážiť nám opäť môžu kartičky s menami Ducha Svätého. Veršovaná modlitba.

Motivácia: teta Nelka a Martinko

Pomenujeme obrázky, prečítame text. Otázky na porozumenie.

K otázkam za textom:

- Pohan - človek neveriaci v Hospodina.
- Zopakujeme: Apoštol - učeník Pána Ježiša Krista, poslaný zvestovať Pána Ježiša Krista ako Spasiteľa
- Prenasledoval, väznil a vraždil.
- V kostole, pri čítaní Biblie, pri modlení sa, pri chválospeve, kdekoľvek, ale mali by sme Ho stretávať denne vo svojom srdci.
- Po aktivite povieme, že takto NEVIDEL Saul, ale jeho slepota bola hlavne vnútorná - nevidel Pána Ježiša, neveril v Neho, bol vo viere slepý.

Pieseň KTS 197

Pracovné úlohy:

1. Spoločne nahlas pomenujeme všetky obrázky formou slovesa: sedieť, jesť, plávať, modliť sa, chodiť, piť, počuť, vidieť, dýchať. Potom necháme, aby sami žiaci zakrúžkovali, čo si zapamätali.
2. Riešenie: číslo 3 bielu - nevymaľované plôšky s príkladmi 9+6, 12+7, 4+5, 11+2. Potom trojku napíšeme do textu na str.82 a prečítame celú vetu.

3. Najprv si pozrieme záhlavie tabuľky. Prečítame písmenká v stĺpci pod ÁNO (KOROP), aj tie v stĺpci pod „NIE“(LAVAL). Žiak prečíta prvú otázku, odpoveď na ňu je „nie“, tak musíme vymaľovať písmenko L, pretože to patrí do stĺpca „NIE“. Pokračujeme podobne. Vyjde Pavol, čítať treba oddola nahor.
4. Všetky nakreslené cesty vedú do Damasku, ale len na jednej stretá Pána Ježiša. Tá je správna.

1	K	L
2	O	A
3	R	V
4	O	A
5	P	L

Pavol po istom čase svojej služby Pánovi napísal svoje úprimné vyznanie do 1. listu Korintským 15, 10 - **Biblický citát**. Vieme, že konal veľké veci, no tu vyjadril, že on sám na tom nemá zásluhu, že to všetko spôsobil Pán Ježiš. Slovo *daromná* znamená *zbytočná*.

Modlitba:

Kto chce, môže sa pomodliť modlitbu z učebnice, namiesto „mojich rodičov“ môže uviesť niekoho meno. Môžeme zmeniť aj slovo úprimnou - pevnou, mocnou, silnou, nekonečnou, nebojácnou, skutočnou... Spoločná veršovaná modlitba.

Hodnotenie

Cirkev - spoločenstvo veriacich

Ciele:

Kognitívny: Oboznámiť sa, ako vznikla cirkev. Vedieť, čo je to cirkev, kto sú kresťania. Rozumieť osloveniu „brat - sestra“.

Afektívny: Cítiť sa členom cirkvi. Uvedomovať si dôležitosť kostola.

Psychomotorický: Správne vyriešiť úlohy, vedieť nakresliť symbol kresťanov. Rozprávať o svojom kostole.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: pripravená skladačka z obrázka

Modlitba: kto chce, učiteľ určite, spoločná veršovaná

Motivácia: teta Nelka a Martinko

Všetci ste pokrstení? Ste teda kresťanmi. Aj ty, aj ty, aj ty, aj ja. Môžeme sedieť v kruhu a zahrať sa hru. Ja som Ingrid a som kresťanka, aj ty si (otočí sa na suseda po pravej ruke) kresťan? Ondrej hovorí: Ja som Ondrej a som kresťan, aj ty si kresťan?...

Pomenujeme obrázky v texte a prečítame ho spoločne. Niektoré vety môžu čítať šikovní čitatelia. Slová dopĺňajú buď jednotliví žiaci alebo všetci spolu.

Porozprávame sa o texte. Čo je to cirkev? Definíciu z textu (skupina ľudí veriacich v Ježiša Krista) môžeme doplniť - rozšíriť na: **Spoločenstvo pokrstených v meno Boha Otca i Syna i Ducha Svätého a veriacich v Neho.**

K otázkam za textom:

- Žiaci sami nevedia vypočítať, ale číslo, ktoré vyjde je pre nich zaujímavé - na tabuľu napíšete príklad a pred deťmi ho vypočítajte, napr. $2014 - 40 = 1974$, takže povieme žiakom, že **pomenovanie kresťania už existuje takmer 2 000 rokov**.
- Prečo áno, prečo nie? Pravidelne? S kým ešte okrem rodičov chodíš?
- Vnútri - **oltár** - tam slúži pán farár, **obraz** na oltári - aby sme aj zrakom vnímali Pána Boha; v kostoloch býva rozličný (pomôže názorná ukážka - obrázok), **kazateľnica** - pán farár odtiaľ hovorí kázeň slova Božieho, **lavice** - sedia tam kresťania, **organ** - organista hrou sprevádza liturgiu - spev farára i ľudí, **krstiteľnica** - krstia sa pri nej deti, **chór** - poschodie, na ktorom sa nachádzajú lavice a organ, **sakristia** - odkladanie oltárnych rúch, kvetov, kníh,...

Pripravíme si **skladačku** pre žiakov. Potrebujeme veľký obrázok nejakého kostola, alebo oltárneho obrazu, alebo kazateľnice, krstiteľnice, organu... Podlepíme ho bielym papierom. Podľa veľkosti obrázku si nachystáme rovnako veľký baliaci papier. Obrázok čiarami rozdelíme na časti rôznych tvarov a očísľujeme ich (počet častí rovnaký s počtom žiakov), postupne odstrihneme jednu a obkreslíme ju na pripravený baliaci papier, zároveň hneď do políčka napíšeme také isté číslo, potom odstrihneme druhú, opäť ju na správnom mieste prekreslíme, očísľujeme... takto rozstriháme celý obrázok.

Na hodine pripevníme na magnetickú tabuľu baliaci papier s rozdelenými a očíslovanými políčkami. Deťom rozdáme časti rozstrihaného obrázka. Hovoríme otázky na opakovanie. Ak žiak odpovie správne, môže svoju časť pripnúť na miesto s rovnakým číslom. Takto poskladáme celý obrázok. Potom sa porozprávame, čo je na ňom. Takýchto úloh - obrázkov si môžeme pripraviť viac.

Otázky na opakovanie - námety:

- * Koľko rokov mal Ježiš, keď zostal v chráme a rodičia Ho hľadali? (12)
- * Ako sa zmenilo meno Saula po stretnutí s Pánom Ježišom? (na Pavol)
- * Aké mená ešte môže mať Duch Svätý? (Posvätiť, Radca, Duch Boží, Pomocník, Utešiteľ)
- * Povedz nejaký Biblický citát, ktorý sme sa učili.
- * Aké znamenia boli, keď zomrel Boží Syn? (tma, zatmelo sa slnko, skaly pukali, opona v chráme sa roztrhla na polovice, z hrobov vychádzali mŕtvi)
- * Ako sa nazýva sviatosť, pri ktorej prijímame pravé telo a pravú krv Pána Ježiša Krista? (Večera Pánova)
- * Ako nazývame poučné príbehy, ktoré rozprával Pán Ježiš? (Podobenstvá)
- * Nad čím má Pán Ježiš moc? (nad búrkou, počasím, chorobou, smrťou,...)
- * Aké dary priniesli mudrci narodenému Pánovi Ježišovi? (zato, kadidlo, myrhu)

- * Ako sa volali prví ľudia? (Adam, Eva)
- * Kto naviedol Evu, aby neposlúchla Boží príkaz? (satan)
- * Kto z desiatich uzdravených malomocných sa Pánovi Ježišovi poďakoval? (Samaritán)

Ak máme iba malé obrázky častí kostola, rozstriháme ich na 5 -7 častí, každý obrázok dáme do osobitnej obálky, ktoré rozdáme dvojiciam alebo skupinkám, aby spolu na lavici obrázky skladali.

- Prečítame nahlas zadanie a zaznačíme ako domácu úlohu.
- Pripravíme toľko kúskov kriedy, koľko máme žiakov. Keď zašepkám „TERAZ“, všetci prídu pred tabuľu (naraz), zoberú kriedu a nakreslia symbol kresťanov. Ak je žiakov viac, rozdelíme ich na skupiny, ktoré očísľujeme a postupne voláme k tabuli.
- Úlohu urobíme tak, ako je popísaná v učebnici. Žiaci si aj navzájom môžu darovať rybku.
- Prečítame nahlas a zadáme ako domácu úlohu, skontrolujeme, či si všetci zaznačili.

Pieseň 121

Pracovné úlohy:

1. Lebo lepší je deň v Tvojich sieňach...
2. Zadáme ako domácu úlohu + a), b), c). Vhodné by bolo zájsť na exkurziu do kostola, kam chodievajú žiaci na služby Božie.
3. Samostatná práca.

Modlitba:

Modlitbu môžu čítať a modliť sa žiaci. Prvú vetu sa môže každý nahlas pomodliť za iného spolužiaka: Drahý svätý Pane, ďakujem, že aj Helenka Holíková môže patriť do Tvojej cirkvi, že môže byť Tvojím dieťaťom. Amen.

Ak by sme chceli, aby sa každý modlil a za každého aby bola modlitba, tak sa posadíme do kruhu. Najprv nech povedia, kto je po ich pravici. Potom nech sa každý pomodlí za suseda po jeho pravici. Na záver opäť spoločná veršovaná modlitba.

Hodnotenie

Môj krst a krstní rodičia

Ciele:

Kognitívny: Vedieť, kedy sa človek stáva Božím dieťaťom; kedy, koho a prečo krstíme; prečo máme krstných rodičov.

Afektívny: Cítiť sa ako Božie dieťa a utvrdiť sa v tom. Uvedomiť si dôležitosť svojho pokrstenia a byť vďačný za svoj krst. Vzbudiť túžbu správať sa ako Božie dieťa.
Psychomotorický: Vedieť vyjadriť úctu a vďačnosť rodičom a krstným rodičom.

Prierežová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Modlitba:

Opäť sa deti môžu za seba navzájom modliť - ak by sedeli v kruhu presne tak, ako minule, teraz len vymeníme smer - budú sa modliť za spolužiaka po ľavej ruke, takže si navzájom vrátia modlitbu.

Motivácia: teta Nelka a Martinko

Pomenujeme si obrázky a čítame text.

K otázkam za textom:

- Aby sme nezostali sirotami, ak by sa našim pravým rodičom niečo zlé prihodilo, aby sa o nás mal kto postarať.
- Pretože nás priniesli do chrámu Božieho ku krstu svätému.
- Dáme deťom možnosť, aby odpovedali, povieme tiež informácie o sebe. Na nasledujúcej strane je úloha č. 3, ktorú im teraz prečítame a zadáme za domácu úlohu. Nech si ju označia, skontrolujeme správne označenie každému žiakovi. Alebo nech sused susedovi skontroluje, či si zaznačil správne.
- Nech si fotky z krstu vezmú a prídu na koberec (alebo - ak je žiakov menej, môžeme byť aj pri učiteľskom stole) - utvoríme kruh a spoločne popozeralíme prinesené fotografie. Nech deti ukážu, kto je ich rodič, kto krstný rodič, pán farár... Bolo by zaujímavé, ak by mal takúto fotku učiteľ a porozprával o nej.
- Opäť si nalistujeme hlavný text a prečítame žiakom vetu, ktorou sa krstí. Nech vezmú pero a napíšu na vybodkované miesto svoje krstné meno - oficiálne, nie ako ho volajú, doma, napr. Ingrid - nie Inka, Ema - nie Emuška, Jakub - nie Kubko.

Pieseň 218

Pracovné úlohy:

1. Spolu so žiakmi nahlas z ich návrhov vygenerujeme jednu vetu. Túto vetu musíte krasopisne písaným písmom napísať na tabuľu. Odporúčam písať postupne jednotlivé slová a čakať, kým dané slovo všetci napíšu. Tak napr. veta:

Stávame sa Božími deťmi. Najprv si vyhláskujte slovo stávame s-t-á-v-a-m-e, potom ho píšeme - učiteľ na tabuľu, žiaci do učebnice. Slovo sa je ľahké s-a, Božími - upozorníme na veľké B, vyhláskujeme: B-o-ž-í-m-i, napíšeme. Nakoniec tak isto slovo deťmi d-e-ť-m-i. Môžeme vytvoriť aj inú vetu, postup písania je podobný.

2. Tajnička znie: **Som Božie dieťa.**

Prečítame zadanie, povieme, že kde je napísané malé písmenko, treba napísať malé písané a kde veľké, tam zas veľké písané. Dobré je, ak aj túto tajničku máme pripravenú na tabuli, je to pre žiakov - prvákov veľká pomoc.

Začnime spolu, pokračovať môžu sami. Spoločne urobíme toľko, koľko cítime, že potrebujú. Dôležité pri nových typoch úloh je naučiť deti systém - algoritmus, ktorým úlohu vyriešia.

Najprv nech niekto prečíta a vypočíta prvý príklad. $17 - 3 = o$, výsledok má byť 14, takže do okienok pod číslo 14 napíšeme malé písané o. Necháme im čas, aby si všetci správne zapísali. 14 sa nachádza dvakrát. Potom počítame $15 + 4 = d$, výsledok je 19, takže pod číslo 19 napíšeme malé písané d. Takto vypočítame ešte niekoľko príkladov. Pri samostatnej práci dáme žiakom dostatok času, aby aj tí s pomalším pracovným tempom cítili pokoj a mohli správne pracovať.

3. Skontrolujeme, či si všetci zaznačili domácu úlohu a či si pamätajú, čo majú robiť.
4. Po spoločnom prečítaní zadania žiaci pracujú samostatne, vymaľovať majú všetkých ľudí.
5. Samostatná práca - **krst dieťa**.

Naučíme sa **Biblický citát**. Keď však cítime, že pomedzi písanie sa žiada oddych, môžeme sa citát naučiť aj v inej časti hodiny.

Modlitba: kto chce - svojimi slovami, učiteľ určite, z učebnice - poslednú vetu nech povie každé dieťa a samo poďakuje za niečo, spoločná veršovaná

Hodnotenie

Modlitba - rozhovor s Pánom Bohom

Ciele:

Kognitívny: Vedieť, čo je to modlitba. Poznať vhodné oslovenia, význam vďaky, prosby a slova „amen“ v modlitbe.

Afektívny: Budovať si osobný blízky vzťah k Pánu Bohu prostredníctvom modlitby.

Psychomotorický: Učiť sa prostredníctvom modlitby komunikovať s Pánom Bohom.

Prierezová téma: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: lístočky 10x2cm podľa počtu žiakov + jeden pre učiteľa

Modlitbu na začiatku môžete akoby pozabudnúť, hneď začnime vyučovanie **motiváciou**. Keďže je modlitba na začiatku hodiny pravidelná činnosť, žiaci rýchlo zistia, že sme ju vynechali. O to viac si ju uvedomia.

Hodinu môžeme začať hneď po pozdrave textom napísaným kurzívou - rozhovorom tety Nelky a Martinka. Po tomto texte - ak sa žiaci nehlásia, že sme sa zabudli modliť, sa

opýtajme, či sme na niečo nezabudli. Nech sami skúsia povedať, čo to je modlitba. Prednesieme im báseň *Modlitba za rodičov* a porozprávame sa o nej - za koho sa autor modlí, čo od Pána vyprosuje.

Potom si **pomenujeme obrázky v hlavnom texte**. Čítať môžu jednotliví žiaci, pretože už čítať vedia.

Oprava k informácii v zátvorke: **Božie mená sú na str. 16**, nie na str. 14, ako uvádza učebnica.

Mená Pána Boha si môžeme spoločne zopakovať najprv po pamäti, potom si nalistujeme str. 16 a prečítame si (žiaci už čítať vedia).

Dokončíme **čítanie hlavného textu**, porozprávame sa, čo nové sa o modlitbe deti dozvedeli.

Pieseň KTS 303

K otázkam za textom:

- Kedykoľvek - ráno, doobeda, cez deň, poobede, večer, v noci...
- Kdekoľvek - doma, v izbe, v obývačke, na schodoch, v suteréne, vonku, v záhrade, v parku, na ulici, v aute, v autobuse, v škole, v kostole, v divadle, na ihrisku, u kamarátky, u starých rodičov...
- Pravda, to je iste pravda, tak je to, tak je tomu, platí to, iste. Utvrdenie, Pán Boh nás počul.
- Tvoríme ju iba ústne, nech žiaci hovoria slová, ktoré by sa mohli na voľné miesta dopĺňať. Za domácu úlohu môžeme dať dopísať slová na voľné miesta a tým vytvoriť svoju vlastnú modlitbu. Tiež ústne skúsime spoločne vytvoriť modlitbu, ktorou víťame nový deň (rannú), takú, ktorou končíme deň (večernú), ďalej vhodnú pred jedlom i po jedle.
- Piatu činnosť odporúčam zrealizovať až pri pracovných úlohách - pred úlohou č. 4. Rozstriháme papier na obdĺžniky 10x2 cm a rozdáme ich žiakom, aj pre seba si jeden necháme. Povieme, aby vzali do ruky pero a na lístoček napísali svoje krstné meno. Ak je v triede viac žiakov s rovnakým krstným menom, nech napíšu aj priezvisko (lístky v tom prípade pripravíme aspoň 15x2 cm). Potom lístky poskladáme - nepokrčíť! - a vložíme do určenej misy, hrnčeka, taniera, klobúka, košíka, čapice,... Lístky zamiešame a potom si po jednom vyberáme jeden lístok. Prečítajú meno na ňom - nahlas alebo potichu - nechám na vás. Meno z lístka nech napíšu do úlohy č. 4. Je možnosť aj nalepiť lístok s menom, ale ten sa môže odlepiť. Povieme, aby sa žiaci za tohto brata alebo sestru pravidelne cez prázdniny modlili. Ak si niekto vyberie seba, tak svoj lístok vymeníme s jeho, ak si dvaja vyberú seba, nech si vzájomne vymenia lístky.

Pracovné úlohy:

1. Je dobré, ak si na tabuľu pripravíme aspoň linajky, na ktoré sa dopĺňajú písmenká. Žiaci potrebujú názor. Potom si pozrieme červené písmenká a značky - bodky

a čiarky pri nich. Nech žiaci čítajú: a je bodka, čiarka, b je čiarka, bodka, bodka, bodka, atď.

Potom prejdeme na modré značky. Povieme, že zvislá čiara oddeľuje jednotlivé písmenká. Prvé písmeno - bodka, bodka, bodka - pohľadáme v červených písmenách, nájdeme, že je to písmenko s. Máme ho napísať na línajku vedľa v riadku, ale je tam obláčik, tak treba napísať veľké písané S. Potom prečítame ďalšie zakódované písmenko: bodka, čiarka, bodka, bodka, nájdeme ho hore - l, malé písané l napíšeme na druhú línajku za veľké písané S. Takéto podrobné a popisné postupy sú pre prvákov mimoriadne dôležité, hlavne, keď robia novú činnosť. Ak ich po najmenších krokoch vedieme v začiatku, vedia úlohu aj sami dokončiť, a navyše, vykonajú ju správne a s pocitom úspechu i radosti z dobrej práce. Ak zanedbáme postup v malých krokoch, žiaci - hoci sa snažia, robia chyby a to ich znechutí. U prvákov platí pravidlo, že ak nejakú úlohu urobili nesprávne, tak to nie je ich vina, ale je to vina učiteľa, ktorý im nedokázal správne vysvetliť a správne ich viesť k úspechu.

Riešenie: Sláva Bohu Otcu i Synu i Duchu Svätému.

Po vyriešení si celý text prečítame, začleníme ho do hlavého textu, ak máme čas, dopíšete tam výsledok, po jednotlivých slovách - píšeme radšej krasopisne písaným na tabuľu. Opäť vopred radšej skontrolujeme, či všetci majú prst na správnom mieste, kde treba písať.

2. Prečítame si zadanie a žiaci môžu robiť samy bez povedania riešenia - všetky obrázky sa majú zamaľovať, pretože modliť sa môžeme kdekoľvek.
3. Dobré je napísať na tabuľu celú tabuľku s písmenkami a hľadať spoločne. Upozorníme, aby hľadali najprv v smere zľava doprava, tak, ako čítajú, potom zhora nadol a nájdené slová si v zadaní pod tabuľkou postupne prečiarkovať.

Vyjde slovo **POŽEHNANIE**, ktoré po písmenkách doplníme do modlitby. **Modlitbu** prečítame a spoločne sa ju nahlas pomodlíme.

4. Pred touto úlohou je dobré urobiť vyššie popísanú aktivitu.
5. Rozdiely hľadajú ako samostatnú prácu. Rozdiely sú:

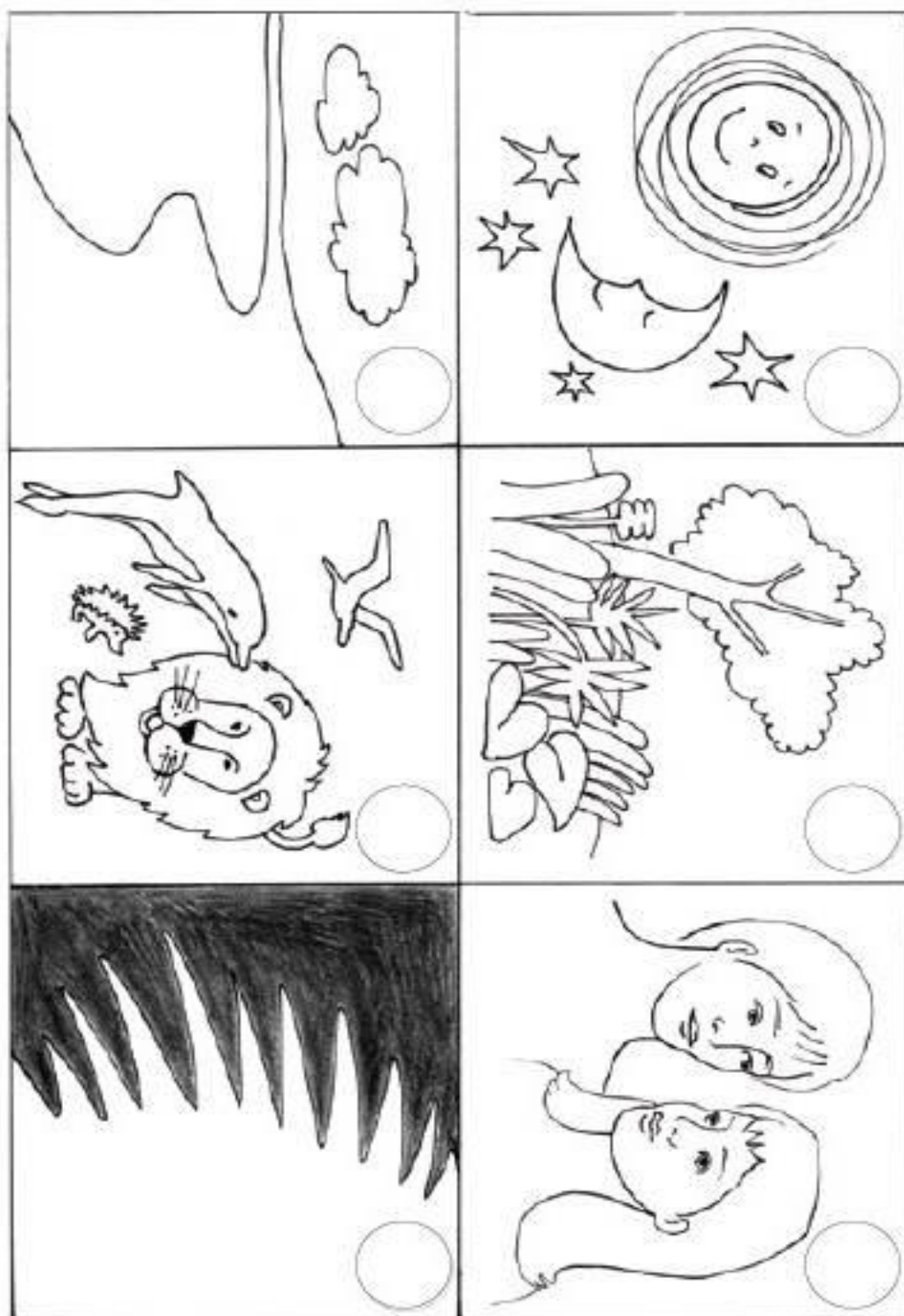
ozdoba na vankúši, kvietok na hlave dievčaťa, kruh na boku postele, rukáv chlapca, koberec vľavo nemá strapce a chýba ešte jedna čiara, rukáv dievčaťa nemá mašľu, dievčatku chýbajú prsty, dievčatko nemá na nohe ponožku - 2 rozdiely.

Na záver môžeme **spievať pieseň** a **modliť sa** svojimi slovami a veršovanými modlitbami.

Hodnotenie

Príloha 1:

Príloha 2: prosím vložiť **zväčšené obrázky** z textu tak, aby sa dali vystrihnúť (každá veľkosťou na jednu A5) - na osobitnej strane v prílohe: pastierov, stáda ovečiek, anjelov, dieťaťa a jasličiek z učebnice s. 30 - 31; matky Ježiša zo s. 39;

Príloha 3:

Tymián

Myrha

Príloha 4:

Dav ľudí

Labrador retriever

Kvások

Literatúra:

Biblia, Písmo Sväté Starej a Novej zmluvy. Liptovský Mikuláš : Transcius, 1978. ISBN 0-564-03222-0.

DOUGLAS, J. D. et. al. : *Nový biblický slovník*. Praha : Návrat domů, 1996. ISBN 80-85495-65-1.

OSUSKÝ, S. Š. *Galéria postáv novej zmluvy*. Liptovský Mikuláš : Transcius, 2010. ISBN 978-80-7140-346-3.

PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ J. *Pedagogický slovník*. Praha : Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-647-6.

PLEIJEL, B. *Ako bolo na počiatku*. Kežmarok : Polárka, 2001. ISBN 80-968177-7-9.

SHAPIRO, L. E. *Emoční inteligence dětí a její rozvoj*. Praha : Portál, 1998. ISBN 80-7178-238-6.

ŠUPŠÁKOVÁ, B. *Detské písmo*. Bratislava : Bradlo, 1991. ISBN 80-7127-045-8.

TUREK, I. *Didaktika*. Bratislava : Iura Edition, 2010. ISBN 978-80-8078-322-8.

METODICKÁ PRÍRUČKA

k učebnici náboženskej výchovy

Chlebíček

pre 1. ročník základných škôl

– evanjelické a. v. náboženstvo

Autor: PaedDr. Ingrid Peťkovská

Recenzent: Mgr. Štefan Kiss

ISBN